T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

EĞİTİM FAKÜLTELERİ GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMLERİNDE, ARMONİ EĞİTİMİNDE YAŞANAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Yüksek Lisans Tezi

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Ebru BULUR

T 110724

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Sibel AKINCI

T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü

EĞİTİM FAKÜLTELERİ GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMLERİNDE, ARMONİ EĞİTİMİNDE YAŞANAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Ebru BULUR

Danışman ve Koordinatör : Yrd. Doç. Dr. Sibel AKINCI

Jüri Üyesi : Prof. Dr. Yıldız ELMAS

Jüri Üyesi : Doç. Mari BARSAMYAN

Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
Yüksek Lisans Tezi

İstanbul, 2002

ÖNSÖZ

Tarih boyunca bilim, araştıran, problemlere çözümler üreten insanların katkılarıyla, emekleriyle gelişmiştir. Öğretmen yetiştiren kurumların da içinde bulunduğu üniversiteler, bilimsel, akademik çalışmaların yapıldığı, problemlere çözüm üretebilme sorumluluğu taşıyan kurumlardır. Tüm bu çalışmalar, eğitimin kalitesini arttırabilmek, hep daha iyiye ulaşabilmek isteğinden yola çıkılarak yapılmaktadır.

Araştırmacı, araştırma konusuna karar verme aşamasında, müzik eğitiminin en temel alanlarından biri olan armoni eğitiminin içinde bir eğitmen olarak yer almış ve problemleri bizzat yaşamıştır. Bu sorunlara ilişkin bilimsel verilere dayanan bir araştırmanın olmaması, araştırmacıyı, eğitimin kalitesini arttırabilmek adına bir çalışma yapmaya, problemleri saptamaya ve çözüm önerileri üretmeye yönlendirmiştir.

Yapılmış bu çalışmanın, bundan sonra yapılacak bilimsel çalışmalara bir ışık tutması, bilim adına en büyük dileğimizdir.

Araştırmacı tez çalışması süresince akademik yardımı ve dostça ilgisinden dolayı tez danışmanı sayın Yrd. Doç. Dr. Sibel Akıncı' ya, istatistiksel analizlerde yardımını esirgemeyen sayın Dr. Oktay Aydın'a, araştırmanın uygulanmasında yardımcı olan Gazi Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi dersi öğretim elemanlarına ve öğrencilerine, araştırma sırasındaki moral, destek ve anlayışından dolayı sevgili eşine ve ailesine, tez çalışmasının bütün aşamalarında emeği geçen herkese içten teşekkürlerini sunar.

Ebru BULUR

İstanbul, 2002

ÖZET

Araştırma, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerindeki "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi " dersi kapsamındaki armoni eğitiminde yaşanan sorunları; hedef, kapsam, süre, öğrencilerin bilgi seviyesi, kullanılan kaynak kitap ve araç-gereç açısından incelemek ve çözüm önerileri sunabilmek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma tarihsel ve betimsel yöntem yardımıyla yürütülmüştür. Tarihsel yöntem ile armoni kitaplarına ulaşılmış ve armoni, armoni eğitimi ve armoninin kullanım alanları açıklanmaya çalışılmıştır. Betimsel yöntem ile armoni eğitiminde yaşanan problemler belirlenmiştir.

Araştırmanın evrenini, Türkiye'de bulunan üniversitelerin müzik öğretmenliği bölümleri ve bu kurumlarda armoni eğitimi gören tüm öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem grubu ise Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesinde 2001-2002 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören öğrencilerden oluşmaktadır.

Araştırmanın problemine cevap bulmak amacıyla, müzik öğretmeni adaylarından anket tekniği ile, konularında uzman kişilerle de görüşme tekniği ile gerekli veriler toplanmıştır. Veri toplama araçlarıyla toplanan verilere istatistik analizler yapılmıştır. Problemleri analiz etmek amacıyla frekans ve yüzde hesapları, ilişkisel çözümlemelerde ise tek yönlü varyans analizi, "t Testi" ve ki-kare analizi teknikleri kullanılmıştır.

Armoni eğitiminin hedefi ile ilgili bulgulardan, tüm öğrencilerin özellikle de müzik öğretmenliği yapmayı düşünen öğrencilerin armoni eğitimini gerekli buldukları

ancak armoniyi meslek hayatlarında nasıl kullanabileceklerini, kendilerini geliştirmede nelere yardımcı olacağını bilmedikleri elde edilmiştir.

Armoninin kapsamı ile ilgili bulgulardan, öğrencilerin armoni eğitimini, programda bağımsız bir ders olarak görmek istedikleri sonucuna varılmıştır. Öğrencilerin armoni eğitiminde piyanoyu yeteri kadar kullanamadıkları ve karşılarına çıkan bir eseri analiz edemedikleri anlaşılmış, meslek hayatlarında kullanabilecekleri biçimde armoni eğitimi almadıkları sonucuna varılmıştır.

Armoni eğitiminin 4 yıllık lisans programındaki süresinin son derece yetersiz olduğu bulgulardan elde edilmiştir. Öğrenciler, haftalık ders programında armoni eğitimini daha fazla görmek istemektedirler.

Öğrencilerin bilgi seviyesindeki farklar, bulgulardan elde edilen bilgilerle de desteklenmiştir. Ders süresinin yetersizliği, öğrencilerin bilgi seviyesindeki farkları kapatmaya yetmemektedir.

Armoni eğitiminde kullanılan kaynak kitaplara öğrencilerin bazen ihtiyaç duydukları bulgulardan elde edilmiştir. Öğrencilerin armoni kitaplarını yeteri kadar tanımadıklarını kaynak kitap sıkıntısı çektikleri anlaşılmıştır. Öğrencilerin bol ödevli ve kendi anlayabilecekleri nitelikte bir armoni kitabı istedikleri araştırmanın bulgularındandır. Armoni eğitiminde piyanonun yanı sıra hiçbir araç-gereçten yararlanılmadığı yine elde edilen bulgular arasındadır.

Araştırmanın sonucunda, "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi " dersi kapsamındaki armoni eğitiminde yaşanan sorunlara ilişkin bazı çözüm önerileri geliştirilmiştir.

ABSTRACT

The objective of this research was to examine the problems encountered in harmony education within the framework of the class titled "Music Theory and Aural Training" in the Fine Arts Education Sections of Education Faculties with respect to purpose, scope, term, knowledge level of the students, source books and tools used and to present suggestions for solution.

The research was carried out by the use of historical and descriptive methods. Harmony books were accessed through historical method with a view to describe harmony, harmony education and the areas where harmony was employed. Problems faced in harmony education were illustrated through descriptive method.

The universe of the research was comprised of the music teaching sections of the universities in Turkey and all of the students studying harmony in these institutions. Sample group of the research was the students of Atatürk Education Faculty of Marmara University, Gazi Education Faculty of Gazi University, and Buca Education Faculty of Dokuz Eylül University.

Necessary data were collected from experts through interviewing technique and from music instruction candidates through questionnaire technique to be able to attend the problem of the research. Statistical analyses were made over data collected through data collecting tools. Frequency and percentage calculations were used to analyse the problems while one-way ANOVA techniques, t Test and chi-square were used in relational analyses.

Based on the findings related with the purpose of harmony education, it was learnt that all of the students, and particularly the students aiming to work as music

instructor found that harmony education was a necessity whereas they did not know how to apply such knowledge to their profession and how it could help them in improving themselves.

The findings about the scope of harmony revealed that students wanted to see harmony education as a separate class in the curricula. It was concluded that students could not use piano in harmony education to the desired extent and that they could not analyse a given piece, preventing them from getting the harmony education in the way they could use in their profession.

It was drawn from the findings that the duration of harmony education within the 4-year graduate program was extremely insufficient. Students wanted to have more harmony classes throughout their weekly curriculum.

The divergence between the knowledge levels of students was supported by the information collected from the data. Short duration of the classes prevents such divergence from being covered.

It was learnt from the findings that students sometimes needed source books used in harmony education. It was understood that students did not know about the harmony books adequately and that they could not find source books. It was another finding of the research that students wanted a book that they could comprehend with abundant exercises. Still another finding revealed that no tools other than piano were used in harmony education.

As a conclusion of this research, some suggestions for solution were developed for the problems encountered in harmony education within the framework of the class titled "Music Theory and Aural Training".

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ i

ÖZET ii

ABSTRACT iv

İÇINDEKİLER vi

TABLOLAR LİSTESİ viii

I. GİRİŞ 1
1.1. Problem Durumu 4
1.1.1. Armoni Eğitiminin Hedefleri 4
1.1.2. Armoni Eğitiminin Kapsamı 5
1.1.3. Armoni Eğitimine Ayrılan Süre 6
1.1.4. Öğrencilerin Giriş Davranışları 6
1.1.5. Armoni Eğitiminde Kullanılan Araç ve Gereçler 7
1.2. Araştırmanın Amacı 8
1.3. Araştırmanın Önemi 9
1.4. Sayıltılar 10
1.5. Sınırlamalar 11
1.6. Tanımlar 11

II. İLGİLİ LİTERATÜR 13
2.1. İlgili Kaynaklar 13
2.1.1. Armoni Tarihine Genel Bakış 13
2.1.2. Armoni Eğitimi 14
2.2. İlgili Araştırmalar 15
2.2.1. Ülkemizde Yapılmış Araştırmalar 15
2.2.2. Yurtdışında Yapılmış Araştırmalar 16

III. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ 19
3.1. Araştırmanın Yöntemi 19
3.1.1. Tarihsel Yöntem 19
3.1.2. Betimsel Yöntem 20
3.2. Evren ve Örneklem 20
3.2.1. Evren 20
3.2.2. Örneklem 22
3.3. Veri Toplama Teknikleri 24
3.3.1. Anket Tekniği 24
3.3.2. Görüşme Tekniği 25
3.4. Verilerin Analizi 26
3.4.1. Anketlerin Analizi 26
3.4.2. Görüşmelerin Analizi 26

IV. BULGULAR 27
4.1. Anketlerden Elde Edilen Bulgular 27
4.1.1. Armoni Eğitiminin Hedefleri İle İlgili Bulgular 27
4.1.2. Armoni Eğitiminin Kapsamı İle İlgili Bulgular 43
4.1.3. Armoni Eğitiminin Süresi İle İlgili Bulgular 65
4.1.4. Öğrencilerin Bilgi Seviyesi İle İlgili Bulgular 77
4.1.5. Armoni Eğitiminde Kullanılan Araç ve Gereçler İle İlgili Bulgular 79
4.2. Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular 91

V. YORUM VE ÖNERİLER 96
5.1. Yorumlar 96
5.2. Öneriler 106

VI. SONUÇ 109

KAYNAKLAR 114

EKLER 117

TABLOLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 1: Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı..... 22

Tablo 2: Öğrencilerin Yaşlarına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı..... 22

Tablo 3: Öğrencilerin Devam Ettikleri Okula Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları..... 23

Tablo 4: Öğrencilerin Devam Ettikleri Sınıfa Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları.....23

Tablo 5: Öğrencilerin Bireysel Çalgılarına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları.....24

Tablo 6: Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyi İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı 27

Tablo 7: Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları..... 28

Tablo 8 a: Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar..... 28

Tablo 8 b: Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları..... 29

Tablo 9 a: Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar..... 29

Tablo 9 b: Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları..... 30

Tablo 9 c: Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili LSD Sonuçları..... 30

Tablo 10 a: Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar..... 31

Tablo 10 b: Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....31

Tablo 11 a: Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....32

Tablo 11 b: Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....32

Tablo 12 a: Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....33

Tablo 12 b: Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....33

Tablo 13: Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Müzik Öğretmenliği Yapmayı Düşünüp Düşünmemeye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları.....34

Tablo 14: "Müzik Öğretmenliği Yapmayı Düşünüyor Musunuz?" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımları.....34

Tablo 15: "Bir Müzik Öğretmeni Armoni Bilgilerini Meslek Hayatında Nasıl Kullanabilir" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı.....35

Tablo 16: "Armoni Bilgilerinizi Meslek Hayatınızda Ne Şekilde Kullanmayı Düşünüyorsunuz" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı..... 35

Tablo 17: "Armoni Eğitiminde Öğretmen Adaylarına Öncelikli Olarak Neler Verilmelidir" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı.....36

Tablo 18: "Armoni Eğitiminde Öğretmen Adaylarına Öncelikli Olarak Neler Verilmelidir" Sorusuna Verilen Cevaplarla Yaş Arasındaki İlişki İle İlgili Ki- Kare Analizi Sonuçları.....37

Tablo 19: "Armoni Öğrenmeyi Neden İstiyorsunuz" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı.....38

Tablo 20: "Armoni Dersinden Beklentileriniz Nelerdir" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı.....39

Tablo 21: "Armoni Dersinden Beklentileriniz Nelerdir" Sorusuna Verilen Cevaplarla Cinsiyet Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi Sonuçları.....40

Tablo 22: "Armoni Dersinden Beklentileriniz Nelerdir" Sorusuna Verilen Cevaplarla Okul Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi Sonuçları.....41

Tablo 23: "Armoni Dersinden Beklentileriniz Nelerdir" Sorusuna Verilen Cevaplarla Müzik Öğretmenliği Yapmayı Düşünüp Düşünmeme Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi Sonuçları.....42

Tablo 24: "Armoni Eğitimi Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi Dersi İçinde Nasıl Verilmelidir" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı.....43

Tablo 25: Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyi İle İlgili Frekans Ve Yüzde Dağılımı.....44

Tablo 26: Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları..... 45

Tablo 27 a: Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....45

Tablo 27 b: Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları..... 45

Tablo 28 a: Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....46

Tablo 28 b: Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....46

Tablo 29 a: Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....47

Tablo 29 b: Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....47

Tablo 30 a: Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....48

Tablo 30 b: Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları..... 48

Tablo 31 a: Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....49

Tablo 31 b: Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....49

Tablo 31 c: Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili LSD Sonuçları..... 49

Tablo 32: Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Müzik Öğretmenliği Yapmayı Düşünüp Düşünmemeye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları.....50

Tablo 33: Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeyleri İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı..... 51

Tablo 34: Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları.....51

Tablo 35 a: Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar..... 52

Tablo 35 b: Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....52

Tablo 36 a: Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....52

Tablo 36 b: Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....53

Tablo 36 c: Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili LSD Sonuçları.....53

Tablo 37 a: Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....54

Tablo 37 b: Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....54

Tablo 38 a: Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....55

Tablo 38 b: Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları..... 55

Tablo 39 a: Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar..... 56

Tablo 39 b: Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....56

Tablo 40: Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Müzik Öğretmenliği Yapmayı Düşünüp Düşünmemeye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları.....56

Tablo 41: "Armoni Çalışmalarınızda Piyanodan Ne Şekilde Faydalanıyorsunuz" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı.....57

Tablo 42: "Armoni Çalışmalarınızda Piyanodan Ne Şekilde Faydalanıyorsunuz" Sorusuna Verilen Cevaplarla Cinsiyet Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi Sonuçları.....58

Tablo 43: Öğrencilerin Karsılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeyleri İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı..... 59

Tablo 44: Öğrencilerin Karsılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları.....59

Tablo 45 a: Öğrencilerin Karsılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....60

Tablo 45 b: Öğrencilerin Karsılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....60

Tablo 46 a: Öğrencilerin Karsılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....61

Tablo 46 b: Öğrencilerin Karsılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....61

Tablo 46 c: Öğrencilerin Karsılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili LSD Sonuçları.....61

Tablo 47 a: Öğrencilerin Karsılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....62

Tablo 47 b: Öğrencilerin Karsılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....62

Tablo 47 c: Öğrencilerin Karsılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili LSD Sonuçları.....62

Tablo 48 a: Öğrencilerin Karsılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.....63

Tablo 48 b: Öğrencilerin Karsılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları..... 63

Tablo 49 a: Öğrencilerin Karsılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar..... 64

Tablo 49 b: Öğrencilerin Karsılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları..... 64

Tablo 50: Öğrencilerin Karsılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Müzik Öğretmenliği Yapmayı Düşünüp Düşünmemeye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları 65

Tablo 51: Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi Dersi İçinde Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyi İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı 66

Tablo 52: Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları 66

Tablo 53 a: Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar 67

Tablo 53 b: Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları 67

Tablo 54 a: Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar 68

Tablo 54 b: Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları 68

Tablo 55 a: Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar 69

Tablo 55 b: Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları 69

Tablo 56 a: Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar 70

Tablo 56 b: Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları 70

Tablo 57 a: Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar....71

Tablo 57 b: Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları....71

Tablo 58 : Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Müzik Öğretmenliği Yapmayı Düşünüp Düşünmemeye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları....71

Tablo 59: "Armoni Eğitimi Haftalık Ders Programında Kaç Saat Olmalıdır" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı... 72

Tablo 60: "Armoni Eğitimi Haftalık Ders Programında Kaç Saat Olmalıdır" Sorusuna Verilen Cevaplarla Cinsiyet Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi Sonuçları....73

Tablo 61: "Armoni Eğitimi Haftalık Ders Programında Kaç Saat Olmalıdır" Sorusuna Verilen Cevaplarla Yaş Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi Sonuçları....74

Tablo 62: "Armoni Eğitimi Haftalık Ders Programında Kaç Saat Olmalıdır" Sorusuna Verilen Cevaplarla Okul Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi Sonuçları.... 75

Tablo 63: "Armoni Eğitimi Haftalık Ders Programında Kaç Saat Olmalıdır" Sorusuna Verilen Cevaplarla Bireysel Çalgı Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi Sonuçları.... 76

Tablo 64: "Armoni Eğitimi Haftalık Ders Programında Kaç Saat Olmalıdır" Sorusuna Verilen Cevaplarla Müzik Öğretmenliği Yapmayı Düşünüp Düşünmeme Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi Sonuçları....77

Tablo 65: Öğrencilerin Mezun Oldukları Liseye Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı.... 78

Tablo 66: "Mezun Olduğunuz Okulda Veya Kişisel İsteğinizle Armoniye Yönelik Ne Gibi Çalışmalar Yaptınız" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımları....78

Tablo 67: Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeyleri İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı....79

Tablo 68: Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" sonuçları.... 80

Tablo 69 a: Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.... 80

Tablo 69 b: Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları....80

Tablo 70 a: Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar....81

Tablo 70 b: Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları....81

Tablo 70 c: Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili LSD Sonuçları....81

Tablo 71 a: Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar....82

Tablo 71 b: Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları....82

Tablo 72 a: Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar.... 83

Tablo 72 b: Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları....83

Tablo 73 a: Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar....84

Tablo 73 b: Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.... 84

Tablo 74: Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Öğretmenlik Yapmayı Düşünüp Düşünmemeye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları....85

Tablo 75: "Hangi Konular İçin Bir Armoni Kitabına İhtiyaç Duyuyorsunuz" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı.... 85

Tablo 76: "Hangi Konular İçin Bir Armoni Kitabına İhtiyaç Duyuyorsunuz" Sorusuna Verilen Cevaplarla Okul Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi sonuçları.... 86

Tablo 77: "Hangi Konular İçin Bir Armoni Kitabına İhtiyaç Duyuyorsunuz" Sorusuna Verilen Cevaplarla Sınıf Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi sonuçları.... 87

Tablo 78: "Armoni Çalışmalarınızda Yararlanacağınız Ders Kitabının Konulara Bağlı Olarak Uygulamaya ve İncelemeye Yönelik Armoni Ödevleri İçermesi Konusundaki Fikirleriniz Nelerdir" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı... 88

Tablo 79: Armoni Konusunda Yazılmış Kitaplarla İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı....89

Tablo 80: Armoni Eğitiminde Kullanılan Araç-Gereçle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı....90

I. GİRİŞ

İnsanoğlu, yaşamı boyunca hep yeni bilgiler, beceriler edinmiş, edindiği bilgi, beceri ve deneyimleri saklayıp biriktirerek yeni kuşaklara iletmiş ve böylece bir kültür ve uygarlık dünyası kurabilmiştir. Bireylerin edindikleri ortak amaçlar, davranışlar, birbirleriyle ve çevreleriyle olan etkileşimleri, kültürün sürekli oluşumunu ve gelişimini sağlar. Kültür kavramı içinde pek çok kültürel süreç vardır. Bu süreçlerin belki de en önemlisi kültürleme sayılabilir. "Kültürleme, İnsanoğlu'nun çocuk veya ergin olarak kendi kültüründe etkinlik kazanması ve eğitim süreci sırasında karşılaştığı bilinçli ve bilinç-dışı şartlandırmalar olarak tanımlanır."[1] Kültürlemenin en geniş anlamı "eğitim"dir. Bireyler ve toplumlar eğitim süreci içinde yaşarlar, gelişirler ve değişirler. Toplumların kendi kültürünü yitirmeden gelişme, değişme, uygar yaşam biçimine kavuşma isteği göz önüne alınırsa, eğitimin bireyler ve toplumlar için önemi daha da artmaktadır. Eğitim, öğretim ve öğrenme süreçlerini içine alan, kişinin yaşama etkin bir biçimde uyumunu sağlayan, zaman yönünden daha kapsamlı ve boyutlu bir süreçtir. "Bilimler, sanat, estetik, teknik hep insana özgü olan fakat öğrenme ile kazanılan "insanlık kültürünün" parçalarıdır. O halde "insani" diye adlandırılan özelliklerin hepsi öğrenme yolu ile kazanılan ve eğitildikçe geliştirilebilen özelliklerdir."[2] Eğitim ile ilgili literatür incelendiğinde, eğitim üzerine yapılmış bir çok tanıma rastlanmıştır. Bunlardan bazıları:

"Eğitim bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir."[3]

---

[1] Bozkurt Güvenç, İnsan ve Kültür 8. Basım İstanbul Remzi Kitabevi 1999 s.125
[2] Nur Serter, İnsan Merkezli Eğitim, 1. Basım, İstanbul Sarmal Yayınevi 1997 s.51
[3] Selahattin Ertürk, Eğitimde Program Geliştirme, 8. Basım Ankara MetekSan Yayınları 1994 s. 12

"Eğitim kişinin toplumsal yeteneklerinin ve optimum kişisel gelişmesinin sağlanması için seçkin ve kontrollü bir çevreyi ve okul etkinliklerini içine alan sosyal bir süreçtir."[4]

"Eğitim, yeni kuşakların, toplum içinde yaşayışında yerlerini almak için hazırlanırken, gereken bilgi, beceri ve anlayışlar elde etmelerine ve kişiliklerini geliştirmelerine yardım etme etkinliğidir."[5]

Eğitim sürecinin oluşmasında, öğretme ve öğrenme etkinliklerinin büyük rolü vardır. Öğretimin en yaygın tanımı "herhangi bir öğrenmeyi kılavuzlama veya sağlama faaliyeti", öğrenmenin ise "yaşantı ürünü ve nispeten kalıcı izli davranış değişmesi"[6] olarak yapılmıştır. Öğretim planlı, programlı ve desteklidir. "Öğrenme hem rastlantıya bağlı tecrübeler hem de iradi ve metodik eğitimle gerçekleşebilmektedir. Ancak tecrübelerin öğrenmeye olan katkısının artmasında da metodik ve iradi öğrenmenin payı olduğu bir gerçektir."[7] "Öğretim kavramının öğrenme kavramı ile birlikte düşünülmesi ve öğretimin öğrenmeyi gerçekleştirdiği takdirde bir eğitim değerinin olacağı"[8] da unutulmamalıdır.

Toplumların gelişebilmelerinde en büyük rol şüphesiz eğitimindir. Gelişmiş, kalkınmış refaha erişmiş bir toplum ancak çağdaş eğitim sisteminde yetişmiş bireylerden oluşabilir. Eğitim, verimli bireyler yetiştirme amacı ile zihinsel faaliyetlerin yanı sıra, insanın duygu ve beceri yönlerini de geliştirmelidir. "Çağdaş eğitim, bireylerin bedensel (fiziki), bilişsel (zihni), duyuşsal (hissi) ve devinişsel (hareki) yönleriyle dengeli birer bütün halinde, en uygun ve ileri düzeyde yetiştirilmelerini amaçlar."[9]

---

[4] F.atma Varış, Eğitim Bilimine Giriş, Ankara A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları 1978 s.35
[5] A. Ferhan Oğuzkan, Eğitim Terimleri Sözlüğü, Ankara Gül Yayınları 1993 s.46
[6] Selahattin Ertürk, a.g.e. s.83 ve 78
[7] Nur Serter, a.g.e. s.52
[8] Muhsin Hesapçıoğlu, Öğretim İlke ve Yöntemleri, 4. Basım İstanbul Beta BasımYayım 1994 s. 30
[9] Ali Uçan, Müzik Eğitimi Temel Kavramlar – İlkeler – Yaklaşımlar, Ankara Müzik Ansiklopedisi Yayınları s.34

Bugün gelişmiş toplumlarda eğitim hedeflerinin, bireyi her yönüyle geliştirebilecek biçimde düzenlendiği gözlenmektedir. Örgün eğitim programlarında, sanat eğitiminin, özellikle de müzik eğitiminin bireylerin yaratıcı zekasını, beceri yönünü, beğeni duygusunu geliştirmesi, dış dünyaya karşı daha duyarlı olmasını sağlaması açısından ayrı bir yeri ve önemi vardır.

Müzik, insan hayatının her evresinde, çeşitli işlevleriyle var olmuş bir olgudur. Bireysel yönüyle, insanların iç dünyalarını zenginleştiren, toplumsal yönüyle, bireyler ve toplumlar arası paylaşımı sağlayan, kültürel yönüyle, kültürler arası ilişkileri pekiştiren, ekonomik yönüyle üretim – tüketim mekanizmasını çalıştıran, eğitimsel yönüyle, öğrenme ve öğretme etkinliklerini düzenleyen işlevleri vardır. Müzik, bir eğitim aracı olmasının yanı sıra, kapsamı çok geniş bir eğitim alanıdır. Genel, özel ve mesleki olmak üzere üç ana amaca yönelik gerçekleştirilir. Ülkemizde lisans düzeyinde mesleki müzik eğitimini, konservatuvarlar, üniversitelerin müzik öğretmenliği bölümleri, müzik bölümleri vermektedir.

Ülkemizde mesleki müzik eğitimi veren okulların eğitim–öğretim programları incelendiğinde, bazı temel eğitimlerin yer aldığı görülmektedir. Bu eğitimlerin başında, enstrüman eğitimi, müzik teorisi eğitimi, müziksel işitme okuma ve yazma eğitimi gelir. Gerek sanatçı, gerek öğretmen yetiştiren kurumlar, bu eğitimleri programlarına mutlaka alırlar. Müzik teorisinin başlıca alanlarından biri olan armoni eğitimi de mesleki müzik eğitimi alan tüm bireylere verilmesi gerekli bir eğitimdir.

Mesleki müzik eğitimi alan bireylerin, müziği daha iyi anlayıp ifade edebilmeleri, çok sesliliği daha yakından anlayıp öğrenebilmeleri, çokseslilliği kendi yaratılarında kullanabilmeleri, çaldıkları veya dinledikleri eserleri analiz edebilmeleri için armoni eğitimi almaları gereklidir. Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik öğretmenliği programlarında da armoni eğitimi verilmektedir. Ancak bu kurumlarda verilen armoni eğitiminde bazı problemler yaşandığı bir gerçektir.

1.1. Problem Durumu

Araştırmanın problemi, öğretim sürecini oluşturan temel unsurlardan öğretim hedefleri, kapsam, öğretime ayrılan süre, giriş davranışları ve öğretim araç ve gereçleri[10] göz önünde bulundurularak incelenmiştir.

1.1.1. Armoni Eğitiminin Hedefleri

Müzik eğitiminde armoni, öğrencilerin çok sesli duyuşunu, müziksel yaratıcılık yönünü geliştirmesi, çok sesli müziği anlamalarını ve öğrenmelerini sağlaması nedeniyle temel eğitimlerden biri olarak kabul edilir. Öğrencilerin, çaldıkları veya dinledikleri bir eseri analiz edebilmesi, tek sesli bir ezgiyi çok seslendirebilmesi, eğitim müziği besteleyebilmesi, eşlikli parçalara daha rahat eşlik edebilmesi için yine armoni bilgisine ihtiyaçları vardır. "Armoninin amacı, aynı anda işitilen muhtelif seslerin meydana getirdiği bileşimleri tanımayı, sınıflandırmayı ve bu bileşimleri insan seslerine uygun biçimde sıralamayı, düzenlemeyi ve birbirine zincirlemeyi öğretmektir."[11] Ancak armoninin amacı, hangi okulda verildiğine, kişinin bu eğitimi neden alması gerektiğine göre değişim gösterebilir. Mesleki müzik eğitimi veren bir kurum olan Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği programlarındaki armoni eğitiminin amacı, müzik öğretmeni adaylarının çok sesli müziği anlayıp öğrencilerine öğretebilmelerini, eğitim müziği besteleyebilmelerini, tek sesli müzik eğitimi parçalarını çok seslendirebilmelerini, tek sesli parçalara eşlik yazabilmelerini ve çalabilmelerini sağlamak olmalıdır. Armoni eğitiminin yararlı olabilmesi için armoninin hangi amaçla verildiği bilinmeli, planlı ve yöntemli bir yol izlenmeli, bireylere hedeflenen davranışlar

---

[10] Nurettin Fidan, Okulda Öğrenme ve Öğretme Ankara Alkım Yayınevi 1996 s.12

[11] Yalçın Tura Armoni, İstanbul Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Koruma Derneği Yayınları No: 3 1977 s.1

kazandırılmalıdır. Ancak istenilen amaca her zaman ulaşılamadığı da kaçınılmaz bir gerçektir.

1.1.2. Armoni Eğitiminin Kapsamı

Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik öğretmenliği programlarında uzun yıllardan beri armoni eğitimi verilmektedir. Armoni, önceki yıllarda uygulanan öğretim programında başlı başına bir ders olarak okutulurken, 1998-1999 Eğitim-Öğretim yılında, Eğitim Fakültelerinin yeniden yapılanma çalışmaları kapsamında uygulamaya konulan yeni bir öğretim programı ile "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" adlı bir dersin kapsamı içine alınmıştır. Haftada altı saat olarak üç dönem okutulmakta olan "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersinin içeriğinde, Armoni eğitiminin yanı sıra, Müziksel İşitme Okuma ve Yazma, Form Bilgisi, Kontrpuan ve Çağdaş Türk Müziği eğitimleri de yer almaktadır. Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Ders Tanımlarında "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersinin içeriği şöyle belirlenmiştir: "Bu ders müzikte kuramsal bilgileri, işitme eğitimini ve müzik biçimlerini kapsar. Ders öğretim elemanları, bu içeriğin haftalık ders saatindeki yoğunluğunu belirler. Ders, Türk ve Batı müziğinde armoni – kontrpuan, müzikte stil, üslup tarz ve tür, çeşitli yapılar ve eğitim – okul müziği örnekleri inceleme, analiz, araştırma, tek ve çok ses algılama, ritmik yapıları tanıma, nota çözümleme (deşifre), okuma ve yazma, müzik üretme tekniklerini kapsar."[12]

[12] T.C. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları, Mart 1998 Ankara

1.1.3. Armoni Eğitimine Ayrılan Süre

1998-1999 Eğitim - Öğretim yılında, uygulanmaya konulan öğretim programının 4 yıl uygulanmasının ardından, armoni eğitiminde özellikle süre açısından sıkıntılar yaşandığı gözlenmiştir. Çok kapsamlı bir içeriğe sahip olan armoni eğitiminin, programda üç dönem bulunan bir dersin içinde sıkıştırılmış olarak öğrenciye verilmesi, araştırmanın problem alanıdır. Bu şekilde verilen armoni eğitiminde, planlanmış davranışların öğrenciye kazandırılması süre açısından mümkün olamayabilir. "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersinin yalnız üç dönem okutulması, armoni eğitiminin amaç ve hedeflerine gerçekten ulaşıp ulaşmadığı konusunda bizleri düşündürmektedir. Etkin bir öğrenme ancak iyi planlanmış bir eğitim programı ile gerçekleşebilir.

Armoni eğitiminin, Müziksel İşitme Okuma ve Yazma, Form Bilgisi, Kontrpuan ve Çağdaş Türk Müziği eğitimleri ile bir arada verilmesinin süre açısından son derece sağlıksız olduğu düşünülmektedir. Araştırma, armoni eğitimine ayrılan sürenin yeterli olup olmadığını belirleyip, daha kaliteli bir eğitim için çözüm önerileri sunmayı hedeflemektedir.

1.1.4. Öğrencilerin Giriş Davranışları

Orta öğretim okullarına müzik öğretmeni yetiştiren bir kurum olan Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinin Müzik Öğretmenliği Programlarına öğrenim görmek üzere gelen öğrencilerin, müzik bilgisi seviyeleri arasında farklılıklar göze çarpmaktadır. Öğrencilerin armoni eğitimini almadan önce "Müziksel İşitme Okuma ve Yazma" becerisinde belirli bir düzeye gelmiş olması beklenir. Öğrenci, basit tek sesli parçaları rahatça okuyup yazabilmelidir. "Armoni öğrenimine başlayan öğrenci için başlangıç bilgilerini öğrenmiş olmak, hassas bir kulağa sahip olmak, herhangi bir

müzik sayfasını serbestçe ve kolaylıkla okuyabilmek, aralıkları tanımak ve piyano çalmasını bilmek şarttır." [13]

Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinin Müzik Öğretmenliği Programlarına öğrenim görmek üzere gelen öğrencilerin her biri farklı orta öğretim sürecinden geçerek bu kurumlara eğitim almak üzere gelmişlerdir. Öğrencilerin bilgi seviyesi farkları, armoni eğitimini olumsuz etkileyen faktörlerden biridir. "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi " dersini veren eğitmenler, tamamı üç dönem olan dersin ilk dönemini bu seviye farklarını kapatmakla geçirmekte, geriye kalan iki dönemde de yoğun programı olan bu dersi en sade haliyle öğrenciye vermeye çalışmaktadır. Araştırma, bu problemin nedenlerinin saptanabilmesini ve "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersinde öğrencilerin müzik bilgisi seviye farklarının en aza indirgenebilmesi için çeşitli çözümler önermeyi hedeflemektedir.

1.1.5. Armoni Eğitiminde Kullanılan Araç ve Gereçler

Araştırmanın bir diğer problem alanını da armoni eğitiminde kullanılan araç-gereç ve ders kitabı eksikliği oluşturmaktadır. Armoni alanında yazılmış çok sayıda kitap vardır. Bu kitapların büyük bir kısmı yabancı dilde yazılmıştır. Çoğu armoni kitabı ancak eğitmenlerin anlayabileceği niteliktedir. Öğrencilerin anlayabileceği nitelikte yazılmış az sayıda Türkçe kitabın, ders kitabı olarak okutulup okutulamayacağı ve yararlı nitelikte olup olamayacağı, araştırılması gereken konulardandır. Kaynak kitap yetersizliği, armoni eğitimini zorlaştıran bir etkendir. Ülkemizde armoni literatürünün incelenmesine ilişkin yapılmış araştırmalara rastlanmamıştır. Araştırma, Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik öğretmenliği programlarında kullanılan araç-gereçleri ve kaynak kitapları araştırmayı hedeflemektedir.

---

[13] N.Rimsky Korsakof, Kuramsal ve Uygulamalı Armoni Çev. Ahmet Muhtar Ataman, 2. Basım İzmir Levent Müzikevi 1996 s.2

Araştırmanın problemi, öğretim sürecini oluşturan temel unsurlar göz önünde bulundurularak incelenmiş, Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Programlarında verilen armoni eğitiminde yaşanan sorunlara çözüm yollarını bulabilmek amacıyla bu araştırmanın yapılması gerekli görülmüştür.

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerindeki "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi " dersi kapsamındaki armoni eğitiminde yaşanan sorunları; hedef, kapsam, süre, öğrencilerin bilgi seviyesi, kullanılan kaynak kitap ve araç-gereç açısından incelemek ve çözüm önerileri sunabilmektir. Bu genel amacı gerçekleştirebilmek için aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır.

1. Hedef açısından;

a. Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda verilmekte olan armoni eğitimi müzik öğretmenliğinde neden gereklidir ?

b. Müzik öğretmeni adayları, edindikleri armoni bilgilerini meslek hayatlarında ne şekilde kullanabilirler?

c. Müzik öğretmeni adaylarının armoni eğitiminden beklentileri nelerdir?

2. Kapsam açısından;

a. Armoni eğitimi "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi kapsamında ne şekilde verilmelidir?

b. Müzik öğretmeni olmayı hedefleyen adaylara, armoni bilgilerini kullanma amaçlarına uygun eğitim veriliyor mu?

3. Süre açısından;

a. Dört yıllık lisans programı içinde, "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi içinde armoni eğitimine ayrılan süre yeterli midir ?

b. Haftalık ders programında, "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi içinde verilen armoni eğitimine ayrılan süre yeterli midir ?

4. Öğrencilerin bilgi seviyesi farkları açısından;

Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğrencilerin armoni bilgisi seviyelerindeki farklılık, armoni eğitimini nasıl etkilemektedir ?

5. Kullanılan kaynak kitap ve araç-gereç açısından;

a. Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğrenciler, armoni eğitiminde yaralanılan kitaplara ihtiyaç duymakta mıdır?

b. Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda verilmekte olan armoni eğitiminde yaralanılan kitaplar hangileridir ?

c. Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda verilmekte olan armoni eğitiminde hangi araç-gereçten yararlanılmadır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları, ilk ve ortaöğretim okullarına müzik eğitimcisi yetiştirebilme sorumluluğu taşıyan kurumlardır. Bir müzik öğretmenin yetişmesine katkıda bulunan en temel derslerden biri olan "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi ve dersin içeriğinde yer alan armoni eğitiminde yaşanan problemlerin en alt düzeye indirgenebilmesi için yapılan bu araştırma, faydalı görülmektedir.

"Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersinin içeriğinde yer verilen Armoni, Müziksel İşitme Okuma ve Yazma, Form Bilgisi, Kontrpuan, Çağdaş Türk Müziği eğitimlerinin bir arada öğrenciye verilmesi ve dört yıllık lisans programı içindeki ders

süresinin yetersizliği, araştırma sonucunda varılacak bulgulardan elde edilecek bilgiler ışığında, tekrar düşünülecek, eğitimin kalitesini arttırabilecek çözüm önerileri sunulacaktır.

Birbirinden farklı ortaöğretim sürecinden geçerek, müzik eğitimi almak üzere Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerine gelen öğrencilerin, müzik bilgisi seviyeleri arasındaki farklılığın saptanmasının, "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi içinde yer alan armoni eğitimini, olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Armoni konusunda yazılmış kitaplar için yapılacak literatür çalışması, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları için yararlı olacaktır.

1.4. Sayıltılar

1. Araştırmada verilerin geçerlik-güvenirlik dereceleri yüksek olacaktır. Tarihsel yöntemle elde edilen verilerin dış geçerliği sınanmıştır. Bu bilgiler, armoni eğitiminde kullanılan kaynak kitapların nerede, ne zaman, kim tarafından yazıldığı ya da kopyası olduğuna ait bilgilerdir.

2. Anket ve görüşme, konularında otorite olan kişilerle yapılmıştır.

3. Anket ve görüşme sorularının hazırlanmasında, araştırma, ölçme ve değerlendirme alanında otorite kişilerden yardım alınmıştır.

4. Deneklerin ölçme aracına güvenilir cevaplar verdiği kabul edilmiştir.

1.5. SINIRLAMALAR

Bu araştırma, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları temel alınarak yapılmıştır. Armoni eğitimi veren diğer kurumlar, bu araştırmanın sınırları dışında bırakılmıştır.

1.6. TANIMLAR

Armoni: Yunanca: Harmonia, İtalyanca: Armonia, Fransızca: Harmonie, İngilizce: Harmony, Almanca: Armonie

Yunanca kökenli bir kelimedir. "En eski kullanımı ahenk uyum anlamındadır."[14]

Genel olarak bir sesin doğuşkanları ile birlikte meydana getirdiği bütüne armoni adı verilir."[15]

Armoni, tonalite ve majör minör tonların kavramı üzerine kurulmuş seslerin bileşimi sistemidir."[16]

"Müzik dilinde, uyumların yapılarını ve bu uyumların aralarındaki ilişkileri konu edinen estetik dala armoni denir."[17]

"Armoni, iki ya da daha fazla sesin birlikte tınlamasıyla oluşan ve kulağı rahatsız etmeyen bir sesler bütünüdür."[18]

Yukarıda yapılan tanımlardan yola çıkarak araştırmacı armoniyi, " Akorları ve akorlar arasındaki bağlantıları düzenleyen temel bir müziksel anlatım sistemidir" şeklinde tanımlamıştır.

---

[14] Evin İlyasoğlu, Zaman İçinde Müzik, 3.Baskı, İstanbul Yapı Kredi Yayınları, 1995 s.299
[15] A. Adnan Saygun, Musiki Temel Bilgisi, Kitap III, İstanbul Milli Eğitim Basımevi, 1964 s. 207
[16] Emel Çelebioğlu, a.g.e., S.307
[17] Müzik Ansiklopedisi Cilt 1, Ankara Başkent Yayınevi, 1985 s.97
[18] Vural Sözer, Müzik Ansiklopedik Sözlük, 4. Basım İstanbul Remzi Kitabevi 1996 s. 46

Armoni eğitimi ise, eğitim ve armoni tanımlarından yola çıkılarak şöyle tanımlanabilir:

Bir müzik eğitimi sürecinde bulunan bireylere, temel bir müziksel anlatım sistemi olan armoni alanında bir davranış kazandırma sürecidir.

Müzik eğitimi ise, genel anlamda bireylere bir müziksel davranış kazandırma sürecidir.

II. İLGİLİ LİTERATÜR

2.1. İlgili Kaynaklar

Bu bölümde araştırmada ele alınan konu ve problemle ilgili kaynaklar incelenmiştir. Araştırmanın kuramsal temellerinin daha iyi anlaşılabilmesi için çeşitli kaynaklardan yararlanılarak armoni konusunda bilgiler sunulmuştur.

2.1.1. Armoni Tarihine Genel Bakış

"Piyanonun kalın perdelerinden birine basalım ve dinleyelim: Çekiç tele vurur vurmaz çıkan sesin yanı sıra daha bir çok ses de hafif hafif işitilecektir. Hatta bunların bazıları oldukça kuvvetli işitilir. Denilebilir ki piyanoda bir çok tel vardır; elbette onların sesleri de işe karışıyordur. Bu doğru değildir. Piyanonun bütün tellerinin üstüne bir şeyler koyarak titreşimlerinin önüne geçelim ve sadece bu teli serbest bıraktıktan sonra deneyimizi yeniden yapalım. Göreceğiz ki hiçbir şey değişmeyecek ve biraz önce işitilmiş olan sesler yine kendilerini belli edeceklerdir. Bu deneyi bir tek tel ile de yapsak aynı sonucu alırız. Bu olaydan çıkaracağımız sonuç şudur: Demek ki ses dediğimiz şeyin basit değil bir çok sesin bir araya gelmesi sonucu karmaşık bir niteliği vardır."[19]

Sesin oluşumu ile ilgili yapılan araştırmalarda, doğada var olan seslerin aslında tek başına olmadığı, kendisi ile birlikte duyulan bir takım sesleri içinde bulundurduğu

[19] A.Adnan Saygun, a.g.e. s. 13

kanıtlanmış bir gerçektir. "Bir ses üretildiğinde telin veya hava tabakasının titreşimiyle kendiliğinden oluşan aynı ailenin diğer seslerine armonikler veya doğuşkan sesler denir.[20] Ana ses ile birlikte çok hafif duyulan bu sesler belirli bir sıra takip ederler ve sonsuza dek sürerler. İyi bir kulak bu doğuşkan seslerden ancak ilk üçünü veya dördünü duyabilir. Doğuşkanlarla ilgili kanıtlanmış bilgiler, armoninin kendi kendine ortaya çıkmadığını anlatan bilimsel gerçeklerdir. Bir sesin içinde başka seslerin bulunması, armoninin (uyumun) doğada zaten var olduğunu kanıtlar. "Doğuşkan seslerden bir sistem içinde yaralanma düşüncesi ancak 9. yüzyılda basit biçimiyle başlamıştır."[21]

"9. yüzyılda bestelenen kilise ayinleri, armoni arayışının ilk örneklerini oluşturur."[22] "Batı müziği geleneğinde armoni sistemi, 17.yüzyılın başlarında kurulmuş ve iki yüzyıl kadar armoni yapısı üçlüler halinde kurulan esas akorlarla sınırlı kalmıştır."[23] "Ancak yeni modülasyon ve tonalite arayan, kromatik notaların da bir armonik değeri olduğunu savunan ve uygulayan Wagner, Debussy, Schönberg başta olmak üzere kimi besteciler, geleneksel armoni sisteminde yapısal değişimin yolunu açan öncüler olmuşlardır."[24] 20. yüzyılda tonalite fikrinin terk edilmesiyle ortaya yeni sistemler çıkmış, müzikte devrim yaratılmıştır.

Armoni, ses partilerinin yatay hareket etmesinin esas alındığı kontrpuan yazısının aksine, ses partilerinin dikey (akorlarla) olarak hareket ettiği bir yapı ortaya koyar.

2.1.2. Armoni Eğitimi

Armoni, çeşitli kuralları olan bir sistemdir. "Armoni kuralları hangi seslerin kulağa hoş geleceğini belirler; yeteneği sayesinde yargı verebilen öğrenci bunu

---

[20] Evin İlyasoğlu, a.g.e. s.209
[21] Ahmet Say, Müziğin Kitabı, 1. Basım Ankara Müzik Ansiklopedisi Yayınları 2001 s.97
[22] Vural Sözer, a.g.e. s.46
[23] E. Çelebioğlu, a.g.e. s.307
[24] Vural Sözer, a.g.e. s.47

kendiliğinden yapabilir ama zaman kaybeder. Armoni kuralları, teknik kazanmada zaman kaybını engelleyecek kestirme yolları gösterir. Armonide önemli kuralların arkasında psikolojik ve fiziksel yasalar vardır. Öğrenciler, genelde bu yasaları aşamazlar." Sözü edilen bu yasalar, bütün dönemlerin ve bestecilerin stillerini yansıtan önemli teknik bilgilerdir.

Armoni eğitiminde, ülkelerin müzik stillerine göre bazı farklılıklara rastlanır. Fransız, Alman, Rus ve Amerikan sistemi, armoni eğitiminde kullanılan sistemlerdir. Günümüzde, klasik armoniye göre müzik eğitimi verilmektedir. Ancak öğrenciler modern armoni konusunda da bilgilendirilmelidir.

Armoni eğitimi konusunda yazılmış kitaplara ulaşmak amacıyla yapılan literatür taramasında 550 armoni kitabına ulaşılmıştır. Konu ile en fazla ilgili olduğu düşünülen 165 kitap liste halinde EK- 1 dedir.

2.2. İlgili Araştırmalar

2.2.1. Ülkemizde Yapılmış Araştırmalar

Yapılan literatür çalışması sonucunda araştırmanın problemi ile ilgili ülkemizde yapılmış iki araştırmaya rastlanmıştır.

Atilla Sağlam, (Gazi Üniversitesi 1988) "Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümleri'nde okutulmakta olan dikey ve yatay çok seslendirme dersleri öğretim programlarının araştırılması" konulu araştırmasında, eğitim fakültelerinde uygulanmış ve uygulanmakta olan dikey (armoni) ve yatay (kontrpuan) çok seslendirme programlarını inceleyerek karşılaştırmıştır. Araştırmada, betimsel yöntem ve tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, dikey ve yatay çok seslendirme derslerini okutan öğretmenler ile bu dersleri alan dördüncü sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem grubu ise, 1986-1987 öğretim yılında dört bölümde bu dersleri okutmuş 11

öğretim elemanı ile bu dersleri almış 82 öğrenciden ibarettir. Araştırmada veriler, öğretmenlere ve öğrencilere uygulanan anket yardımıyla elde edilmiştir. Bulgular sonucunda çağdaş eğitim programında var olması gereken eksiklikler belirlenmiş ve uygulanmakta olan dikey ve yatay çok seslendirme programının yetersiz ve geliştirilmesi gerekli olduğu sonucuna varılmış, çeşitli öneriler sunulmuştur.

M. Kayhan Kurtuldu, (Karadeniz Teknik Üniversitesi 1999) "Türkiye' deki Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Müzik Eğitimi Anasanat Dalları'nda Armoni Eğitimi" konulu araştırmasında, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda verilmekte olan armoni eğitimi içindeki konular ve konuların işlenişi ile ilgili bir durum tespiti yapmıştır. Araştırmada herhangi bir araştırma yöntemi kullanılmamış, evren ve örneklem belirtilmemiştir. Araştırma 10 üniversitenin müzik öğretmenliği programlarında gerçekleştirilmiş ve veriler, ders öğretim elemanlarına gönderilen açık uçlu araştırma soruları ve mülakat yolu ile elde edilmiştir. Araştırmanın yapıldığı 10 üniversitenin ders müfredatları verilmiş, araştırmanın sonunda da bu müfredatlara çeşitli eleştiriler getirilmiştir.

2.2.2. Yurtdışında Yapılmış Araştırmalar

Yapılan literatür çalışması sonucunda araştırmanın problemi ile ilgili yurtdışında yapılmış araştırmalara rastlanmamıştır. Ancak konu ile dolaylı olarak ilgisi olan dört araştırmaya ulaşılmıştır.

Jere T. Humphreys, (West Virginia University 1986) "Armonik İşitme ve Performans Yeteneklerinin Ölçüm, Tahmin ve Eğitimi" konulu araştırmasında, notaya dökülmüş ezgileri, akor sembolleri ile kaydederek öğrencilerin bu ezgileri armonize etme yeteneklerini test etmek istemiştir. Araştırmanın altı testi, müzik eğitimi lisans düzeyinde 45 enstrüman öğrencisine uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda, 45 kişide gözlenen basit melodik olguların armonize edilmesindeki yetenek ve bunun performans üzerindeki etkisinin, armonik dinleti ile yüksek oranda ilintili olduğu görülmüştür.

Manuel Alvarez, (1980) "Yatay ve Dikey Armonik İşitme Algı Tekniklerinin Karşılaştırılması" konulu araştırmasını, 72 müzik lisesi öğrencisi üzerinde yürütmüştür. Öğrenciler öncelikle basit armonik yatay veya dikey fonksiyonları tanıma konusunda eğitilmişlerdir. Eğitimin ardından öğrencilere bir işitsel tanımlama testi uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda, yatay işitme algı tekniğinin, basit armonik fonksiyonların öğretiminde daha etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

David J. Boyle, V. Keitha Lucas (Miami University 1990) "Deşifrede İçeriğin Etkisi" konulu araştırmalarında, Miami Üniversitesi Müzik Teorisi Bölümü'nde, 30 öğrencide deşifre etme kabiliyeti üzerinde tonal eşliğin etkisni incelemişler ve özellikle düşük seviyedeki öğrencilerin deşifre yeteneklerinin armonik eşlik ile geliştirildiği sonucuna ulaşmışlardır.

Simon Holand (1989) "Yapay Zekanın Eğitimi ve Müzik" konulu araştırmasında, müziğe yeni başlayanlar ve özellikle de geleneksel müzik becerileri olmayan kişilerin müzik bestelemesini teşvik etmek ve bu konuda onlara yardımcı olabilmek için suni zekanın farklı kullanım alanlarını incelemiştir. Bu konuda iki tamamlayıcı yaklaşım ortaya konulmuştur. İlk yaklaşım olan armoni, müziğe doğrudan yönlendirme aracı olarak tanımlanmıştır. Araştırma, müziğe yeni başlayan kişilerin armonik yürüyüşleri tasarlamasını, çözümlemesini, beste yapabilmesini, synthesizera bağlı bilgisayar ekranı üzerinde basit ve açık bir biçimde ifade edebilme becerilerini incelemiştir. Az sayıda denekle gerçekleştirilen bu araştırma, yeni başlayanların armoniyi öğrenmesi, tasarlaması, çözümlemesi ve uygulayabilmesi için bilgisayar ortamının yeterli olmadığını ortaya çıkarmıştır; belirgin bir teorik bilgi veya enstrüman becerisi olmaksızın bu etkinliklerin gerçekleştirilmesi oldukça zordur. Açıklanan ikinci yaklaşımda ise yeni başlayanların duyuşlarını geliştirebilmede onlara yardımcı olan, bilgiye dayalı bir öğretim sistemidir; bu sistem henüz geliştirilme aşamasındadır. Geleneksel ve iyileştirici öğretim sistemlerinin yaklaşımı, açık uçlu düşünme gerektiren alanlarda öğretim yapmak için yetersiz kalmaktadır. Yeni yaklaşımın temeli parça, tarz ve plan açısından tanımlanan vaka çalışmalarının incelenmesi ve dönüştürülmesiyle geliştirilmiştir. Bu yaklaşım Johnson-Laird'in (1988) yaratıcılık tanımını ortaya

koymaktadır. Yeni yaklaşımın kilit bölümlerinin fizibilitesini göstermek üzere programlar uygulamaya konulmuştur.

III. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Bu bölümde, araştırmanın yöntemi, evreni, örneklem grubu, veri toplama teknikleri ve verilerin analizi alt bölüm başlıkları halinde sunulmuştur.

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırmada, tarihsel ve betimsel yöntem kullanılmıştır.

3.1.1. Tarihsel Yöntem

Araştırılan her konunun bir geçmişi olabileceği gibi araştırmanın problemini oluşturan armoni eğitiminin de bir geçmişi vardır. "Geçmiş zaman içinde meydana gelmiş olay ve olguların araştırmasında ya da bir problemin geçmişle olan ilişkisi yönünden incelenmesinde kullanılan yönteme "tarihi yöntem" denir." [25]

Araştırmanın problemini oluşturan armoni, 17. yüzyılda bir sistem haline geldiğinden, armoni konusunda yazılmış kitaplar da birer tarihi belge niteliğine sahiptir. Bu belgeleri elde edebilmek için tarihi yöntemden yararlanılmıştır. Armoni kitaplarına ulaşmanın yanı sıra armoni, armoni eğitimi ve armoninin kullanım alanları tarihsel yöntem yardımıyla açıklanmaya çalışılmıştır.

---

[25] Saim Kaptan, Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri, On birinci Basım Ankar Tekışık Web Ofset Tesisleri 1998 s.53

3.1.2. Betimsel Yöntem

"Belli bir zaman kesiti içinde çok sayıda denek ve objeden elde edilen verilerin analizi ile araştırma problemine veya problemlerine cevap arandığında uygulanacak yöntem betimsel (alan) araştırma yöntemleridir."[26] Araştırmacı, armoni eğitiminde yaşanan problemleri, betimsel araştırma yöntemini kullanarak belirlemiştir.

3.2. Evren ve Örneklem

3.2.1. Evren

Araştırmanın evrenini, Türkiye'de bulunan üniversitelerin müzik öğretmenliği bölümleri ve bu kurumlarda armoni eğitimi gören tüm öğrenciler oluşturmaktadır. Armoni eğitimi veren diğer kurumlar araştırmanın sınırları dışında bırakılmıştır. Araştırmanın evrenini oluşturan Türkiye' deki tüm müzik öğretmenliği programları aşağıdadır.

1.Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği (Bolu)

2.Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği (Erzurum)

3.Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği (Sivas)

4.Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği (İzmir)

---

[26] D.Ali Arseven, Alan Araştırma Yöntemi (İlkeler Teknikler,Örnekler), Ankara Gül Yayınevi 1993 s.92

5.Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği (Ankara)

6.Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği (Tokat)

7.Harran Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Müzik Öğretmenliği (Şanlıurfa)

8.İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği (Malatya)

9.Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği (Trabzon)

10. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği (İstanbul)

11. Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği (Niğde)

12. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği (Samsun)

13. Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği (Çanakkale)

14. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği (Denizli)

15. Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği (Konya)

16.Süleyman Demirel Üniversitesi Burdur Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği (Burdur)

17. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği (Bursa)

18.Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği (Van)

3.2.2. Örneklem

Araştırmanın örneklem grubu, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesinde 2001-2002 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören öğrencilerden oluşmaktadır. Örneklem grubunu seçerken Türkiye'yi temsil edecek grubun üç büyük ilde bulunması düşünülmüştür. Belirlenen örneklem grubu 335 öğrenciden oluşmaktadır. Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin cinsiyet, yaş, okul, sınıf ve bireysel çalgılarına ilişkin tablolar aşağıda verilmiştir.

Öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı Tablo 1' de verilmiştir.

Tablo: 1
Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

Cinsiyet	f	%
Kız	206	61,5
Erkek	129	38,5
Toplam	335	100,0

Tablo 1'de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan öğrencilerin %61,5'i kız öğrencilerden (206 kişi), %38,5'i erkek öğrencilerden (129 kişi) oluşmaktadır.

Öğrencilerin yaş ortalamalarının dağılımı Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo: 2
Öğrencilerin Yaşlarına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

Yaş	f	%
20 yaş ve altı	111	33,1
21-24 yaş	179	53,4
25 yaş ve üstü	45	13,4
Toplam	335	100,0

Tablo 2'de, araştırmaya katılan öğrencilerin % 53,4' ü 21 - 24 yaş grubunda (179 kişi), %33,1'i 20 yaş ve altında (111 kişi), % 13,4' ü ise 25 yaş ve üstünde (45 kişi) olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin devam ettikleri okullara göre dağılımı Tablo 3' de verilmiştir.

Tablo:3
Öğrencilerin Devam Ettikleri Okula Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

Okul	f	%
D.E.Ü	102	30,4
G.Ü	81	24,2
M.Ü	152	45,4
Toplam	335	100,0

Tablo 3'de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan öğrencilerin % 45,4'ü (152 kişi), Marmara Üniversitesi'nde, % 30,4'ü (152 kişi) Dokuz Eylül Üniversitesi'nde, % 24,2'si (81 kişi) Gazi Üniversitesi'nde öğrenim görmektedirler.

Öğrencilerin devam ettikleri sınıfa göre dağılımı Tablo 4' de verilmiştir.

Tablo:4
Öğrencilerin Devam Ettikleri Sınıfa Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

Sınıf	f	%
1.Sınıf	24	7,2
2.Sınıf	96	28,7
3.Sınıf	101	30,1
4.Sınıf	114	34,0
Toplam	335	100,0

Tablo 4' de görüldüğü gibi , araştırmaya katılan öğrencilerin % 34'ü (114 kişi) 4. sınıfa, %30,1'i (101 kişi) 3.sınıfa, %28,7'si (96 kişi) 2.sınıfa, %7,2 si (24 kişi) 1. sınıfa devam etmektedirler.

Öğrencilerin bireysel çalgılarına göre dağılımı Tablo 5' de verilmiştir.

Tablo:5
Öğrencilerin Bireysel Çalgılarına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

Bireysel Çalgı	f	%
Yaylı Çalgılar	127	38,0
Nefesli Çalgılar	49	14,6
Gitar	51	15,2
Şan	81	24,2
Diğer	27	8,1
Toplam	335	100,0

Tablo 5' de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan öğrencilerin % 38'i (127 kişi) yaylı çalgılar, %24,2' si (81 kişi) şan, %15,2'si (51 kişi) gitar, %14,6' sı (49 kişi) nefesli çalgılar, %8,1' i (27 kişi) ise diğer enstrümanlar (piyano, bağlama, vurmalı sazlar) grubundadır.

3.3. Veri Toplama Teknikleri

Bir problemin çözümüne hizmet edebilecek her türlü ölçüm, değer, olgu ve bilgiye veri denir."[27] Araştırma, yazılı kaynaklardan ve deneklerden veri toplanarak yürütülmüştür.

Deneklerle anket tekniğinden, konularında uzman kişilerle de görüşme tekniğinden yararlanılarak, araştırma için gerekli veriler toplanmıştır.

3.3.1. Anket Tekniği

Araştırmanın problemiyle ilgili olarak veri toplamak amacıyla hazırlanan anket 7'si kişisel bilgi olmak üzere toplam 27 sorudan oluşmuş ve örneklem

[27] S. Kaptan, a.g.e., s.109

grubunda yer alan 335 öğrenciye araştırmacının bizzat kendisi tarafından uygulanmıştır.

Anket, Marmara Üniversitesi'nden 152, Dokuz Eylül Üniversitesi'nden 102 öğrenciye kolaylıkla uygulanmış, Gazi Üniversitesi'nde yönetimden ileri gelen bazı zorluklar sebebiyle ancak 81 öğrenciye uygulanabilmiştir. Anketin bir örneği EK-2 dedir.

3.3.2. Görüşme Tekniği

Araştırmada, konularında uzman "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi öğretim elemanlarından, görüşme tekniğinden yararlanılarak veri toplanmıştır.

1 Nisan 2002 tarihinde Dr. Salih Aydoğan ile Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda saat 15 00 de, 2 Nisan 2002 tarihinde Doç. Ali Sevgi ile Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda saat 15 30 da, 3 Nisan 2002 tarihinde Doç. Memduh Özdemir ile Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Anabilim Dalı'nda saat 13 00 de, 9 Mayıs 2002 tarihinde Öğr. Gör. Özcan Özbek ile Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda saat 16 00 da görüşme yapılmıştır. Görüşmelerin süresi 30 dakika ile 1 saat arasında değişmektedir. Toplam 7 soru sorulmuştur. Görüşme sorularının bir örneği EK-3 dedir.

3.4. Verilerin Analizi

Araştırma için toplanan veriler araştırmada ele alınan probleme cevap verecek biçimde analiz edilmiştir.

3.4.1. Anketlerin Analizi

Anketlerden elde edilen ham verilerin, araştırmanın amaç ve soruları doğrultusundaki istatistik analizleri bilgisayar ortamında, SPSS paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Verilerin istatistik analizinde, frekans ve yüzde dağılımları, tek yönlü varyans analizi (anova), ilişkisiz grup"t Testi" ve ki-kare teknikleri kullanılmıştır. Sonuçlar değerlendirilirken tablolardan yararlanılmıştır. Ankette yer alan 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sorularla ilgili veri girişi 1' den 4' e doğru yapılmıştır. Bu nedenle yüksek puanlar olumsuz görüşü, düşük puanlar olumlu görüşü ifade etmektedir.

3.4.2. Görüşmelerin Analizi

"Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi öğretim elemanları ile yapılan görüşmeler banda alınmış, bant kaydı sonradan dinlenerek araştırmacı tarafından kaleme alınmıştır. Görüşmelerden elde edilen bulgular "Bulgular" bölümünde açıklanmıştır.

IV. BULGULAR

4.1. Anketlerden Elde Edilen Bulgular

4.1.1. Armoni Eğitiminin Hedefleri İle İlgili Bulgular

a. Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda verilmekte olan armoni eğitimi müzik öğretmenliğinde neden gereklidir?

Armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklilik düzeyi, frekans ve yüzde dağılımı olarak Tablo 6' da verilmiştir.

Tablo 6:
Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyi İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Seçenekler	f	%
Çok gereklidir	283	84,5
Gereklidir	49	14,6
Gereksizdir	2	,6
Cevapsız	1	,3
Toplam	335	100,0

Tablo 6'da görüldüğü gibi, müzik öğretmeni adaylarının %84,5'i (283 kişi) armoni öğrenmenin çok gerekli olduğunu, %14,6'sı (49 kişi) gerekli olduğunu, % ,6'sı (2 kişi) gereksiz olduğunu düşünmektedir. Bir kişi bu soruyu cevapsız bırakmıştır.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; araştırmaya katılan müzik öğretmeni adaylarının %99,1'i armoni öğrenmenin gerekli olduğunu düşünmektedir.

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklilik düzeyi, cinsiyet değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 7' de verilmiştir.

Tablo 7:
Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları

Cinsiyet	n	x	ss	sd	t	p
Kız	205	1,1951	,4654	332	1,686	---
Erkek	129	1,1163	,3218			

Tablo 7' de görüldüğü gibi, kız öğrencilerin aldıkları puan ortalaması 1,1951; erkek öğrencilerin ise 1,1163 'dür. İki aritmetik ortalama arasındaki farka uygulanan "t Testi" nde istatiksel açıdan anlamlı bir farklılık görülmemektedir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklilik düzeyi, cinsiyete göre farklılaşmamaktadır.

Armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklilik düzeyi, yaş değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 8' de verilmiştir.

Tablo 8 a:
Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Yaş	n	x	ss
20 Yaş ve Altı	111	1,1532	,3618
21-24 yaş	178	1,1798	,4649
25 Yaş ve Üstü	45	1,1333	,3438
Toplam	334	1,1647	,4171

Tablo 8 b:
Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	9,953	2	4,976	,285	,752	---
Gruplariçi	57,844	331	,175			
Toplam	57,943	333				

Armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklilik düzeyinin, yaşa göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri ,285 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklilik düzeyi yaşa göre farklılaşmamaktadır.

Armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklilik düzeyi, devam edilen okul değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 9' da verilmiştir.

Tablo 9 a:
Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Okul	n	x	ss
DEÜ	101	1,0594	,2376
GÜ	81	1,2099	,4098
MÜ	152	1,2105	,4968
Toplam	334	1,1647	,4171

Tablo 9 b:
Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	1,604	2	,802	4,713	,010	.01
Gruplariçi	56,339	331	,170			
Toplam	57,943	333				

Tablo 9 c:
Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili LSD Sonuçları

Okullar	D.E.Ü.	G.Ü.	M.Ü.
D.E.Ü.	x = 1,0594	0.05	0.01
G.Ü.		x = 1,2099	----
M.Ü.			x = 1,2105

Armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklilik düzeyinin, devam edilen okula göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri 4,713 olarak bulunmuştur. Bulunan bu değer .01 düzeyinde anlamlıdır.

Yapılan varyans analizi sonucunda, armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklilik düzeyi, devam edilen okula göre farklılaşmaktadır.

İkili karşılaştırmalarla ilgili LSD sonuçlarına göre, Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencileri ile Gazi Üniversitesi öğrencileri arasında .05, Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencileri ile Marmara Üniversitesi öğrencileri arasında .01 düzeyinde anlamlı bir farklılık görülmektedir. Marmara Üniversitesi öğrencileri ile Gazi Üniversitesi öğrencileri arasında anlamlı bir farklılaşmaya rastlanmamaktadır.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gerekli olduğu fikrine, en fazla Dokuz

Eylül Üniversitesi öğrencileri katılmaktadır. Bu fikre en az katılan öğrencilerin ise Marmara Üniversitesi öğrencileri olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklilik düzeyi, devam edilen sınıf değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10 a:
Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Sınıf	n	x	ss
1. Sınıf	24	1,0000	,0000
2. Sınıf	95	1,2000	,4021
3. Sınıf	101	1,1683	,3760
4. Sınıf	114	1,1667	,4963
Toplam	334	1,1647	,4171

Tablo 10 b:
Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	,771	3	,257	1,484	,219	---
Gruplariçi	57,172	330	,173			
Toplam	57,943	333				

Armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklilik düzeyinin, devam edilen sınıfa göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri 1,484 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklilik düzeyi, devam edilen sınıfa göre farklılaşmamaktadır.

Armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklilik düzeyi, mezun olunan lise değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 11' de verilmiştir.

Tablo 11 a:

Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Mezun Olunan Lise	n	x	ss
Güzel Sanatlar Lisesi	163	1,1840	,4337
Konservatuvar	7	1,2857	,4880
Klasik Lise	117	1,1197	,3260
Diğer	46	1,1957	,5424
Toplam	333	1,1652	,4177

Tablo 11 b:

Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	,445	3	,148	,849	,468	---
Gruplariçi	57,471	329	,175			
Toplam	57,916	332				

Armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklilik düzeyinin, mezun olunan liseye göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri ,849 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklilik düzeyi, mezun olunan liseye göre farklılaşmamaktadır.

Armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklilik düzeyi bireysel çalgı değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 12'de verilmiştir.

Tablo 12 a:
Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Bireysel Çalgı	n	x	ss
Yaylı sazlar	127	1,1811	,3866
Nefesli sazlar	49	1,1429	,5000
Gitar	51	1,0784	,2715
Şan	80	1,1875	,4798
Toplam	307	1,1596	,4169

Tablo 12 b:
Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

VaryansınKaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	,471	3	,157	,902	,440	---
Gruplariçi	52,708	303	,174			
Toplam	53,179	306				

Armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklilik düzeyinin, bireysel çalgıya göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri ,902 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklilik düzeyi, bireysel çalgıya göre farklılaşmamaktadır.

Armoni öğrenmenin müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklilik düzeyi, müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmeme değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 13' de verilmiştir.

Tablo 13:
Armoni Öğrenmenin Müzikle Profesyonel Anlamda İlgilenen Kişiler İçin Gereklilik Düzeyinin Müzik Öğretmenliği Yapmayı Düşünüp Düşünmemeye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları

Seçenekler	n	x	ss	sd	t	p
Evet	261	1,1418	,3495	330	-2,006	.05
Hayır	71	1,2535	,6028			

Tablo 13' de görüldüğü gibi evet seçeneğinin puan ortalaması 1,1418; hayır seçeneğinin ise 1,2535' dir. İki aritmetik ortalama arasındaki farka uygulanan "t Testi"nde istatiksel açıdan .05 düzeyinde anlamlı bir farklılık görülmektedir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmenliği yapmayı düşünen öğrenciler "Armoni öğrenmek müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklidir" ifadesine daha fazla katılmaktadır.

b. Müzik öğretmeni adayları, edindikleri armoni bilgilerini meslek hayatlarında ne şekilde kullanabilirler?

Öğrencilerin "müzik öğretmenliği yapmayı düşünüyor musunuz" sorusuna verdikleri cevaplar frekans ve yüzde dağılımı olarak Tablo 14' de verilmiştir.

Tablo 14:
"Müzik Öğretmenliği Yapmayı Düşünüyor Musunuz?" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Seçenekler	f	%
Evet	262	78,2
Hayır	71	21,2
Cevapsız	2	,6
Toplam	335	100,0

Tablo 14' de görüldüğü gibi, müzik öğretmeni adaylarının % 78,' si (262 kişi) müzik öğretmenliği yapmayı düşündüğünü, %21,2' si (71 kişi) ise düşünmediğini belirtmişlerdir.

"Bir müzik öğretmeni armoni bilgilerini meslek hayatında nasıl kullanabilir" sorusuna verilen cevaplar frekans ve yüzde dağılımı olarak Tablo 15' de verilmiştir.

Tablo 15:
"Bir Müzik Öğretmeni Armoni Bilgilerini Meslek Hayatında Nasıl Kullanabilir" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Seçenekler	f	%
a. Eşliksiz ezgilere eşlik yazmada ve düzenleme çalışmalarında	185	55,2
b. Armoni ödevlerini çalabilme kolaylığı kazanıp eşlikleri daha rahat çalabilmede	32	9,6
c. Eğitim müziği besteleme çalışmalarında	54	16,1
d. Armoni bilgilerinden yararlanarak öğrencilere çokseslilığı daha kolay öğretebilmede	61	18,2
e. Diğer	3	,9
Toplam	335	100,0

Tablo 15' de görüldüğü gibi, öğrencilerin % 55,2' si armoni bilgilerini meslek hayatlarında, eşliksiz ezgilere eşlik yazmada ve düzenleme çalışmalarında, % 18,2' si armoni bilgilerinden yararlanarak öğrencilere çokseslilığı daha kolay öğretebilmede, % 16,1' i eğitim müziği besteleme çalışmalarında, % 9,6' sı armoni ödevlerini çalabilme kolaylığı kazanıp eşlikleri daha rahat çalabilmede kullanmayı düşündüklerini belirtmişlerdir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının % 55,2' si armoni bilgilerini meslek hayatlarında, eşliksiz ezgilere eşlik yazmada ve düzenleme çalışmalarında kullanmayı düşünmektedir.

"Armoni bilgilerinizi meslek hayatınızda ne şekilde kullanmayı düşünüyorsunuz" sorusuna verilen cevaplar frekans ve yüzde dağılımı olarak Tablo 16' da verilmiştir.

Tablo 16:
"Armoni Bilgilerinizi Meslek Hayatınızda Ne Şekilde Kullanmayı Düşünüyorsunuz" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Seçenekler	f	%
a. Öğretmenlik mesleğimde	41	12,2
b. Eşlik yazımında	111	33,1
c. Çaldığım veya söylediğim eserleri incelerken	160	47,8
d. Kullanmayı düşünmüyorum	5	1,5
e. Diğer	18	5,4
Toplam	335	100,0

Tablo 16' da görüldüğü gibi, "Armoni bilgilerinizi meslek hayatınızda ne şekilde kullanmayı düşünüyorsunuz" sorusuna öğrencilerin %47,8' i çaldığım veya söylediğim eserleri incelerken, %33,1'i eşlik yazımında, %12,2' si öğretmenlik mesleğimde, %5,4'ü diğer şekillerde, % 1,5' i ise kullanmayı düşünmüyorum cevabını vermişlerdir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarını armoni bilgilerini meslek hayatlarında en fazla, çaldıkları veya söyledikleri eserleri incelerken ve eşlik yazımında kullanmayı düşünmektedir.

"Armoni eğitiminde öğretmen adaylarına öncelikli olarak neler verilmelidir" sorusuna verilen cevaplar frekans ve yüzde dağılımı olarak Tablo 17' de verilmiştir.

Tablo 17:
"Armoni Eğitiminde Öğretmen Adaylarına Öncelikli Olarak Neler Verilmelidir" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Seçenekler	f	%
a. Armoninin gerekliliği ve kullanım alanları anlatılmalı	115	34,3
b. Armoninin genel kuralları öğretilmeli	58	17,3
c. Armoninin müziğin diğer öğeleri ile bağlantılarının neler olduğu ve kendini geliştirmede nelere yardımcı olacağı anlatılmalı	55	16,4
d. İyi bir akor bilgisi verilmeli	42	12,5
e. Eşliksiz ezgileri çok seslendirebilecek düzeyde armoni bilgisi verilmeli	65	19,4
Toplam	335	100,0

Tablo 17' de görüldüğü gibi, müzik öğretmeni adaylarının % 34,3' ü armoni eğitiminde müzik öğretmeni adaylarına öncelikli olarak armoninin gerekliliği ve kullanım alanlarının anlatılmasını, % 19,4' ü eşliksiz ezgileri çok seslendirebilecek düzeyde armoni bilgisi verilmesini, % 17,3' ü armoninin genel kurallarının öğretilmesini, % 16,4' ü armoninin müziğin diğer öğeleri ile bağlantılarının neler olduğunu ve kendini geliştirmede nelere yardımcı olacağının anlatılmasını, %12,5' i iyi bir akor bilgisinin verilmesini istemişlerdir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının % 34,3' ü öncelikli olarak armoninin gerekliliğini ve kullanım alanlarının anlatılmasını istemektedir.

"Armoni eğitiminde öğretmen adaylarına öncelikli olarak neler verilmelidir" sorusuna verilen cevapların cinsiyet, yaş, okul, sınıf, mezun olunun lise, bireysel çalgı, müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmeme değişkenleri arasındaki ilişkiler incelenmiş ve sadece yaş değişkeni ile arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır.

"Armoni eğitiminde öğretmen adaylarına öncelikli olarak neler verilmelidir" sorusuna verilen cevapların yaş değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 18' de verilmiştir.

Tablo 18:
"Armoni Eğitiminde Öğretmen Adaylarına Öncelikli Olarak Neler Verilmelidir" Sorusuna Verilen Cevaplarla Yaş Arasındaki İlişki İle İlgili Ki- Kare Analizi Sonuçları

Yaş	Armoni eğitimine öğretmen adaylarına öncelikli olarak neler verilmeli?	a Armoninn gerekliliği ve kullanum alanları anlatılmalı	b Armoninin genel kuralları öğretilmeli	c Armoninin müziğindiğer öğeleri ilebağlantılarının neler olduğu ve kendinin geliştirmedenelereyardı mcı olacağı anlatılmalı	d İyi bir akor bilgisi verilmeli	e Eşliksiz ezgileri çok seslendirebilecek düzeyde armoni bilgisi verilmeli	Toplam
20 yaş ve altı	f	47	18	19	12	15	111
	%	42,3	16,2	17,1	10,8	13,5	100,0
21 – 24 yaş	f	57	30	33	19	40	179
	%	31,8	16,8	18,4	10,6	22,3	100,0
25 yaş ve üstü	f	11	10	3	11	10	45
	%	24,4	22,2	6,7	24,4	22,2	100,0
Toplam	f	115	58	55	42	65	335
	%	34,3	17,3	16,4	12,5	19,4	100,0

	Değer	sd	P
Ki-Kare	16,346	8	.05

Tablo 18' de görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının "Armoni eğitiminde öğretmen adaylarına öncelikli olarak neler verilmelidir" sorusuna verdikleri cevaplar ile yaşları arasındaki ilişkiyi sınamak amacıyla uygulanan Ki-Kare analizinde .05 düzeyinde anlamlı bir ilişki vardır.

Yüzdelik değerler incelendiğinde, 20 yaş ve altında bulunan öğrenciler (%42,3) ile 21-24 yaş grubu öğrencileri (%31,8) armoninin gerekliliği ve kullanım alanlarının anlatılmasını isterlerken 25 yaş ve daha üstünde bulunan öğrenciler tüm seçeneklere çok yakın yüzdelerle cevap vermişlerdir.

"Armoni öğrenmeyi neden istiyorsunuz" sorusuna verilen cevaplar frekans ve yüzde dağılımı olarak Tablo 19' da verilmiştir.

Tablo 19:
"Armoni Öğrenmeyi Neden İstiyorsunuz" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Seçenekler	f	%
a. Öğretmenlik mesleğinde kullanmak için	22	6,6
b. Eşliksiz bir ezgiyi armonize edebilmek için	128	38,2
c. Müzikle ilgilenen kişilerin armoni öğrenmeleri gerekir	161	48,1
d. Dersimi geçebilmek için	9	2,7
e. Diğer	15	4,5
Toplam	335	100,0

Tablo 19' da görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının % 48,1' i armoni öğrenmeyi, müzikle ilgilenen kişilerin armoni öğrenmeleri gerektiği için, %38,2' si eşliksiz bir ezgiyi armonize edebilmek için, %6,6' sı öğretmenlik mesleklerinde kullanabilmek için, %4,5' i diğer sebeplerden, %2,7' si ise derslerini geçebilmek için istemektedirler.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının % 48,1' i müzikle ilgilenen kişilerin armoni öğrenmelerini gerekli buldukları için öğrenmek istemektedirler.

c. Müzik öğretmeni adaylarının armoni eğitiminden beklentileri nelerdir?

"Armoni dersinden beklentileriniz nelerdir" sorusuna verilen cevaplar frekans ve yüzde dağılımı olarak Tablo 20' de verilmiştir.

Tablo 20:
"Armoni Dersinden Beklentileriniz Nelerdir" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Seçenekler	f	%
a. Çaldığım veya dinlediğim bir eseri müzikal açıdan analiz edebilmek	115	34,3
b. Genel kurallarıyla armoniyi öğrenebilmek ve müzik çalışmalarımda uygulayabilmek	118	35,2
c. Tek sesli ezgileri çok seslendirebilecek düzeyde armoni bilgisine sahip olabilmek	60	17,9
d. Beste çalışmalarımda armoni bilgisinden yaralanabilmek	42	12,5
Toplam	335	100,0

Tablo 20' de görüldüğü gibi öğrencilerin % 35,2' si "armoni dersinden beklentileriniz nelerdir" sorusuna genel kurallarıyla armoniyi öğrenebilmek ve müzik çalışmalarımda uygulayabilmek, % 34,3'ü çaldığım veya dinlediğim bir eseri müzikal açıdan analiz edebilmek, %17,9' u tek sesli ezgileri çok seslendirebilecek düzeyde armoni bilgisine sahip olabilmek, %12,5 'i beste çalışmalarımda armoni bilgisinden yaralanabilmek cevaplarını vermişlerdir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının %69,5'i armoni derslerinden, genel kurallarıyla armoniyi öğrenebilmeyi, müzik çalışmalarında uygulayabilmeyi ve çaldıkları veya dinledikleri bir eseri müzikal açıdan analiz edebilmeyi beklemektedirler.

"Armoni dersinden beklentileriniz nelerdir" sorusuna verilen cevapların cinsiyet, yaş, okul, sınıf, mezun olunun lise, bireysel çalgı, müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmeme değişkenleri arasındaki ilişkiler incelenmiş, cinsiyet,

okul ve müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmeme değişkenleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

"Armoni dersinden beklentileriniz nelerdir" sorusuna verilen cevaplar cinsiyet değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 21' de verilmiştir.

Tablo 21:
"Armoni Dersinden Beklentileriniz Nelerdir" Sorusuna Verilen Cevaplarla Cinsiyet Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi Sonuçları

Cinsiyet	Armoni Dersinden Beklentileriniz Nelerdir?	a Çaldığım veya dinlediğim eseri müzikal açıdan analiz edebilmek	b Genel Kurallarıyla armoniyi öğrenebilmek ve müzik çalışmalarımda uygulayabilmek	c Teksesliezgileri çok seslendirebilecek düzeyde armoni bilgisine sahip olabilmek	d Beste çalışmalarımda armoni bilgisiden yararlanabilmek	Toplam
Kız	f	75	74	43	14	206
	%	36,4	35,9	20,9	6,8	100,0
Erkek	f	40	44	17	28	129
	%	31,0	34,1	13,2	21,7	100,0
Toplam	f	115	118	60	42	335
	%	34,3	35,2	17,9	12,5	100,0

	Değer	sd	P
Ki-Kare	17,435	3	.01

Tablo 21' de görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının "Armoni dersinden beklentileriniz nelerdir" sorusuna verdikleri cevaplar ile cinsiyetleri arasındaki ilişkiyi sınamak amacıyla uygulanan Ki-Kare analizinde .01 düzeyinde anlamlı bir ilişki vardır.

Yüzdelik değerler incelendiğinde, armoni dersinden, çaldıkları veya dinledikleri bir eseri müzikal açıdan analiz edebilmeyi, kız müzik öğretmeni adaylarının % 36,4'ü erkek müzik öğretmeni adaylarının % 31'i, genel kurallarıyla

armoniyi öğrenebilmeyi, müzik çalışmalarında uygulayabilmeyi, kız müzik öğretmeni adaylarının % 35,9' u, erkek müzik öğretmeni adaylarının ise % 34,1' i beklemektedirler.

"Armoni dersinden beklentileriniz nelerdir" sorusuna verilen cevaplar, okul değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 22' de verilmiştir.

Tablo 22:
"Armoni Dersinden Beklentileriniz Nelerdir" Sorusuna Verilen Cevaplarla Okul Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi Sonuçları

Okulunuz	Armoni Dersinden Beklentileriniz Nelerdir?	a Çaldığım veya dinlediğim eseri müzikal açıdan analiz edebilmek	b Genel Kurallarıyla armoniyi öğrenebilmek ve müzik çalışmalarımda uygulayabilmek	c Tek sesli ezgileri çok seslendirebilecek düzeyde armoni bilgisine sahip olabilmek	d Beste çalışmalarımda armoni bilgisibden yararlanabilmek	Toplam
DEÜ	f	39	44	13	6	102
	%	38,2	43,1	12,7	5,9	100,0
GÜ	f	34	28	10	9	81
	%	42,0	34,6	12,3	11,1	100,0
MÜ	f	42	46	37	27	152
	%	27,6	30,3	24,3	17,8	100,0
Toplam	f	115	118	60	42	335
	%	34,3	35,2	17,9	12,5	100,0

	Değer	sd	P
Ki-Kare	20,180	6	.01

Tablo 22' de görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının "Armoni dersinden beklentileriniz nelerdir" sorusuna verdikleri cevaplar ile devam ettikleri okullar arasındaki ilişkiyi sınamak amacıyla uygulanan Ki-Kare analizinde .01 düzeyinde anlamlı bir ilişki vardır.

Yüzdelik değerler incelendiğinde, Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencilerinin % 43,1' i ile Marmara Üniversitesinin % 30,3' ü armoni dersinden genel kurallarıyla

armoniyi öğrenebilmeyi, müzik çalışmalarında uygulayabilmeyi beklerken, Gazi Üniversitesi öğrencilerinin % 42' si çaldıkları veya dinledikleri bir eseri müzikal açıdan analiz edebilmeyi beklemektedir. Marmara Üniversitesi öğrencileri tüm seçeneklere yakın yüzdelerle dağılırken, Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencileri ile Gazi Üniversitesi öğrencileri, "genel kurallarıyla armoniyi öğrenebilmek ve müzik çalışmalarımda uygulayabilmek" ile "çaldığım veya dinlediğim bir eseri müzikal açıdan analiz edebilmek" seçeneklerinde yoğunlaşmışlardır.

"Armoni dersinden beklentileriniz nelerdir" sorusuna verilen cevaplar, müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmeme değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 23' de verilmiştir.

Tablo 23:
"Armoni Dersinden Beklentileriniz Nelerdir" Sorusuna Verilen Cevaplarla Müzik Öğretmenliği Yapmayı Düşünüp Düşünmeme Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi Sonuçları

Müzik Öğretmenliği Yapmayı Düşünüyor musunuz?	Armoni Dersinden Beklentileriniz Nelerdir?	a Çaldığım veya dinlediğim eseri müzikal açıdan analiz edebilmek	b Genel Kurallarıyla armoniyi öğrenebilmek ve müzik çalışmalarımda uygulayabilmek	c Tek sesli ezgileri çok seslendirebilecek düzeyde armoni bilgisine sahip olabilmek	d Beste çalışmalarımda armoni bilgisiden yararlanabilmek	Toplam
Evet	f	84	95	53	30	262
	%	32,1	36,3	20,2	11,5	100,0
Hayır	f	31	22	6	12	71
	%	43,7	31,0	8,5	16,9	100,0
Toplam	f	115	117	59	42	333
	%	34,5	35,1	17,7	12,6	100,0

	Değer	sd	P
Ki-Kare	8,309	3	.05

Tablo 23' de görüldüğü gibi, müzik öğretmeni adaylarının "Armoni dersinden beklentileriniz nelerdir" sorusuna verdikleri cevaplar ile müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmemeleri arasındaki ilişkiyi sınamak amacıyla uygulanan Ki-Kare analizinde .05 düzeyinde anlamlı bir ilişki vardır.

Yüzdelik değerler incelendiğinde, müzik öğretmenliği yapmayı düşünenlerin % 36,3' ü armoni dersinden genel kurallarıyla armoniyi öğrenebilmeyi ve müzik çalışmalarında uygulayabilmeyi beklerken, müzik öğretmenliği yapmayı düşünmeyenlerin % 43,7' si çaldığı veya dinlediği bir eseri müzikal açıdan analiz edebilmeyi beklemektedir.

4.1.2. Armoni Eğitiminin Kapsamı İle İlgili Bulgular

a. Armoni eğitimi, "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi kapsamında ne şekilde verilmelidir?

"Armoni eğitimi "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" içinde nasıl verilmelidir" sorusuna verilen cevaplar frekans ve yüzde dağılımı olarak Tablo 24' de verilmiştir.

Tablo 24:
"Armoni Eğitimi Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi Dersi İçinde Nasıl Verilmelidir" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Seçenekler	f	%
a. Armoni Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi dersinden bağımsız verilmeli	225	67,2
b. Genel armoni kuralları öğretilmeli ve çok ödev çözülmeli	39	11,6
c. Besteci eserlerinden dinletilmeli ve eser analizi yapılmalı	11	3,3
d. Piyano başında uygulamalı olarak yapılmalı	33	9,9
e. Armoni dersi öğrencileri yaratıcılığa yönlendirmeli	25	7,5
f. Diğer	1	,3
Toplam	335	100,0

Tablo 24' de görüldüğü gibi, öğrencilerin % 67,2'si "Armoni, Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi dersinden bağımsız verilmeli" cevabını vermiştir. % 11,6'sı genel armoni kuralları öğretilmesini ve çok ödev çözülmesini istemiş, %9,9'u armonin, piyano başında uygulamalı olarak yapılması gerektiğini düşünmüş, %7,5'i armoni dersinin öğrencileri yaratıcılığa yönlendirmesi gerektiğini ve %3,3'ü de besteci eserlerinden dinletilmesini ve eser analizleri yapılmasını istemiştir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; araştırmaya katılan müzik öğretmeni adaylarının, % 67,2'si armoninin, "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersinden ayrılıp bağımsız bir ders olarak işlenmesinin daha olumlu olacağı fikrindedir.

Armoninin bağımsız bir ders olarak istenme düzeyi frekans ve yüzde dağılımı olarak Tablo 25' de verilmiştir.

Tablo 25:
Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyi İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Seçenekler	f	%
Çok isterdim	120	35,8
İsterdim	183	54,6
Az isterdim	14	4,2
İstemezdim	18	5,4
Toplam	335	100,0

Tablo 25' de görüldüğü gibi, öğrencilerin %54,6'sı (183 kişi) armoniyi bağımsız bir ders olarak görmek istediğini, %35,8 'i (120 kişi) armoniyi bağımsız bir ders olarak görmeyi çok istediğini, %5,4 'ü (18 kişi) hiç istemediğini , %4,2 si (14 kişi) az istediğini belirtmişlerdir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; araştırmaya katılan müzik öğretmeni adaylarının % 90,4' ü armoniyi bağımsız bir ders olarak görmeyi istemektedir.

Armoninin bağımsız bir ders olarak istenme düzeyi, cinsiyet değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 26' da verilmiştir.

Tablo 26:
Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları

Cinsiyet	n	x	ss	sd	t	p
Kız	206	1,8641	,7398	333	2,245	.05
Erkek	129	1,6744	,7722			

Tablo 26' da görüldüğü gibi kız öğrencilerin aldıkları puan ortalaması 1,8641; erkek öğrencilerin ise 1,6744 'dür. İki aritmetik ortalama arasındaki farka uygulanan "t Testi" nde istatiksel açıdan .05 düzeyinde anlamlı bir farklılık görülmektedir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; erkek müzik öğretmeni adaylarının armoni dersini bağımsız bir ders olmasını isteme düzeyleri, kız müzik öğretmeni adaylarına göre daha yüksektir.

Armoninin bağımsız bir ders olarak istenme düzeyi, yaş değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 27' de verilmiştir.

Tablo 27 a:
Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Yaş	n	x	ss
20 Yaş ve Altı	111	1,8739	,7400
21-24 yaş	179	1,7765	,7970
25 Yaş ve Üstü	45	1,6444	,6089
Toplam	335	1,7910	,7570

Tablo 27 b:
Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	1,766	2	,883	1,546	,215	---
Gruplariçi	189,607	332	,571			
Toplam	191,373	334				

Müzik öğretmeni adaylarının armoniyi, bağımsız bir ders olarak isteme düzeylerinin yaşlarına göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri 1,546 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının armoniyi bağımsız bir ders olarak isteme düzeyleri, yaşlarına göre farklılaşmamaktadır.

Armoninin bağımsız bir ders olarak istenme düzeyi, devam edilen okul değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 28' de verilmiştir.

Tablo 28 a:
Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Okul	n	x	ss
DEÜ	102	1,7647	,7470
GÜ	81	1,9383	,7960
MÜ	152	1,7303	,7367
Toplam	335	1,7910	,7570

Tablo 28 b:
Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	2,388	2	1,194	2,098	,124	---
Gruplariçi	188,985	332	,569			
Toplam	191,373	334				

Müzik öğretmeni adaylarının armoniyi bağımsız bir ders olarak isteme düzeylerinin, devam ettikleri okullara göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri 2,098 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının armoniyi bağımsız bir ders olarak isteme düzeyleri, devam ettikleri okullara göre farklılaşmamaktadır.

Armoninin bağımsız bir ders olarak istenme düzeyi, devam edilen sınıf değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 29' da verilmiştir.

Tablo 29 a:
Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Sınıf	n	x	ss
1. Sınıf	24	1,6667	,7020
2. Sınıf	96	1,9271	,8366
3. Sınıf	101	1,7327	,6617
4. Sınıf	114	1,7544	,7707
Toplam	335	1,7910	,7570

Tablo 29 b:
Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	2,645	3	,882	1,546	,202	---
Gruplariçi	188,728	331	,570			
Toplam	191,373	334				

Müzik öğretmeni adaylarının armoniyi bağımsız bir ders olarak isteme düzeylerinin, devam ettikleri sınıflara göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda, F değeri 1,546 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının armoniyi bağımsız bir ders olarak isteme düzeyleri, devam ettikleri sınıflara göre farklılaşmamaktadır.

Armoninin bağımsız bir ders olarak istenme düzeyi, mezun olunan lise değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 30 'da verilmiştir.

Tablo 30 a:
Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Mezun Olunan Lise	n	x	ss
Güzel Sanatlar Lisesi	163	1,8466	,7419
Konservatuvar	7	1,5714	,5345
Klasik Lise	118	1,8051	,7426
Diğer	46	1,5870	,8583
Toplam	334	1,7904	,7580

Tablo 30 b:
Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	2,780	3	,927	1,622	,184	---
Gruplariçi	188,549	330	,571			
Toplam	191,329	333				

Müzik öğretmeni adaylarının armoniyi bağımsız bir ders olarak isteme düzeylerinin, mezun oldukları liselere göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri 1,622 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının armoniyi bağımsız bir ders olarak isteme düzeyleri, mezun oldukları liselere göre farklılaşmamaktadır.

Armoninin bağımsız bir ders olarak istenme düzeyi, bireysel çalgı değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 31 'de verilmiştir.

Tablo 31 a:
Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Bireysel Çalgı	n	x	ss
Yaylı sazlar	127	1,8740	,7558
Nefesli sazlar	49	1,5714	,7360
Gitar	51	1,6863	,8364
Şan	81	1,9136	,6928
Toplam	308	1,8052	,7578

Tablo 31 b:
Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

VaryansınKaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	4,952	3	1,651	2,928	,034	.05
Gruplariçi	171,360	304	,564			
Toplam	176,312	307				

Tablo 31 c:
Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili LSD Sonuçları

Bireysel Çalgı	Yaylı Sazlar	Nefesli Sazlar	Gitar	Şan
Yaylı Sazlar	x = 1,8740	0.05	---	---
Nefesli Sazlar		x = 1,5714	---	0.05
Gitar			x = 1,6863	---
Şan				x = 1,9136

Müzik öğretmeni adaylarının armoniyi bağımsız bir ders olarak isteme düzeylerinin, bireysel çalgılarına göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacı ile uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri 2,928 olarak bulunmuştur. Bulunan bu değer .05 düzeyinde anlamlıdır.

Yapılan varyans analizi sonucunda müzik öğretmeni adaylarının armoniyi bağımsız bir ders olarak isteme düzeyleri, bireysel çalgılarına göre farklılaşmaktadır.

İkili karşılaştırmalarla ilgili LSD sonuçlarına göre, yaylı sazlar ile nefesli sazlar arasında .05 düzeyinde, nefesli sazlar ile şan arasında .05 düzeyinde farklılık görülmüştür. Diğer çalgı grupları arasında herhangi bir farklılaşmaya rastlanmamıştır.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adayları arasında, armoninin bağımsız bir ders olarak işlenmesini, en fazla nefesli saz öğrencileri istemektedir. Bu fikre en az katılan grubun ise şan öğrencileri grubu olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Armoninin bağımsız bir ders olarak istenme düzeyi, müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmeme değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 32 'de verilmiştir.

Tablo 32:
Armoninin Bağımsız Bir Ders Olarak İstenme Düzeyinin Müzik Öğretmenliği Yapmayı Düşünüp Düşünmemeye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları

Seçenekler	n	x	ss	sd	t	p
Evet	262	1,7939	,7653	331	,189	---
Hayır	71	1,7746	,7406			

Tablo 32' de evet seçeneğinin puan ortalaması 1,7939; hayır seçeneğinin ise 1,7746 olarak bulunmuştur. İki aritmetik ortalama arasındaki farka uygulanan "t Testi"nde istatiksel açıdan anlamlı bir farklılık görülmemektedir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının armoniyi bağımsız bir ders olarak isteme düzeyleri, müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmemelerine göre farklılaşmamaktadır.

b. Müzik öğretmeni olmayı hedefleyen adaylara, armoni bilgilerini kullanabilme amaçlarına uygun eğitim veriliyor mu?

Öğrencilerin armoni eğitiminde piyanodan faydalanma düzeyleri frekans ve yüzde dağılımı olarak Tablo 33' de verilmiştir.

Tablo 33:
Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeyleri İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Seçenekler	f	%
Her zaman	48	14,3
Sık sık	80	23,9
Bazen	182	54,3
Hiçbir zaman	25	7,5
Toplam	335	100,0

Tablo 33' de görüldüğü gibi, öğrencilerin % 54,3' ü armoni çalışmalarında piyanodan bazen faydalandığını, %23,9'u sık sık faydalandığını, %14,3' ü her zaman faydalandığını, %7,5'i ise hiçbir zaman faydalanmadığını belirtmişlerdir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adayları, armoni çalışmalarında piyanodan bazen faydalanmaktadır. Ancak öğrencilerin %23,9' u, ise armoni çalışmalarında piyanodan sık sık faydalandığını belirtmiştir.

Öğrencilerin armoni çalışmalarında piyanodan faydalanma düzeyleri cinsiyete göre analiz edilip sonuçlar Tablo 34' de verilmiştir.

Tablo 34:
Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları

Cinsiyet	n	x	ss	sd	t	p
Kız	206	2,5825	,8557	333	,929	---
Erkek	129	2,4961	,7819			

Tablo 34' de görüldüğü gibi kız öğrencilerin puan ortalaması 2,5825; erkek öğrencilerin ise 2,4961'dir. İki aritmetik ortalama arasındaki farka uygulanan "t Testi" nde istatiksel açıdan anlamlı bir farklılık görülmemektedir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının armoni çalışmalarında piyanodan faydalanma düzeyleri cinsiyetlerine göre farklılaşmamaktadır.

Öğrencilerin armoni çalışmalarında piyanodan faydalanma düzeyleri, yaşa göre analiz edilip sonuçlar Tablo 35' de verilmiştir.

Tablo 35 a:
Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Yaş	n	x	ss
20 Yaş ve Altı	111	2,6486	,7822
21-24 yaş	179	2,4972	,8571
25 Yaş ve Üstü	45	2,5111	,8153
Toplam	335	2,5493	,8279

Tablo 35 b:
Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	1,647	2	,823	1,203	,302	---
Gruplariçi	227,290	332	,685			
Toplam	228,937	334				

Müzik öğretmeni adaylarının, armoni çalışmalarında piyanodan faydalanma düzeylerinin, yaşa göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri 1,203 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının armoni çalışmalarında piyanodan faydalanma düzeyleri, yaşlarına göre farklılaşmamaktadır.

Öğrencilerin armoni çalışmalarında piyanodan faydalanma düzeyleri, devam edilen okula göre analiz edilip sonuçlar Tablo 36' da verilmiştir.

Tablo 36 a:
Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Okul	n	x	ss
DEÜ	102	2,6471	,7662
GÜ	81	2,2469	,8592
MÜ	152	2,6447	,8171
Toplam	335	2,5493	,8279

Tablo 36 b:
Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	9,766	2	4,883	7,396	,001	.01
Gruplariçi	219,172	332	,660			
Toplam	228,937	334				

Tablo 36 c:
Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili LSD Sonuçları

Okullar	D.E.Ü.	G.Ü.	M.Ü.
D.E.Ü.	x = 2,6471	0.01	---
G.Ü.		x = 2,2469	0.01
M.Ü.			x = 2,6447

Müzik öğretmeni adaylarının, armoni çalışmalarında piyanodan faydalanma düzeylerinin, okula göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri 7,396 olarak bulunmuştur. Bulunan bu değer .01 düzeyinde anlamlıdır.

Yapılan varyans analizi sonucunda, müzik öğretmeni adaylarının armoni çalışmalarında piyanodan faydalanma düzeyleri, devam ettikleri okullara göre farklılaşmaktadır.

İkili karşılaştırmalarla ilgili LSD sonuçlarına göre Gazi Üniversitesi öğrencileri ile Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencileri i arasında 0.01 düzeyinde, Gazi Üniversitesi öğrencileri ile Marmara Üniversitesi öğrencileri arasında 0.01 düzeyinde anlamlı bir farklılaşmaya rastlanmıştır. Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencileri ile Marmara Üniversitesi öğrencileri arasında anlamlı bir farklılaşmaya rastlanmamaktadır.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; armoni çalışmalarında piyanodan en fazla faydalanan öğrenciler Gazi Üniversitesi öğrencileridir. Armoni çalışmalarında piyanodan en az faydalanan öğrenciler ise Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencileridir.

Öğrencilerin armoni çalışmalarında piyanodan faydalanma düzeyleri, devam edilen sınıfa göre analiz edilip sonuçlar Tablo 37' de verilmiştir.

Tablo 37 a:

Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Sınıf	n	x	ss
1. Sınıf	24	2,7083	,6241
2. Sınıf	96	2,6250	,8615
3. Sınıf	101	2,4653	,8552
4. Sınıf	114	2,5263	,8115
Toplam	335	2,5493	,8279

Tablo 37 b:

Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	1,929	3	,643	,938	,423	---
Gruplariçi	227,008	331	,686			
Toplam	228,937	334				

Müzik öğretmeni adaylarının, armoni çalışmalarında piyanodan faydalanma düzeylerinin, devam ettikleri sınıfa göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri ,938 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının armoni çalışmalarında piyanodan faydalanma düzeyleri, okudukları sınıflara göre farklılaşmamaktadır.

Öğrencilerin armoni çalışmalarında piyanodan faydalanma düzeyleri, mezun olunan liseye göre analiz edilip sonuçlar Tablo 38' de verilmiştir.

Tablo 38 a:
Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Mezun Olunan Lise	n	x	ss
Güzel Sanatlar Lisesi	163	2,5767	,8454
Konservatuvar	7	2,1429	,6901
Klasik Lise	118	2,5424	,8335
Diğer	46	2,5217	,7814
Toplam	334	2,5479	,8288

Tablo 38 b:
Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	1,319	3	,440	,638	,591	---
Gruplariçi	227,415	330	,689			
Toplam	228,734	333				

Müzik öğretmeni adaylarının, armoni çalışmalarında piyanodan faydalanma düzeylerinin, mezun oldukları liselere göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri ,638 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının armoni çalışmalarında piyanodan faydalanma düzeyleri, mezun oldukları liselere göre farklılaşmamaktadır.

Öğrencilerin armoni çalışmalarında piyanodan faydalanma düzeyleri, bireysel çalgılarına göre analiz edilip sonuçlar Tablo 39' da verilmiştir.

Tablo 39 a:
Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Bireysel Çalgı	n	x	ss
Yaylı sazlar	127	2,5591	,8419
Nefesli sazlar	49	2,6735	,7469
Gitar	51	2,4902	,8093
Şan	81	2,6543	,8391
Toplam	308	2,5909	,8201

Tablo 39 b:
Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

VaryansınKaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	1,306	3	,435	,645	,587	---
Gruplariçi	205,149	304	,675			
Toplam	206,455	307				

Müzik öğretmeni adaylarının, armoni çalışmalarında piyanodan faydalanma düzeylerinin, bireysel çalgılarına göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri ,645 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının armoni çalışmalarında piyanodan faydalanma düzeyleri, bireysel çalgılarına göre farklılaşmamaktadır.

Öğrencilerin armoni çalışmalarında piyanodan faydalanma düzeyleri, müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmemelerine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 40' da verilmiştir.

Tablo 40:
Öğrencilerin Armoni Çalışmalarında Piyanodan Faydalanma Düzeylerinin Müzik Öğretmenliği Yapmayı Düşünüp Düşünmemeye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları

Seçenekler	n	x	ss	sd	t	p
Evet	262	2,5344	,8193	331	-,515	---
Hayır	71	2,5915	,8714			

Tablo 40' da görüldüğü gibi evet seçeneğinin puan ortalaması 2,5344; hayır seçeneğinin ise 2,5915' dir. İki aritmetik ortalama arasındaki farka uygulanan "t Testi" nde istatiksel açıdan anlamlı bir farklılık görülmemektedir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının armoni çalışmalarında piyanodan faydalanma düzeyleri müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmemelerine göre farklılaşmamaktadır.

"Armoni çalışmalarınızda piyanodan ne şekilde faydalanıyorsunuz" sorusuna verilen cevaplar frekans ve yüzde dağılımı olarak Tablo 41' de verilmiştir.

Tablo 41:
"Armoni Çalışmalarınızda Piyanodan Ne Şekilde Faydalanıyorsunuz" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Seçenekler	f	%
a. Şan ezgisini armonize ederken	34	10,1
b. Kağıt üzerinde armonize ettiğim bas ezgisini dinlerken	86	25,7
c. Kadansları çalışırken	90	26,9
d. Herhangi bir eseri armonik açıdan incelerken	29	8,7
e. Hepsi	77	23,0
f. Diğer	18	5,4
Toplam	335	100,0

Tablo 41' de görüldüğü gibi, öğrencilerin %26,9' u armoni çalışmalarında piyanoyu kadansları çalışırken, % 25,7' si kağıt üzerinde armonize ettiği bas ezgisini dinlerken, %23' ü tüm armoni çalışmalarında, % 10,1'i şan ezgisini armonize ederken, %8,7' si herhangi bir eseri armonik açıdan incelerken, %5,4' ü de diğer çalışmalarında kullanmaktadır.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adayları, armoni çalışmalarında piyanoyu en çok kadansları çalışırken ve çözülmüş bas ezgisini dinlerken kullanmaktadır. Ancak tüm armoni çalışmalarını piyanoyu kullanarak yapanların yüzdesi de azımsanamayacak düzeydedir.

"Armoni çalışmalarınızda piyanodan ne şekilde faydalanıyorsunuz" sorusuna verilen cevaplar cinsiyete göre analizi edilip sonuçlar Tablo 42' de verilmiştir.

Tablo 42:
"Armoni Çalışmalarınızda Piyanodan Ne Şekilde Faydalanıyorsunuz" Sorusuna Verilen Cevaplarla Cinsiyet Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi Sonuçları

Cinsiyet	Armoni Çalışmalarınızda Piyanodan Ne Şekilde Faydalanıyorsunuz?	a Şan ezgisini armonize ederken	b Kağıt üzerinde armonize ettiğim bas ezgisini dinlerken	c Kadansları çalışırken	d Herhangi bir eseri armonik açıdan incelerken	e Hepsi	f Diğer	Toplam
Kız	f	14	52	65	12	51	11	206
	%	6,8	25,2	31,6	5,8	24,8	5,3	100,0
Erkek	f	20	34	25	17	26	7	129
	%	15,5	26,4	19,4	13,2	20,2	5,4	100,0
Toplam	f	34	86	90	29	77	18	335
	%	10,1	25,7	26,9	8,7	23,0	5,4	100,0

	Değer	sd	P
Ki-Kare	16,653	6	.05

Tablo 42' de görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının "Armoni çalışmalarınızda piyanodan ne şekilde faydalanıyorsunuz" sorusuna verdikleri cevaplar ile cinsiyetleri arasındaki ilişkiyi sınamak amacıyla uygulanan Ki-Kare analizinde .05 düzeyinde anlamlı bir ilişki vardır.

Yüzdelik değerler incelendiğinde, kız müzik öğretmeni adaylarının % 31,6'sı armoni çalışmalarında piyanodan, kadansları çalışırken, erkek müzik öğretmeni adaylarının % 26,4' ü ise kağıt üzerinde armonize ettiği bas ezgisini dinlerken faydalandığını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan inceleyebilme düzeyleri, frekans ve yüzde dağılımı olarak Tablo 43' de verilmiştir.

Tablo 43:
Öğrencilerin Karşılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeyleri İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Seçenekler	f	%
Tamamen İnceleyebilirim	17	5,1
İnceleyebilirim	114	34,0
Az İnceleyebilirim	178	53,1
İnceleyemem	26	7,8
Toplam	335	100,0

Tablo 43' de görüldüğü gibi, müzik öğretmeni adaylarının % 53,1'' i karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan az inceleyebileceklerini, %34' ü inceleyebileceklerini, % 7,8' i inceleyemeyeceklerini, % 5,1' i ise tamamen inceleyebileceklerini belirtmişlerdir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının % 53,1' i karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan az inceleyebileceklerini düşünmektedirler.

Öğrencilerin karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan inceleyebilme düzeyleri, cinsiyetlerine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 44' de verilmiştir.

Tablo 44:
Öğrencilerin Karşılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları

Cinsiyet	n	x	ss	sd	t	p
Kız	206	2,7379	,6083	333	3,426	.01
Erkek	129	2,4729	,8011			

Tablo 44' de görüldüğü gibi kız öğrencilerin puan ortalaması 2,7379; hayır seçeneğinin ise 2,4729' dur. İki aritmetik ortalama arasındaki farka uygulanan "t Testi"nde istatiksel açıdan .01 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; erkek müzik öğretmeni adaylarının karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan inceleyebilme düzeyleri kız müzik öğretmeni adaylarına göre daha yüksektir.

Öğrencilerin karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan inceleyebilme düzeyleri, yaşlarına göre analiz edilip sonuçlar Tablo 45' de verilmiştir.

Tablo 45 a:

Öğrencilerin Karşılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Yaş	n	x	ss
20 ve Altı	111	2,7117	,6380
21- 24 yaş	179	2,6034	,6985
25 ve Üstü	45	2,5778	,8391
Toplam	335	2,6358	,6998

Tablo 45 b:

Öğrencilerin Karşılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	,980	2	,490	1,000	,369	---
Gruplariçi	162,591	332	,490			
Toplam	163,570	334				

Müzik öğretmeni adaylarının, karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan inceleyebilme düzeylerinin, yaşlarına göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri 1,000 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan inceleyebilme düzeyleri, yaşlarına göre farklılaşmamaktadır.

Öğrencilerin karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan inceleyebilme düzeyleri, okullarına göre analiz edilip sonuçlar Tablo 46' da verilmiştir.

Tablo 46 a:
Öğrencilerin Karşılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Okul	n	x	ss
DEÜ	102	2,5000	,6563
GÜ	81	2,5432	,6717
MÜ	152	2,7763	,7205
Toplam	335	2,6358	,6998

Tablo 46 b:
Öğrencilerin Karşılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	5,577	2	2,788	5,859	,003	.01
Gruplariçi	157,994	332	,476			
Toplam	163,570	334				

Tablo 46 c:
Öğrencilerin Karşılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili LSD Sonuçları

Okullar	D.E.Ü.	G.Ü.	M.Ü.
D.E.Ü.	x = 2,5000	----	.01
G.Ü.		x = 2,5432	.05
M.Ü.			x = 2,7763

Müzik öğretmeni adaylarının, karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan inceleyebilme düzeylerinin, devam ettikleri okullara göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri 5,859 olarak bulunmuştur. Bulunan bu değer .01 düzeyinde anlamlıdır.

İkili karşılaştırmalarla ilgili LSD sonuçlarına göre, Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencileri ile arasında Marmara Üniversitesi öğrencileri arasında .01 düzeyinde, Gazi Üniversitesi öğrencileri ile Marmara Üniversitesi öğrencileri arasında .05 düzeyinde anlamlı bir farklılaşmaya rastlanmıştır. Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencileri ile Gazi Üniversitesi öğrencileri arasında anlamlı bir farklılaşmaya rastlanmamaktadır.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adayları arasında Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencileri karşılarına çıkan bir eseri daha rahat inceleyebileceğini, Marmara Üniversitesi öğrencileri ise daha zor inceleyebileceklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan inceleyebilme düzeyleri, sınıflarına göre analiz edilip sonuçlar Tablo 47' de verilmiştir.

Tablo 47 a:
Öğrencilerin Karşılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Sınıf	n	x	ss
1. Sınıf	24	2,8750	,7409
2. Sınıf	96	2,7813	,6358
3. Sınıf	101	2,3762	,6760
4. Sınıf	114	2,6930	,7056
Toplam	335	2,6358	,6998

Tablo 47 b:
Öğrencilerin Karşılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	10,582	3	3,527	7,631	,000	.01
Gruplariçi	152,989	331	,462			
Toplam	163,570	334				

Tablo 47 c:
Öğrencilerin Karşılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili LSD Sonuçları

Sınıf	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf
1. Sınıf	x = 2,8750	---	.01	---
2. Sınıf		x = 2,7813	.01	---
3. Sınıf			x = 2,3762	---
4. Sınıf				x = 2,6930

Müzik öğretmeni adaylarının, karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan inceleyebilme düzeylerinin, devam ettikleri sınıflara göre farklılık gösterip

göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri 7,631 olarak bulunmuştur. Bulunan bu değer .01 düzeyinde anlamlıdır.

İkili karşılaştırmalarla ilgili LSD sonuçlarına göre, 3. sınıflar ile tüm sınıflar arasında .01 düzeyinde anlamlı bir farklılaşmaya rastlanmış, diğer sınıflar arasında anlamlı bir farklılaşma bulunamamıştır.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; 3. sınıflar karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan daha rahat inceleyebileceklerini düşünmektedir. 4. sınıflar ise böyle bir düşünceye sahip değillerdir.

Öğrencilerin karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan inceleyebilme düzeyleri, mezun oldukları liseye göre analiz edilip sonuçlar Tablo 48' de verilmiştir. .

Tablo 48 a:
Öğrencilerin Karşılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Mezun Olunan Lise	n	x	ss
Güzel Sanatlar Lisesi	163	2,6503	,6529
Konservatuvar	7	2,1429	,6901
Klasik Lise	118	2,6949	,7222
Diğer	46	2,5217	,7814
Toplam	334	2,6377	,7000

Tablo 48 b:
Öğrencilerin Karşılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	2,745	3	,915	1,882	,132	---
Gruplariçi	160,420	330	,486			
Toplam	163,165	333				

Müzik öğretmeni adaylarının, karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan inceleyebilme düzeylerinin, mezun oldukları liselere göre farklılık gösterip

göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri 1,882 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan inceleyebilme düzeyleri, mezun oldukları liselere göre farklılaşmamaktadır.

Öğrencilerin karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan inceleyebilme düzeyleri, bireysel çalgıya göre analiz edilip sonuçlar Tablo 49' da verilmiştir.

Tablo 49 a:
Öğrencilerin Karşılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Bireysel Çalgı	n	x	ss
Yaylı sazlar	127	2,7244	,6000
Nefesli sazlar	49	2,5918	,7615
Gitar	51	2,6078	,7766
Şan	81	2,6667	,7071
Toplam	308	2,6688	,6854

Tablo 49 b:
Öğrencilerin Karşılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

VaryansınKaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	,873	3	,291	,617	,604	---
Gruplariçi	143,348	304	,472			
Toplam	144,221	307				

Müzik öğretmeni adaylarının, karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan inceleyebilme düzeylerinin, bireysel çalgılarına göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri ,617 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan inceleyebilme düzeyleri, bireysel çalgılarına göre farklılaşmamaktadır.

Öğrencilerin karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan inceleyebilme düzeyleri, müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmemeye göre analiz edilip sonuçlar Tablo 50' de verilmiştir.

Tablo 50:
Öğrencilerin Karşılarına Çıkan Bir Eseri Armonik Açıdan İnceleyebilme Düzeylerinin Müzik Öğretmenliği Yapmayı Düşünüp Düşünmemeye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları

Seçenekler	n	x	ss	sd	t	p
Evet	262	2,6450	,6724	331	,569	---
Hayır	71	2,5915	,8032			

Tablo 50' de görüldüğü gibi evet seçeneğinin puan ortalaması 2,6450; hayır seçeneğinin ise 2,5915' dir. İki aritmetik ortalama arasındaki farka uygulanan "t Testi"nde istatiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının karşılarına çıkan bir eseri armonik açıdan inceleyebilme düzeyleri müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmemelerine göre farklılaşmamaktadır.

4.1.3. Armoni Eğitiminin Süresi İle İlgili Bulgular

a. Dört yıllık lisans programı içinde "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi içinde armoni eğitimine ayrılan süre yeterli midir ?

"Müzik teorisi ve işitme eğitimi" dersi içindeki armoni eğitimine ayrılan sürenin yeterlilik düzeyi, frekans ve yüzde dağılımı olarak tablo 51' de verilmiştir.

Tablo 51:
Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi Dersi İçinde Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyi İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Seçenekler	f	%
Tamamen Yeterli	8	2,4
Yeterli	44	13,1
Az Yeterli	96	28,7
Yetersiz	187	55,8
Toplam	335	100,0

Tablo 51' de görüldüğü gibi, öğrencilerin %55,8'i (187 kişi) bu derse ayrılan süreyi yetersiz, %28,7' si (96 kişi) az yeterli, %13,1'i (44 kişi) yeterli, %2,4'ü (8 kişi) tamamen yeterli bulmaktadırlar.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; araştırmaya katılan müzik öğretmeni adaylarının % 84,5' i armoni eğitimine ayrılan sürenin yetersiz olduğunu düşünmektedirler.

"Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi içindeki armoni eğitimine ayrılan sürenin yeterlilik düzeyi, cinsiyet değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 52' de verilmiştir.

Tablo 52:
Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları

Cinsiyet	n	x	ss	sd	t	p
Kız	206	3,3495	,8110	333	-,853	---
Erkek	129	3,4264	,7883			

Tablo 52' de görüldüğü gibi, kız öğrencilerin puan ortalaması 3,3495; erkek öğrencilerin ise 3,4264' dür. İki aritmetik ortalama arasındaki farka uygulanan "t Testi"nde istatiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının armoni eğitimine ayrılan süreyi yeterli bulma düzeyleri, cinsiyetlerine göre farklılaşmamaktadır.

"Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi içindeki armoni eğitimine ayrılan sürenin yeterlilik düzeyi, yaş değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 53' de verilmiştir.

Tablo 53 a:
Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Yaş	n	x	ss
20 Yaş ve Altı	111	3,3153	,7860
21-24 yaş	179	3,4022	,8178
25 Yaş ve Üstü	45	3,4444	,7850
Toplam	335	3,3791	,8020

Tablo 53 b:
Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	,740	2	,370	,573	,564	---
Gruplariçi	214,114	332	,645			
Toplam	214,854	334				

Müzik öğretmeni adaylarının armoni eğitimine ayrılan süreyi yeterli bulma düzeylerinin, yaşlarına göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri ,573 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının, armoni eğitimine ayrılan süreyi yeterli bulma düzeyleri, yaşlarına göre farklılaşmamaktadır.

"Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi içindeki armoni eğitimine ayrılan sürenin yeterlilik düzeyi, devam edilen okul değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 54' de verilmiştir.

Tablo 54 a:
Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Okul	n	x	ss
DEÜ	102	3,3529	,8163
GÜ	81	3,2840	,8099
MÜ	152	3,4474	,7872
Toplam	335	3,3791	,8020

Tablo 54 b:
Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Okula Göre Farklılaşma Durumu
İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	1,512	2	,756	1,176	,310	---
Gruplariçi	213,342	332	,643			
Toplam	214,854	334				

Müzik öğretmeni adaylarının armoni eğitimine ayrılan süreyi yeterli bulma düzeylerinin, devam ettikleri okullara göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri 1,176 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının, armoni eğitimine ayrılan süreyi yeterli bulma düzeyleri, devam ettikleri okullara göre farklılaşmamaktadır.

"Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi içindeki armoni eğitimine ayrılan sürenin yeterlilik düzeyi, devam edilen sınıf değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 55' de verilmiştir.

Tablo 55 a:
Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Sınıf	n	x	ss
1. Sınıf	24	3,3333	,8681
2. Sınıf	96	3,3542	,8205
3. Sınıf	101	3,3366	,7909
4. Sınıf	114	3,4474	,7881
Toplam	335	3,3791	,8020

Tablo 55 b:
Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	,823	3	,274	,424	,736	---
Gruplariçi	214,030	331	,647			
Toplam	214,854	334				

Müzik öğretmeni adaylarının armoni eğitimine ayrılan süreyi yeterli bulma düzeylerinin, devam ettikleri sınıflara göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri ,424 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının, armoni eğitimine ayrılan süreyi yeterli bulma düzeyleri, devam ettikleri sınıflara göre farklılaşmamaktadır.

"Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi içindeki armoni eğitimine ayrılan sürenin yeterlilik düzeyi, mezun olunan lise değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 56'da verilmiştir.

Tablo 56 a:
Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Mezun Olunan Lise	n	x	ss
Güzel Sanatlar Lisesi	163	3,3129	,8204
Konservatuvar	7	3,0000	1,0000
Klasik Lise	118	3,4407	,7458
Diğer	46	3,5435	,8085
Toplam	334	3,3832	,7997

Tablo 56 b:
Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	3,405	3	1,135	1,788	,149	---
Gruplariçi	209,541	330	,635			
Toplam	212,946	333				

Müzik öğretmeni adaylarının armoni eğitimine ayrılan süreyi yeterli bulma düzeylerinin, mezun oldukları liselere göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri 1,788 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının, armoni eğitimine ayrılan süreyi yeterli bulma düzeyleri, mezun oldukları liselere göre farklılaşmamaktadır.

"Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi içindeki armoni eğitimine ayrılan sürenin yeterlilik düzeyi, bireysel çalgı değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 57' de verilmiştir.

Tablo 57 a:
Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Bireysel Çalgı	n	x	ss
Yaylı sazlar	127	3,3543	,8119
Nefesli sazlar	49	3,5714	,6455
Gitar	51	3,2549	,8909
Şan	81	3,3951	,8167
Toplam	308	3,3831	,8047

Tablo 57 b:
Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

VaryansınKaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	2,693	3	,898	1,391	,245	---
Gruplariçi	196,099	304	,645			
Toplam	198,792	307				

Müzik öğretmeni adaylarının armoni eğitimine ayrılan süreyi yeterli bulma düzeylerinin, bireysel çalgılarına göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri 1,391 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının, armoni eğitimine ayrılan süreyi yeterli bulma düzeyleri, bireysel çalgılarına göre farklılaşmamaktadır.

Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi dersi içindeki armoni eğitimine ayrılan sürenin yeterlilik düzeyi, müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmeme değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 58' de verilmiştir.

Tablo 58 :
Armoni Eğitimine Ayrılan Sürenin Yeterlilik Düzeyinin Müzik Öğretmenliği Yapmayı Düşünüp Düşünmemeye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları

Seçenekler	n	x	ss	sd	t	p
Evet	262	3,3969	,7896	331	,549	---
Hayır	71	3,3380	,8442			

Tablo 58' de görüldüğü gibi, evet seçeneğinin puan ortalaması 3,3969; hayır seçeneğinin ise 3,3380' dir. İki aritmetik ortalama arasındaki farka uygulanan "t Testi"nde istatiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının, armoni eğitimine ayrılan süreyi yeterli bulma düzeyleri, müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmemelerine göre farklılaşmamaktadır.

b. "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi içinde verilen armoni eğitimi, haftalık ders programında kaç saat olmalıdır?

"Armoni eğitimi haftalık ders programında kaç saat olmalıdır" sorusuna verilen cevaplar, frekans ve yüzde dağılımı olarak Tablo 59' da verilmiştir.

Tablo 59:
"Armoni Eğitimi Haftalık Ders Programında Kaç Saat Olmalıdır" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Saat	f	%
2 saat	26	7,8
3 saat	25	7,5
4 saat	132	39,4
4 saat üzeri	152	45,4
Toplam	335	100,0

Tablo 59' da görüldüğü gibi, öğrencilerin %45,4'ü (152 kişi) armoni eğitiminin 4 saat ve üzeri, %39,4'ü (132 kişi) 4 saat, %7,8'i (26 kişi) 2 saat %7,5 'i (25 kişi) ise 3 saat olması gerektiğini düşünmektedir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının % 84,8' i armoni eğitimini haftalık ders programında 4 saat veya 4 saat üzeri görmek istemektedirler.

"Armoni eğitimi haftalık ders programında kaç saat olmalıdır" sorusuna verilen cevaplar, cinsiyet değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 60' da verilmiştir.

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DÖKÜMANTASYON MERKEZİ

Tablo 60:
"Armoni Eğitimi Haftalık Ders Programında Kaç Saat Olmalıdır" Sorusuna Verilen Cevaplarla Cinsiyet Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi Sonuçları

Cinsiyet	Bir Armoni Dersi Haftada Kaç Saat Olmalıdır?	2 Saat	3 Saat	4 Saat	4 Saat Üzeri	Toplam
Kız	n	17	18	89	82	206
	%	8,3	8,7	43,2	39,8	100,0
Erkek	n	9	7	43	70	129
	%	7,0	5,4	33,3	54,3	100,0
Toplam	n	26	25	132	152	335
	%	7,8	7,5	39,4	45,4	100,0

	Değer	sd	p
Ki-Kare	6,948	3	---

Tablo 60' da görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının "Armoni eğitimi haftalık ders programında kaç saat olmalıdır" sorusuna verdikleri cevaplar ile cinsiyetleri arasındaki ilişkiyi sınamak amacıyla uygulanan Ki-Kare analizinde anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

"Armoni eğitimi haftalık ders programında kaç saat olmalıdır" sorusuna verilen cevaplar, yaş değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 61' de verilmiştir.

Tablo 61:
"Armoni Eğitimi Haftalık Ders Programında Kaç Saat Olmalıdır" Sorusuna Verilen Cevaplarla Yaş Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi Sonuçları

Yaş	Bir Armoni Dersi Haftada Kaç Saat Olmalıdır?	2 Saat	3 Saat	4 Saat	4 Saat Üstü	Toplam
20 Yaş ve Altı	n	1	12	47	51	111
	%	,9	10,8	42,3	45,9	100,0
21 – 24 Yaş	n	19	11	74	75	179
	%	10,6	6,1	41,3	41,9	100,0
25 Yaş ve Üstü	n	6	2	11	26	45
	%	13,3	4,4	24,4	57,8	100,0
Toplam	n	26	25	132	152	335
	%	7,8	7,5	39,4	45,4	100,0

	Değer	sd	p
Ki-Kare	18,021	6	.01

Tablo 61' de görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının "Armoni eğitimi haftalık ders programında kaç saat olmalıdır" sorusuna verdikleri cevaplar ile yaşları arasındaki ilişkiyi sınamak amacıyla uygulanan Ki-Kare analizinde .01 düzeyinde anlamlı bir ilişki vardır.

Yüzdelik değerler incelendiğinde, tüm yaş grubundaki öğrenciler, armoni eğitimi haftalık ders programında "4 saat" veya "4 saat üstü"nde bulunmasını istemişlerdir. Özellikle 25 yaş ve üstü grubu, armoni eğitimini haftalık ders programında 4 saat üstünde olmasını istemişlerdir.

"Armoni eğitimi haftalık ders programında kaç saat olmalıdır" sorusuna verilen cevaplar, okul değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 62' de verilmiştir.

Tablo 62:
"Armoni Eğitimi Haftalık Ders Programında Kaç Saat Olmalıdır" Sorusuna Verilen Cevaplarla Okul Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi Sonuçları

Okul	Bir Armoni Dersi Haftada Kaç Saat Olmalıdır?	2 Saat	3 Saat	4 Saat	4 Saat Üstü	Toplam
DEÜ	n	2	4	41	55	102
	%	2,0	3,9	40,2	53,9	100,0
GÜ	n	7	6	34	34	81
	%	8,6	7,4	42,0	42,0	100,0
MÜ	n	17	15	57	63	152
	%	11,2	9,9	37,5	41,4	100,0
Toplam	n	26	25	132	152	335
	%	7,8	7,5	39,4	45,4	100,0

	Değer	sd	p
Ki-Kare	12,348	6	---

Tablo 62' de görüldüğü gibi, müzik öğretmeni adaylarının "Armoni eğitimi haftalık ders programında kaç saat olmalıdır" sorusuna verdikleri cevaplar ile devam ettikleri okul arasındaki ilişkiyi sınamak amacıyla uygulanan Ki-Kare analizinde anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

"Armoni eğitimi haftalık ders programında kaç saat olmalıdır" sorusuna verilen cevaplar, bireysel çalgı değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 63' de verilmiştir.

Tablo 63:
"Armoni Eğitimi Haftalık Ders Programında Kaç Saat Olmalıdır" Sorusuna Verilen Cevaplarla Bireysel Çalgı Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi Sonuçları

Bireysel Çalgı	Bir Armoni Dersi Haftada Kaç Saat Olmalıdır?	2 Saat	3 Saat	4 Saat	4 Saat Üstü	Toplam
Yaylı Sazlar	n	11	13	50	53	127
	%	8,7	10,2	39,4	41,7	100,0
Nefesli Sazlar	n	2	2	24	21	49
	%	4,1	4,1	49,0	42,9	100,0
Gitar	n	3	3	16	29	51
	%	5,9	5,9	31,4	56,9	100,0
Şan	n	7	6	28	40	81
	%	8,6	7,4	34,6	49,4	100,0
Toplam	n	23	24	118	143	308
	%	7,5	7,8	38,3	46,4	100,0

	Değer	sd	p
Ki-Kare	7,925	9	---

Tablo 63' de görüldüğü gibi, müzik öğretmeni adaylarının "Armoni eğitimi haftalık ders programında kaç saat olmalıdır" sorusuna verdikleri cevaplar ile bireysel çalgıları arasındaki ilişkiyi sınamak amacıyla uygulanan Ki-Kare analizinde anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

"Armoni eğitimi haftalık ders programında kaç saat olmalıdır" sorusuna verilen cevaplar, müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmeme değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 64' de verilmiştir.

Tablo 64:
"Armoni Eğitimi Haftalık Ders Programında Kaç Saat Olmalıdır" Sorusuna Verilen Cevaplarla Müzik Öğretmenliği Yapmayı Düşünüp Düşünmeme Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi Sonuçları

Müzik Öğretmenliği Yapmayı Düşünüyormusunuz?	Bir Armoni Dersi Haftada Kaç Saat Olmalıdır?	2 Saat	3 Saat	4 Saat	4 Saat Üstü	Toplam
Evet	n	22	16	103	121	262
	%	8,4	6,1	39,3	46,2	100,0
Hayır	n	4	9	28	30	71
	%	5,6	12,7	39,4	42,3	100,0
Toplam	n	26	25	131	151	333
	%	7,8	7,5	39,3	45,3	100,0

	Değer	sd	p
Ki-Kare	3,948	3	---

Tablo 64' de görüldüğü gibi, müzik öğretmeni adaylarının "Armoni eğitimi haftalık ders programında kaç saat olmalıdır" sorusuna verdikleri cevaplar ile müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmemeleri arasındaki ilişkiyi sınamak amacıyla uygulanan Ki-Kare analizinde anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

4.1.4. Öğrencilerin Bilgi Seviyesi İle İlgili Bulgular

Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğrencilerin armoni bilgisi seviyelerindeki farklılık, armoni dersinin işlenmesini nasıl etkilemektedir ?

Öğrencilerin mezun oldukları liseye göre dağılımı Tablo 65' de verilmiştir.

Tablo 65:
Öğrencilerin Mezun Oldukları Liseye Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

Mezun Olunan Lise	f	%
Güzel Sanatlar Lisesi	163	48,7
Konservatuvar	7	2,1
Klasik Lise	118	35,2
Diğer	46	13,7
Cevapsız	1	,3
Toplam	335	100,0

Tablo 65' de görüldüğü gibi, öğrencilerin % 48,7'si (163 kişi) güzel sanatlar liselerinden, % 35,2'si (118 kişi) klasik liselerden, %13,7'si (46 kişi) diğer liselerden, %2,1'i (7 kişi) konservatuvarlardan, mezun olmuştur. Bir kişi bu soruyu cevapsız bırakmıştır.

"Mezun olduğunuz okulda veya kişisel isteğinizle armoniye yönelik ne gibi çalışmalar yaptınız" sorusuna verilen cevaplar, frekans ve yüzde dağılımı olarak Tablo 66' da verilmiştir.

Tablo 66:
"Mezun Olduğunuz Okulda Veya Kişisel İsteğinizle Armoniye Yönelik Ne Gibi Çalışmalar Yaptınız" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Seçenekler	f	%
a. Akor tanımı ve bağlantıları	145	43,3
b. Bas partisinin armonize edilmesi	56	16,7
c. Şan partisinin armonize edilmesi	10	3,0
d. Eşlikli ezgi yazımı	19	5,7
e. Hiçbir çalışma yapmadım	99	29,6
f. Diğer	6	1,8
Toplam	335	100,0

Tablo 66' da görüldüğü gibi, araştırmaya katılan öğrencilerin % 43,3' ü akor tanımı ve bağlantılarını çalıştığını, % 29,6' sı hiçbir çalışma yapmadığını, % 16,7' si bas partisinin armonize edilmesine, % 5,7' si eşlikli ezgi yazımına, %3'ü şan

partisinin armonize edilmesine yönelik çalışmalar yaptıklarını, % 1,8'i ise diğer çalışmaları yaptıklarını belirtmişlerdir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının büyük çoğunluğu, mezun oldukları okulda veya kişisel istekleriyle akor tanımı ve bağlantıları konusuna çalışmışlardır. Ancak hiçbir çalışma yapmayanların oranı (% 29,6) azımsanmayacak kadar çoktur.

4.1.5. Armoni Eğitiminde Kullanılan Araç-Gereç İle İlgili Bulgular

a. Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğrenciler, armoni eğitiminde yaralanılan kitaplara ihtiyaç duymakta mıdır?

Öğrencilerin armoni ders kitabına ihtiyaç duyma düzeyleri, frekans ve yüzde dağılımı olarak Tablo 67'de verilmiştir.

Tablo 67:
Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeyleri İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Seçenekler	f	%
Her zaman	64	19,1
Sık sık	64	19,1
Bazen	167	49,9
Hiçbir zaman	40	11,9
Toplam	335	100,0

Tablo 67' de görüldüğü gibi, öğrencilerin %49,9'u (167 kişi) armoni ders kitabına bazen, %19,1'i (64 kişi) her zaman, %19,41'i (64 kişi) sık sık ihtiyaç duyduğunu, %11,9'u da (40 kişi) hiçbir zaman ihtiyaç duymadığını belirtmişlerdir.

Sonuçlara bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerden %49,9' u armoni ders kitabına bazen ihtiyaç duymaktadır.

Armoni ders kitabına ihtiyaç duyulma düzeyi, cinsiyet değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 68' de verilmiştir.

Tablo 68:
Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Cinsiyete Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" sonuçları

Cinsiyet	n	x	ss	sd	t	p
Kız	206	2,5485	,9397	333	,056	---
Erkek	129	2,5426	,9271			

Tablo 68' de görüldüğü gibi, kız öğrencilerin aldıkları puan ortalaması 2,5485; erkek öğrencilerin ise 2,5426' dır. İki aritmetik ortalama arasındaki farka uygulanan "t Testi"nde istatiksel açıdan anlamlı bir farklılık görülmemektedir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının armoni ders kitabına ihtiyaç duyma düzeyleri, cinsiyetlerine göre farklılaşmamaktadır.

Armoni ders kitabına ihtiyaç duyulma düzeyi, yaş değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 69' da verilmiştir.

Tablo 69 a:
Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Yaş	n	x	ss
20 Yaş ve Altı	111	2,6216	,8950
21-24 yaş	179	2,5307	,9498
25 Yaş ve Üstü	45	2,4222	,9650
Toplam	335	2,5463	,9335

Tablo 69 b:
Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Yaşa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	1,366	2	,683	,783	,458	---
Gruplariçi	289,667	332	,872			
Toplam	291,033	334				

Müzik öğretmeni adaylarının armoni ders kitabına ihtiyaç duyma düzeylerinin, yaşlarına göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri ,783 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının armoni ders kitabına ihtiyaç duyma düzeyleri, yaşlarına göre farklılaşmamaktadır.

Armoni ders kitabına ihtiyaç duyulma düzeyi devam edilen okul değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 70' de verilmiştir.

Tablo 70 a:
Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Okul	n	x	ss
DEÜ	102	2,7157	,8942
GÜ	81	2,3210	,8779
MÜ	152	2,5526	,9683
Toplam	335	2,5463	,9335

Tablo 70 b:
Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	7,045	2	3,522	4,118	,017	.05
Gruplariçi	283,988	332	,855			
Toplam	291,033	334				

Tablo 70 c:
Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Okula Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili LSD Sonuçları

Okullar	D.E.Ü.	G.Ü.	M.Ü.
D.E.Ü.	x = 2,7157	.01	----
G.Ü.		x = 2,3210	----
M.Ü.			x = 2,5526

Müzik öğretmeni adaylarının armoni ders kitabına ihtiyaç duyma düzeylerinin, devam edilen okullara göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması

amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri 4,118 olarak bulunmuştur. Bulunan bu değer .05 düzeyinde anlamlıdır.

Yapılan varyans analizi sonucunda, müzik öğretmeni adaylarının armoni ders .kitabına ihtiyaç duyma düzeyleri, devam ettikleri okullara göre farklılaşmaktadır.

İkili karşılaştırmalarla ilgili LSD sonuçlarına göre, Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencileri ile Gazi Üniversitesi öğrencileri arasında .01 düzeyinde bir farklılaşmaya rastlanmaktadır. Marmara Üniversitesi öğrencilerinin Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencileri ve Gazi Üniversitesi öğrencileri ile arasında anlamlı bir farklılaşmaya rastlanmamaktadır.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; armoni çalışmalarında kaynak kitap eksikliğini en çok Gazi Üniversitesi öğrencileri hissetmektedir. Kaynak kitap eksikliğini daha az hisseden öğrenciler ise Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencileridir.

Armoni ders kitabına ihtiyaç duyulma düzeyi, devam edilen sınıf değişkenine göre analiz sonuçlar edilip Tablo 71' de verilmiştir.

Tablo 71 a:
Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Sınıf	n	x	ss
1. Sınıf	24	2,6667	1,0901
2. Sınıf	96	2,5833	,9022
3. Sınıf	101	2,4158	,8862
4. Sınıf	114	2,6053	,9650
Toplam	335	2,5463	,9335

Tablo 71 b:
Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Sınıfa Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	2,595	3	,865	,993	,396	---
Gruplariçi	288,438	331	,871			
Toplam	291,033	334				

Müzik öğretmeni adaylarının armoni ders kitabına ihtiyaç duyma düzeylerinin, devam ettikleri sınıflara göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri ,993 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının armoni ders kitabına ihtiyaç duyma düzeyleri, devam ettikleri sınıflara göre farklılaşmamaktadır.

Armoni ders kitabına ihtiyaç duyulma düzeyi, mezun olunan lise değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 72' de verilmiştir.

Tablo 72 a:
Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Mezun Olunan Lise	n	x	ss
Güzel Sanatlar Lisesi	163	2,5828	,8806
Konservatuvar	7	2,1429	1,0690
Klasik Lise	118	2,4661	1,0101
Diğer	46	2,6739	,8958
Toplam	334	2,5449	,9345

Tablo 72 b:
Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Mezun Olunan Liseye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	2,864	3	,955	1,094	,352	---
Gruplariçi	287,962	330	,873			
Toplam	290,826	333				

Müzik öğretmeni adaylarının armoni ders kitabına ihtiyaç duyma düzeylerinin, mezun oldukları liselere göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri 1,094 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının armoni ders kitabına ihtiyaç duyma düzeyleri, mezun oldukları liselere göre farklılaşmamaktadır.

Armoni ders kitabına ihtiyaç duyulma düzeyi bireysel çalgı değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 73' de verilmiştir.

Tablo 73 a:

Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmalar

Bireysel Çalgı	n	x	ss
Yaylı sazlar	127	2,5591	,9228
Nefesli sazlar	49	2,4898	,9601
Gitar	51	2,5490	,9014
Şan	81	2,6173	,9430
Toplam	308	2,5617	,9270

Tablo 73 b:

Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Bireysel Çalgıya Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

VaryansınKaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Katsayısı	p
Gruplararası	,513	3	,171	,197	,898	---
Gruplariçi	263,315	304	,866			
Toplam	263,828	307				

Müzik öğretmeni adaylarının armoni ders kitabına ihtiyaç duyma düzeylerinin, bireysel çalgılarına göre farklılık gösterip göstermediğinin sınanması amacıyla uygulanan tek yönlü varyans analizi sonucunda F değeri ,898 olarak bulunmuştur.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının armoni ders kitabına ihtiyaç duyma düzeyleri, bireysel çalgılarına göre farklılaşmamaktadır.

Armoni ders kitabına ihtiyaç duyulma düzeyi, müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmeme değişkenine göre analiz edilip sonuçlar Tablo 74' de verilmiştir.

Tablo 74:
Öğrencilerin Armoni Ders Kitabına İhtiyaç Duyma Düzeylerinin Öğretmenlik Yapmayı Düşünüp Düşünmemeye Göre Farklılaşma Durumu İle İlgili İlişkisiz Grup "t Testi" Sonuçları

Seçenekler	n	x	ss	sd	t	p
Evet	262	2,5229	,9415	331	-1,002	---
Hayır	71	2,6479	,8960			

Tablo 74' de görüldüğü gibi, evet seçeneğinin puan ortalaması 2,5229; hayır seçeneğinin ise 2,6479 olarak bulunmuştur. İki aritmetik ortalama arasındaki farka uygulanan "t Testi" nde istatiksel açıdan anlamlı bir farklılık görülmemektedir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adaylarının armoni ders kitabına ihtiyaç duyma düzeyleri, müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmemelerine göre farklılaşmamaktadır.

"Hangi Konular İçin Bir Armoni Kitabına İhtiyaç Duyuyorsunuz" sorusu ile ilgili cevaplar frekans ve yüzde dağılımı olarak Tablo 75' de verilmiştir.

Tablo 75:
"Hangi Konular İçin Bir Armoni Kitabına İhtiyaç Duyuyorsunuz" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Seçenekler	f	%
a. Bas ve Şan ezgisi armonize edebilmek	74	22,1
b. Akor tanımı akor bağlantıları ve kadanslar	102	30,4
c. Eşliksiz ezgiye eşlik yazımı	77	23,0
d. Modülasyaonlar ve fonksiyona yabancı sesler	66	19,7
e. Diğer	16	4,8
Toplam	335	100,0

Tablo 75' de görüldüğü gibi, öğrencilerin %30,4'ü akor tanımı, akor bağlantıları ve kadansları, , %23' ü eşliksiz ezgiye eşlik yazımını, % 22,1'i bas ve şan ezgisi armonize edebilmeyi, %19,7' si modülasyonlar ve fonksiyona yabancı sesleri, %4,8' i ise diğer konuları öğrenebilmek için bir armoni kitabına ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adayları, bir armoni kitabına ihtiyaç duyduklarında, armoninin tüm temel konularını bir arada görmek istemektedirler.

"Hangi konular için bir armoni kitabına ihtiyaç duyuyorsunuz" sorusuna verilen cevaplar ile devam edilen okul arasındaki ilişki analiz edilerek sonuçlar Tablo 76' da verilmiştir.

Tablo 76:
"Hangi Konular İçin Bir Armoni Kitabına İhtiyaç Duyuyorsunuz" Sorusuna Verilen Cevaplarla Okul Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi sonuçları

Okul	Hangi Konular İçin Bir Armoni Kitabına İhtiyaç Duyuyorsunuz	a Bas ve Şan ezgisi armonize edebilmek	b Akor tanımı akor bağlantıları ve kadanslar	c Eşliksiz ezgiye eşlik yazımı	d Modülasyonlar ve fonksiyona yabancı sesler	e Diğer	Toplam
DEÜ	f	21	30	23	17	11	102
	%	20,6	29,4	22,5	16,7	10,8	100,0
GÜ	f	13	29	16	21	2	81
	%	16,0	35,8	19,8	25,9	2,5	100,0
MÜ	f	40	43	38	28	3	152
	%	26,3	28,3	25,0	18,4	2,0	100,0
Toplam	f	74	102	77	66	16	335
	%	22,1	30,4	23,0	19,7	4,8	100,0

	Değer	sd	P
Ki-Kare	17,655	8	.05

Tablo 76' da görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının "hangi konular için bir armoni kitabına ihtiyaç duyuyorsunuz" sorusuna verdikleri cevaplar ile devam ettikleri okullar arasındaki ilişkiyi sınamak amacıyla uygulanan Ki-Kare analizinde .05 düzeyinde anlamlı bir ilişki vardır.

Yüzdelik değerler incelendiğinde, Dokuz Eylül Üniversitesi (%29,4), Gazi Üniversitesi (35,8), Marmara Üniversitesi (28,3) öğrencileri akor tanımı, akor

bağlantıları, ve kadanslar konuları için bir armoni kitabına ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir.

"Hangi konular için bir armoni kitabına ihtiyaç duyuyorsunuz" sorusuna verilen cevaplar ile devam edilen sınıf arasındaki ilişki analiz edilerek sonuçlar Tablo 77' de verilmiştir.

Tablo 77:
"Hangi Konular İçin Bir Armoni Kitabına İhtiyaç Duyuyorsunuz" Sorusuna Verilen Cevaplarla Sınıf Arasındaki İlişki İle İlgili Ki – Kare Analizi sonuçları

Sınıf	Hangi Konular İçin Bir Armoni Kitabına İhtiyaç Duyuyorsunuz	a Bas ve Şan ezgisi armonize edebilmek	b Akor tanımı akor bağlantıları ve kadanslar	c Eşliksiz ezgiye eşlik yazımı	d Modülasyonlar ve fonksiyona yabancı sesler	e Diğer	Toplam
1.Sınıf	f	3	9	8	2	2	24
	%	12,5	37,5	33,3	8,3	8,3	100,0
2.Sınıf	f	17	35	22	16	6	96
	%	17,7	36,5	22,9	16,7	6,3	100,0
3.Sınıf	f	17	34	20	23	7	101
	%	16,8	33,7	19,8	22,8	6,9	100,0
4.Sınıf	f	37	24	27	25	1	114
	%	32,5	21,1	23,7	21,9	,9	100,0
Toplam	f	74	102	77	66	16	335
	%	22,1	30,4	23,0	19,7	4,8	100,0

	Değer	sd	P
Ki-Kare	23,887	12	.05

Tablo 77' de görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının "Hangi konular için bir armoni kitabına ihtiyaç duyuyorsunuz" sorusuna verdikleri cevaplar ile devam ettikleri sınıflar arasındaki ilişkiyi sınamak amacıyla uygulanan Ki-Kare analizinde .05 düzeyinde anlamlı bir ilişki vardır.

Yüzdelik değerler incelendiğinde "Hangi konular için bir armoni kitabına ihtiyaç duyuyorsunuz" sorusuna 1. sınıflar (% 37,5), 2. sınıflar (%36,5), 3. sınıflar

(%33,7) "akor tanımı akor bağlantıları ve kadanslar" cevabını verirken, 4. sınıf öğrencileri (% 32,5) "bas ve şan ezgisi armonize edebilmek" cevabını vermişlerdir.

"Armoni çalışmalarınızda yararlanacağınız ders kitabının konulara bağlı olarak uygulamaya ve incelemeye yönelik armoni ödevleri içermesi konusundaki fikirleriniz nelerdir" sorusuna verilen cevaplar frekans ve yüzde dağılımı olarak Tablo 78'de verilmiştir.

Tablo 78:
"Armoni Çalışmalarınızda Yararlanacağınız Ders Kitabının Konulara Bağlı Olarak Uygulamaya ve İncelemeye Yönelik Armoni Ödevleri İçermesi Konusundaki Fikirleriniz Nelerdir" Sorusuna Verilen Cevaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Seçenekler	f	%
a. Bol örnekli ve ödevli olmalı	121	36,1
b. Ödevler yalın ve anlaşılır olmalı	97	29,0
c. Ödevlerin açıklamalı çözümleri olmalı	86	25,7
d. Ödevler çeşitli dönem bestecilerinin eserlerinden seçilmeli	26	7,8
e. Diğer	5	1,5
Toplam	335	100,0

Tablo 78' de görüldüğü gibi, öğrencilerin % 36,1' i armoni çalışmalarında yararlanabilecekleri kitabın bol örnekli ve ödevli olmasını, %29' u kitapta bulunacak ödevlerin yalın ve anlaşılır nitelikte olmasını, % 25,7' si ödevlerin açıklamalı çözümlerinin bulunmasını, % 7,8'i ödevlerin çeşitli dönem bestecilerinin eserlerinden seçilmesini, %1,5'i de diğer fikirlerin dikkate alınmasını istemişlerdir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adayları, bir armoni kitabının yalın ve anlaşılır nitelikte bol ödev içermesini ve bu ödevlerin açıklamalı çözümlerinin olması gerektiğini düşünmektedirler.

b. Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda verilmekte olan armoni eğitiminde yaralanılan kitaplar hangileridir ?

"Armoni konusunda yazarları ile tanınan aşağıdaki kitaplardan hangilerini biliyorsunuz" soıusuna verilen cevaplar frekans ve yüzde dağılımı olarak Tablo 79' da verilmiştir

Tablo 79:
Armoni Konusunda Yazılmış Kitaplar İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Kitaplar		Biliyorum	Bilmiyorum	Toplam
T.Dubois	f	43	292	335
	%	12,8	87,2	100,0
H.Challan	f	26	309	335
	%	7,8	92,2	100,0
N.Rimski Korsakov	f	132	203	335
	%	39,4	60,6	100,0
J.Gallon	f	12	323	335
	%	3,6	96,4	100,0
N.Cangal	f	172	163	335
	%	51,3	48,7	100,0
T.Tutu	f	15	320	335
	%	4,5	95,5	100,0
K.İlerici	f	92	243	335
	%	27,5	72,5	100,0
Diğer	f	19	316	335
	%	5,7	94,3	100,0

Tablo 79' da görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının % 12,8' i T.Dubois armoni kitabını, %7,8' i H. Challan armoni kitabını, % 39,4' ü N. Rimski-Korsakov armoni kitabını, % 3,6' sı J.Gallon armoni kitabını, 51,3'ü N. Cangal armoni kitabını, % 4,5'i T.Tutu armoni kitabını, % 27,5' i K.İlerici armoni kitabını, % 5,7' si diğer armoni kitaplarının bildiklerini belirtmişlerdir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adayları tarafından en bilinen kitap (%51,3) N. Cangal' ın armoni kitabıdır.

c. Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimleri Anabilim Dalları'nda verilmekte olan armoni eğitiminde hangi araç-gereçlerden yararlanılmaktadır?

"Okulunuzda piyanonun yanı sıra hangi araç-gereçten yararlanılmaktadır" sorusuna verilen cevaplar frekans ve yüzde dağılımı olarak Tablo 80' de verilmiştir.

Tablo 80 :
Armoni Eğitiminde Kullanılan Araç-Gereç İle İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımı

Araç-Gereç		Yararlanılıyor	Yararlanılmıyor	Toplam
Tepegöz	f	112	223	335
	%	33,4	66,6	100,0
Kaset ve CD Çalar	f	134	201	335
	%	40,0	60,0	100,0
Bilgisayar	f	23	312	335
	%	6,9	93,1	100,0
Slayt	f	30	305	335
	%	9,0	91,0	100,0
Hiçbiri	f	174	161	335
	%	51,9	48,1	100,0
Diğer	f	3	332	335
	%	,9	99,1	100,0

Tablo 80' de görüldüğü gibi, müzik öğretmeni adaylarının %33,4' ü tepegözden, %40' ı kaset ve CD çalardan, %6,9' u bilgisayardan, %9' u slaytdan, % 51,9' u ise hiçbir araç-gereçten yararlanılmadığını belirtmişlerdir.

Tablodaki bulgular göstermektedir ki; müzik öğretmeni adayları armoni eğitiminde piyanonun yanı sıra hiçbir araç ve gereçten yararlanılmadığını (% 51,9)

düşünmektedirler. Ancak en fazla yararlanılan araç ise yüzdelik değerlerde görüldüğü gibi kaset ve CD çalardır.

4.2. Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular

S. 1. "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi içinde Müziksel İşitme Okuma ve Yazma, Armoni ve Form Bilgisi eğitimlerinin bir arada verilmesi sizce uygun mudur? Sizin programınızda uygulamanız ne şekildedir ?

Doç. Ali Sevgi - Bence bu alan derslerinin bir arada okutulması ve bir öğretim elemanı tarafından verilmesi oldukça uygundur. Şu andaki programa göre bu dersler 3 yarıyıl 6 saatle sınırlı tutularak verilmekte ve bunun dışında programda müzik kuramları ile ilgili fazlaca bir ders programda yer almamaktadır. Seçmeli dersleri zorunlu seçmeli olarak getirip, bu açığı kapatmaya yönelik çalışmalar yapıyoruz.

Doç. Memduh Özdemir - Bence "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi içinde Müziksel İşitme Okuma ve Yazma ve Armoni dersinin olması gerekir. Tek bir öğretmen tarafından verilmesi uygundur. Form Bilgisi ve Kontrpuan dersleri mutlaka ayrı bir ders olarak programda yer almalıdır. Türk Müziği dersi de bizim programımızda seçmeli ders olarak yer almaktadır.

Dr. Salih Aydoğan - Bence bu derslerin birleştirilerek tek kişi tarafından verilmesi mantıklı bir çözüm yolu gibi görünüyor. Her dersi farklı bir öğretim elemanının vermesi öğrencilerin parçaları birleştirmesini zorlaştırıyor. Fakat en büyük sorun zaman yetersizliğidir. Program yeni uygulanmaya koyulduğu için bir arayış içerisindeyiz. Her yıl farklı bir uygulama yapıyorum.

Öğr. Gör.Özcan Özbek - Tüm alan derslerinin başlangıç seviyesinde ayrı ayrı ele alınıp sonra birleştirilmesi daha mantıklı bir çözüm yoludur. Bu derslerden de

Müziksel İşitme Okuma ve Yazma ayrı bir ders olarak verilip, armoni ve Form Bilgisi bir arada düşünülebilir.

S. 2. Armoni eğitimi, Müzik Öğretmenliği haftalık ders programında kaç saat yer almalıdır?

Doç. Ali Sevgi - Armoni eğitimi programda 6 dönem yer alabilecekse 2 saat oldukça uygundur.

Doç. Memduh Özdemir - Eğer 8 dönem programda yer alacaksa haftada 2 saatten az olmamalıdır.

Dr. Salih Aydoğan - Eğer 8 dönem olacaksa haftada iki saat yeterlidir. Birinci saat teori ikinci saat uygulamaya yönelik olmalıdır.

Öğr. Gör.Özcan Özbek - En az 6 dönemlik bir çalışma yapılmalıdır. 6 dönemlik bir sürede armoni eğitimi en az 2 saat yer almalıdır.

S. 3. Armoni eğitimi, Müzik Öğretmenliği programlarında kaç dönem yer almalıdır?

Doç. Ali Sevgi - Eğer işitme eğitimi dışında düşünülüyorsa en azından 3 yıl yer alması uygundur. Çünkü öğrenci armoni dersinde çoksesli müziği öğreniyor.

Doç. Memduh Özdemir - Eğitimde kesinti olduğu zaman randıman alınamıyor. "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersini 8 döneme uygun bir şekilde bölünmelidir. Ama programa ayrı dersler olarak da koyulabilir. Bu derslerin aynı ders adı altında verilmesinin bazı sakıncaları da var. Öğrenci derslerden birinden başarısız olursa sınıfta kalıyorlar. Dolayısı ile ders tekrar ederken 6 saati tekrar ediyorlar. Bu da teknik açıdan yanlıştır.

Dr. Salih Aydoğan - Bence mezuniyete kadar sürmelidir.

Öğr. Gör.Özcan Özbek - 6 dönem uygundur. Ancak Form bilgisi ile birlikte düşünülürse 8 dönemlik bir çalışma olmalıdır.

S. 4. Armoni eğitimine başlamadan önce öğrencilerin müzik bilgisi seviyesi ne olmalıdır? Müzik öğretmenliği programlarında armoni eğitimine ne zaman başlanmalıdır?

Doç. Ali Sevgi - Armoni eğitimine başlamadan önce çok geç bir zamanı beklemek gerekmiyor. Güzel sanatlar liselerinden gelen okur yazar öğrenciler için armoni eğitimi başlangıçta verilebilir. Müzik geçmişi çok olmayan öğrenciler için en geç 2. dönem başlanabilir.

Doç. Memduh Özdemir - Müzik eğitimine başlanıldığı anda armoni eğitimine başlanabilir. Bu öğretmenin becerisiyle doğru yönlendirmesine bağlıdır. Ama şu anki uygulamanın iyi olmadığı düşüncesindeyim.

Dr. Salih Aydoğan - Öncelikle Müziksel İşitme Okuma ve Yazma dersinde belli bir seviyeye gelmiş öğrencilerle armoni çalışmak daha kolaydır. Sonra bu yazı diliyle yaratıcılığa dönük olarak neler yapılabileceği daha çok ortaya çıkabilir.

Öğr. Gör.Özcan Özbek - Öğrencilerin bilgi birikimleri eşit olmadığı için derslerde zorluk çekiyoruz. Temel solfej bilgilerinin bir kısmı öğrenildikten sonra armoniye başlanmalıdır. Öğrencilerin aralıkları, akorları öğrenmiş olması, ona bağlı olarak duyma, yazma alanında belirli seviyeye gelmiş olmaları gereklidir. Şu an uyguladığımız programa göre 1. sınıfın 2. dönemi en uygun zamandır.

S. 5. Müzik öğretmenliği programlarında okutulan "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi programı müzik öğretmeni yetiştirme amacına uygun mudur? Armoni eğitimi öğrenciye hangi hedef davranışları kazandırır?

Doç. Ali Sevgi - Programdaki bütün dersler gibi "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi müzik öğretmeni yetiştirme amacına % 100 uygun değildir. Bu programı kökten tekrar tartışmak gereklidir ve müzik öğretmeni yetiştiren program modelinin çok iyi çizilmesi gereklidir. Müzik öğretmeni artık nota öğreten öğretmen konumundan çıkarılmalıdır. Sanat olanla olmayan arasındaki farkı bilmelidir.Tüm olanaksızlıklara rağmen öğrenciyi duyduğunu okuduğunu anlayabilir bir duruma getirmeye çalışıyoruz. Bizim armoni dersindeki hedefimiz, öğrencinin yazdığını

çalabilmesi, eşlik yapabilmesi, tek sesli bir ezgiye doğru bağlantıları koyarak, piyano başında çalarak çok seslendirebilmesini anında üretebilmesini sağlamaktır.

Doç. Memduh Özdemir - Üniversite olarak ideal bilgi ve beceriye sahip öğrenci yetiştirmeye çalışıyoruz. Ancak Türkiye'nin gerçeği göz önünde bulundurulursa verdiğimiz bu eğitim hayali bir eğitimdir. Eğitim camiası nasıl bir öğretmen yetiştireceğini karalaştıramamıştır. Her okulun uygulaması farklıdır. Çoğu zamanda YÖK'ün istediği programı uygulamak zorunda kalıyoruz. Bu programın bir müzik öğretmeni yetiştirebileceği de tartışılabilir.

Dr. Salih Aydoğan - Bence uygun değildir. Bunun için programlarda bir müzik yüksek okulundan mezun olmuş bir kişinin bu alandaki gereksinmelerini karşılayabilecek ve farklı ülkelerdeki bu tür okulların programlarına eş değer durumda ki konuların olmasında büyük yarar görüyorum. Öğrenciler, bir okul şarkısının, bir ezginin gerektirdiği dereceleri görebilmeli ona uygun bir eşlik yazabilmeli, gerekirse bir okul şarkısı besteleyebilmelidir.

Öğr. Gör.Özcan Özbek – Tam olarak uygun olduğu söylenemez. Armoni eğitimi öğrencinin duyuş yeteneğini, yaratıcı yönünü geliştirir. Çaldıkları eserleri çözümlemelerine yardımcı olur. Aldıkları armoni eğitimini çalgılarına aktarabilirler.

S. 6. Müzik öğretmenleri aldıkları armoni eğitimini öğretmenlik mesleklerinde nasıl kullanabilirler?

Doç. Ali Sevgi - Eşlikte yaratıcı eşliği gerçekleştirerek kullanabilirler. Ama bu çok sesliliğe uygun bir çalgıyla olmalıdır.

Doç. Memduh Özdemir - Yetiştirdiğimiz müzik öğretmenlerinin hem müzisyen kimliği hem de müzik eğitimcisi kimliği olmalıdır.Bu kavramlar birbirleriyle karıştırılıyorlar. Müzik öğretmenlerinin çok bilgiye ihtiyacı olmadığı fikri eğitime bir darbedir. İyi bir eğitim almış öğrenci, öğretmenlik mesleğinde her türlü yeni duruma kolaylıkla ayak uydurabiliyor. Bazıları sadece okul şarkılarını öğretmekle ve flüt çaldırmaktan ileri bir müzik öğretmenliği yapamıyorlar.

Dr. Salih Aydoğan - Öncelikle eşlik biraz daha önemsenmelidir. Dersi sadece kuramsal boyutu ile değil uygulamalı bir şekilde görebilmelidir.

Öğr. Gör.Özcan Özbek - Öğrenciler armoni bilgilerini en çok eşlik konusunda kullanabilirler. Armoniye ait bilgilerinden iki sesli çalışmalar yaparken, kadans konusunu öğretirken yararlanabilirler.

S. 7. Armoni konusunda kaynak kitaplar hakkında neler düşünüyorsunuz? Siz hangi kitapları kullanıyorsunuz?

Doç. Ali Sevgi - Ayrı bir problem de maalesef budur. Kaynaklar belli bir ekolü yansıtıyor. Armoni öğretmeni bütün bu ekolleri bilmelidir. Armoni dersinde bence her türlü kaynak kullanılır.Öğretmen armoni kitaplarından ne kadar haberdarsa öğrenciye o kadar ulaşabilir. Biz burada Nurhan Cangal' ın armoni kitabını kullanıyoruz. Eğer öğretmen üniteye çok hakimse çeşitli kitaplardan derleyip öğrencilere verebilir.

Doç. Memduh Özdemir - Hiçbir armoni kitabından yaralanmıyorum .Kendi ders notlarımı kullanıyorum.

Dr. Salih Aydoğan - Kaynak sıkıntısına çok katılmıyorum. Belli başlı kitapların bu işe çok yatkın olduğuna inanıyorum. Bunlardan bazıları Nurhan Cangal' ın kitabı, Zuckmayer, Cangal ve Atalay'ın yazdığı Armoni 1 ve 3 var. 2. kitap da Gültekin Oransay' ın kitabı. Bence eşlikleme alanında önemli kaynak sıkıntısı var.

Öğr. Gör.Özcan Özbek – Öğrencilere yönelik kaynak kitap gerçek anlamda yok. Ancak bazı kitaplar öğrencilerin çalışmalarında yardımcı olabilir. Nurhan Cangal'ın armoni kitabı, Dubois'nın armoni kitabı kullanılabilir.

V. YORUM VE ÖNERİLER

5.1. Yorumlar

Araştırmanın armoni eğitiminin hedefleri ile ilgili, birinci probleminde öğrencilerin armoni eğitimini gerekli bulma düzeyleri incelenmiş, müzik öğretmeni adaylarının armoni eğitimini çok gerekli buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin bu eğitimin, müzik eğitiminde çok önemli bir yere sahip olduğunun bilincinde oldukları görülmektedir. Armoni eğitiminin gereklilik düzeyi, değişkenler ile incelendiğinde, öğrencilerin devam ettikleri okullar ile müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmemelerine göre farklılaşmalara rastlanmıştır. Armoni eğitimini çok gerekli bulan öğrenciler, Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencilerdir. Dokuz Eylül Üniversitesi eğitmenlerinin, armoni eğitiminin ciddi bir eğitim olduğunu öğrencilerine daha fazla anlattıkları, bu bilinci öğrencilerine yerleştirdikleri düşünülmektedir. Armoni eğitiminin gerekliliğine en fazla inanan öğrenciler, müzik öğretmenliği yapmayı düşünen öğrencilerdir. Bu sonuç, bizim için sevindiricidir. Çünkü, Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nın amacı müzik eğitimcisi yetiştirmektedir. Ancak müzik öğretmenlerinin bir de müzisyen kişiliklerinin olması gerekliliği unutulmamalıdır. Armoni eğitimi, öğrencilerin müzisyen kişiliklerini geliştirmeye yönelik bir eğitimdir. Müzik öğretmeni adaylarının bu gerçeği bilmeleri ve armoni eğitimini gerekli bulmaları gelecekte daha kaliteli müzik öğretmenlerinin yetiştirileceğinin bir göstergesidir.

Armoni eğitiminin hedefleri ile ilgili ikinci problemde, öğrencilerin armoni bilgilerini meslek hayatlarında nasıl kullanabilecekleri araştırılmıştır. Bu problemin

yanıtını aramadan önce öğrencilerin müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmedikleri araştırılmış ve % 78,2' si müzik öğretmenliği yapmayı düşündüklerini açıklamışlardır. Bu sonuçtan, öğrencilerin doğru okullarda eğitim aldıkları anlaşılmaktadır. Öğrencilere müzik öğretmenlerinin armoni bilgilerini meslek hayatlarında nasıl kullanabilecekleri sorulduğunda, "armoni bilgileri, eşliksiz ezgi yazımı ve düzenleme çalışmalarında kullanılabilir" cevabı alınmıştır. Armoni bilgilerini kendi hayatlarında nasıl kullanabilecekleri sorulduğunda ise verilen yanıt "çaldığım veya söylediğim eserlerin analizlerini yaparken" şeklindedir. Öğrencilerin bu iki soruya verdikleri cevaplar çelişkilidir. Müzik öğretmenliği yapmayı düşündüklerini söyledikleri halde birbiriyle çok benzeyen bu iki soruya verdikleri cevaplar farklıdır. Öğrencilerin % 12,2' si armoni bilgilerini öğretmenlik mesleğinde kullanabilecekleri belirtmişlerdir. Bu sonuçlara göre öğrenciler armoni bilgilerini öğretmenlik mesleğinde nasıl kullanabileceklerini henüz bilmemektedirler. Öğrenciler "armoni eğitiminde öğretmen adaylarına öncelikli olarak neler verilmesi gereklidir" sorusunu "öncelikli olarak armoninin gerekliliği ve kullanım alanlarını anlatılmalı" cevabını vererek armoniyi öğretmenlik mesleklerinde nasıl kullanabileceklerini bilmediklerini bir kez daha kanıtlamışlardır. Armoni eğitiminde öğretmen adaylarına öncelikli olarak nelerin verilmesi gerektiği değişkenlerle incelenerek, sadece öğrencilerin yaşları ile bir ilişkiye rastlanmıştır. Bulgulara göre, 20 yaş ve daha küçük öğrencilerle, 21-24 yaş grubu öğrencileri, armoninin kullanım alanlarını bilmemektedir. 25 yaş ve üstüne mensup öğrenciler armoni eğitiminde öğretmen adaylarına öncelikli olarak nelerin verilmesi gerektiği konusunda daha bilinçlidirler. 25 yaş ve üstüne mensup öğrenciler, genellikle son sınıflarda öğrenim gören öğrenciler oldukları için, armoni konusunda eksikliklerinin neler olduğunu, armoni eğitiminin kendilerine neler kazandırabileceğini daha iyi analiz edebilmektedirler. Öğrencilere niçin armoni öğrenmek istedikleri sorulduğunda ise "müzikle ilgilenen kişilerin armoni öğrenmeleri gereklidir" cevabı alınmıştır. Sonuçlara bakıldığında, öğrencilerin, müziği meslek edinecek her bireyin armoni konusunda belli bir düzeye gelmesi gereğini ve önemini kavradıkları görülmektedir. Ancak armoninin, çaldıkları veya söyledikleri eserlerin analizlerini yapmaktan başka

nasıl kullanılabileceğini, kendilerini geliştirmede nelere yardımcı olabileceğini bilmemektedirler.

Armoni eğitiminin hedefleri ile ilgili üçüncü problemde, öğrencilerin armoni eğitiminden neler bekledikleri araştırılmıştır. Öğrencilerin % 69,5' i armoni derslerinden genel kurallarıyla armoniyi öğrenebilmeleri, müzik çalışmalarında uygulayabilmeyi ve çaldıkları, söyledikleri veya dinledikleri bir eseri müzikal açıdan analiz edebilmeyi beklemektedirler. Ancak öğrencilerin bu beklentilerinin her zaman gerçekleşemediği de bir gerçektir. Gerek sürenin yetersizliği gerek öğrencilerin müzik öğretmeni olacakları için fazla bilgiye sahip olmalarının gereksiz olduğu düşüncesi, öğrencilerin bu beklentilerinin gerçekleşmesini engellemektedir. Öğrencilerin armoni eğitiminden beklentileri ile cinsiyetleri, okulları ve müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmemeleri arasında anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bulgulara göre, armoni eğitiminden erkek müzik öğretmeni adayları genel kuralları ile armoniyi öğrenebilmeyi ve müzik çalışmalarında uygulayabilmeyi beklerken, kız müzik öğretmeni adayları, çaldıkları veya dinledikleri bir eseri müzikal açıdan analiz edebilmeyi beklemektedirler. Bu sonuca göre, erkek müzik öğretmeni adaylarının armoni konusunda daha yaratıcı düşündükleri ve öğrendiklerini hayatlarına geçirmeye daha istekli oldukları düşünülmektedir. Müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmeme değişkenine göre incelendiğinde, müzik öğretmenliği yapmayı düşünenler armoni dersinden genel kuralları ile armoniyi öğrenebilmeyi ve müzik çalışmalarında uygulayabilmeyi beklerken, müzik öğretmenliği yapmayı düşünmeyenler, çaldıkları veya dinledikleri bir eseri müzikal açıdan analiz edebilmeyi beklemektedirler. Bu sonuç, öğrencilerin amaçlarına göre beklentilerinin ne olduğunu tam olarak ortaya koymaktadır. Öğrencilerin beklentileri okullarına göre incelendiğinde Dokuz Eylül Üniversitesi ile Marmara Üniversitesi öğrencileri, armoni eğitiminden, genel kuralları ile armoniyi öğrenebilmeyi ve müzik çalışmalarında uygulayabilmeyi beklerken Gazi Üniversitesi öğrencileri çaldıkları veya dinledikleri bir eseri müzikal açıdan analiz edebilmeyi beklemektedirler. Sonuçlar, Dokuz Eylül Üniversitesi ile Marmara Üniversitesi öğrencilerinin armoni

konusunda daha yaratıcı düşündüklerini, Gazi Üniversitesi öğrencilerinin ise armoni konusundaki beklentilerinin "armonik analiz" den öteye gidemediğini göstermektedir.

Armoni eğitiminin kapsamı ile ilgili bulgular incelendiğinde, öncelikle "armoni eğitimi "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi içinde nasıl verilmelidir" sorusuna cevap aranmış ve öğrencilerin armoniyi bağımsız bir ders olarak, yani "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersinden ayrı bir ders olarak görmeyi istedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Armoni eğitiminin, Müziksel İşitme Okuma ve Yazma, Form Bilgisi gibi birbiriyle bağlantılı derslerle birlikte, tek bir öğretim elemanı tarafından verilmesi, öğrencinin sağlıklı gelişebilmesini takip edebilme açısından yararlı sayılabilir. Bu dersi veren öğretim elemanları da birbirine bağlı alan derslerinin aynı öğretim elemanı tarafından tek bir ders adı altında verilmesinin, yeterli ders saati olması koşuluyla uygun olduğunu düşünmektedirler. Ancak öğrencilerin armoni gibi kapsamlı bir dersi, ana hatlarıyla öğrenene dek bağımsız bir ders olarak işlemeleri, öğrencilerin gelişimlerini olumlu yönde etkileyecektir. Öğrencilerin bu eğitimleri birbirinden farklı olarak görmeyi istemelerinin diğer bir sebebi ise sınavlarda Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi dersinin içeriğinde bulunan alanlardan birinden başarısız olduklarında tüm alan derslerinden sorumlu tutulmalarından kaynaklanmaktadır. Öğrenciler açısından düşünüldüğünde bu uygulama adil değildir. Problemin değişkenlerle ilişkisi incelendiğinde cinsiyet ve bireysel çalgıya göre farklılaşmalara rastlanmıştır. Bulgulara göre, armoni eğitiminin bağımsız bir ders olarak verilmesini en fazla erkek müzik öğretmeni adayları istemektedir. Bu sonuç bize, erkek öğrencilerin daha yaratıcı düşünceye sahip olduklarını bir kez daha düşündürmektedir. Bireysel çalgılar açısından incelendiğinde ise en fazla nefesli saz öğrencileri, en az şan grubu öğrencileri istemişlerdir. Sonuçlar, armoni eğitiminin müziksel yaratıcılığı ve yaptıkları müzikte estetik ve yorum kaygısı taşıyan beceri yönleri daha gelişmiş enstrüman öğrencileri tarafından daha önemsendiği yönündedir.

Armoni eğitiminin kapsamı ile ilgili diğer problemde, öğrencilere, armoni bilgilerini kullanabilme amaçlarına uygun eğitim verilip verilmediği araştırılmış ve öğrencilerin piyanoyu bazen kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Piyanonun armoni eğitimindeki yeri ve önemi tartışılmazdır. Armoni eğitimini sadece teorik bir eğitim olarak kalmamalı, teoride öğrenilenler uygulamayla pekiştirilmelidir. Aksi halde armoni eğitimi kağıt üzerinde kalan bir eğitimden öteye gidemez ve böyle bir eğitimin öğrencilerin müzisyen kişiliklerine bir katkısı olabileceği de düşünülemez. Armoni eğitiminde öğrencilerin piyanodan faydalanma düzeyleri diğer değişkenlerle incelendiğinde, sadece okul değişkeni ile bir farklılaşmaya rastlanmış ve armoni çalışmalarında piyanodan en fazla faydalanan öğrencilerin Gazi Üniversitesi öğrencileri, en az faydalananların ise Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencileri olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar, Gazi Üniversitesi eğitmenlerinin öğrencilerine armoniyi uygulamalı olarak daha fazla çalıştırdığını göstermektedir. Öğrencilerin piyanodan faydalanma düzeyleri mezun oldukları liselere göre farklılaşmamaktadır. Yani klasik lise ile güzel sanatlar lisesi öğrencileri aynı özelliklere sahiplerdir. Aldıkları eğitime göre, güzel sanatlar lisesi öğrencilerinin armoni çalışmalarında piyanoyu daha fazla kullanabilmeleri, beklenebilecek en doğal sonuçtur. Ancak elde edilen bulgular, durumun böyle olmadığını göstermiştir. Öğrencilere armoni çalışmalarında piyanodan ne şekilde faydalandıkları sorulduğunda ise en çok kadansları ve kağıt üzerinde armonize ettikleri bas ezgisini piyanoda dinlerken kullandıkları cevabı alınmıştır. Öğrencilerin armoni çalışmalarında hangi konular için piyanoyu kullandıkları değişkenlerle incelendiğinde, sadece cinsiyetle bir ilişkiye rastlanmıştır. Bulgulara göre kız müzik öğretmeni adayları, piyanoyu kadansları çalışırken, erkek müzik öğretmeni adayları ise kağıt üzerinde armonize ettikleri bas ezgisini piyanoda dinlerken kullanmaktadır. Bu sonuca göre erkek öğrencilerin armoni çalışmalarında daha yaratıcı düşünceye sahip oldukları ve bu konuda emek harcayan kişiler oldukları söylenebilir.

Öğrencilere, armoni eğitimini kullanabilme amaçlarına göre uygun eğitim verilip verilmediğinin anlaşılabilmesi için, karşılarına çıkan bir eseri analiz edip

edemeyecekleri araştırılmış ve %53,1 düzeyinde, karşılarına çıkan bir eseri "az" inceleyebilecekleri sonucu görülmüştür. Bu sonuç, öğrencilere verilen eğitimin yetersiz olduğunu bir kez daha göstermektedir. Çünkü bir eseri analiz edebilme yetisi, armoni konusunda uzun çalışmaların sonucunda elde edilebilir. Uygulanmakta olan program da öğrencilerin uzun çalışmalar yapmasına izin vermemektedir. Bu soru değişkenlerle incelendiğinde, cinsiyet, okul ve sınıf değişkenlerine göre farklılaşmalara rastlanmış ve erkek müzik öğretmeni adaylarının karşılarına çıkan bir eseri daha rahat analiz edebileceklerini düşündükleri anlaşılmıştır. Öğrencilerin okullarına göre incelendiğinde, karşılarına çıkan bir eseri en rahat Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencileri analiz edebileceklerini belirtmişlerdir. Bu sonuç, Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencilerinin armoni konusundaki beklentileri ile çelişkilidir. Genel kuralarıyla armoniyi öğrenebilmenin yanı sıra, çaldıkları veya dinledikleri bir eseri armonik açıdan analiz edebilme beklentisi içinde olan Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencilerinin bir eseri armonik açıdan analiz edebileceklerini düşünmeleri bizleri çelişkili cevaplar verdikleri sonucuna götürmektedir. Sınıflara göre incelendiğinde ise, 3. sınıf öğrencileri bir eseri daha rahat analiz edebileceklerini düşünürken 4. sınıf öğrencileri bu fikre katılmamaktadır. Normal şartlarda karşılarına çıkan bir eseri en rahat 4. sınıf öğrencilerinin analiz edebilmesi beklenirken, uygulanmakta olan programda armoni eğitiminin 4 yıla uygun bir şekilde bölünmemiş olması 4. sınıf öğrencilerinin, edindikleri armoni bilgilerini unutmuş olarak mezun olacaklarını göstermektedir. Öğrencilere, armoni eğitimini kullanabilme amaçlarına uygun eğitim verilmediği bir kez daha anlaşılmıştır.

Armoni eğitiminin süresi ile ilgili birinci problemde, dört yıllık lisans programı içinde "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi içinde armoni eğitimine ayrılan sürenin yeterli olup olmadığı araştırılmış ve sonuç, araştırmaya katılan öğrencilerin, % 84,5'inin bu dersin süresinin 4 yıllık lisans programında yetersiz olduğunu düşündükleri yönünde çıkmıştır. Örneklem grubundaki okulların "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersini veren öğretim elemanları ile yapılan görüşmelerde de aynı düşünceyi paylaştıkları anlaşılmıştır. Ders öğretim elemanları, bu dersin 6

veya 8 döneme uygun bir şekilde bölünüp öğrenciye verilmesinin en mantıklı çözüm yolu olduğunu düşünmektedir. En temel derslerden biri kabul edilen "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersinin haftada altı saat olarak sadece üç dönem okutulması, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki amaçların ve erişilmesi beklenen hedeflerin tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini düşündürmektedir.

Armoni eğitiminin süresi ile ilgili ikinci problemde, "armoni eğitimi haftalık ders programında kaç saat bulunmalıdır" sorusuna cevap aranmış ve sonuçlar öğrencilerin bu dersi 4 saat veya 4 saat üzerinde görmek istedikleri yönünde çıkmıştır. Problemin değişkenlerle olan ilişkisi incelendiğinde sadece yaş değişkeni ile bir ilişkiye rastlanmış, özellikle 25 yaş ve üstü grubu öğrencilerin, armoni eğitimini haftalık ders programında 4 saat üstünde olmasını diğer yaş gruplarına oranla daha fazla istedikleri görülmüştür. Öğrencilerin yaşları ile armoni eğitimin daha fazla istemeleri arasında bir paralellik olduğu görülmektedir. Dersi veren öğretim elemanları, armoni eğitiminin haftalık programda en az iki saat veya daha fazla yer almasının uygun olacağı düşüncesindedir. Uygulanmakta olan ders programında öğrencilerin bilgi seviyelerine göre armoni eğitimine 1. sınıfın ikinci dönemi veya 2. sınıfın 1. dönemi başlanabilmektedir. Araştırmanın yapıldığı üç bölümde de uygulamanın aynı şekilde olduğu görülmüştür. Öğrenciler armoni eğitimine bir giriş yaptıktan sonra "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersinin lisans programındaki süresi dolmaktadır. Müzik öğretmeni olmak için bu kurumlara eğitim almak üzere gelen öğrencilerin, çok sesli müziği anlayabilecekleri ve öğrenebilecekleri temel müzik derslerinden biri olan "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi içinde yer alan armoni eğitimindeki sürenin yetersizliği, araştırmanın bu probleminde elde edilen bulgularla da desteklenmiştir.

Öğrencilerin bilgi seviyesi farkları ile ilgili bulgularda, öncelikle öğrencilerin mezun oldukları liseler incelenmiştir. Araştırmaya katılan müzik öğretmeni adaylarının %48,7'si güzel sanatlar liselerinden gelerek en büyük çoğunluğu oluşturmaktadırlar. %2,1' i konservatuvarlardan gelerek azınlık öğrenci grubunu temsil etmektedirler. Araştırmanın bu problemi için öğrencilerin Eğitim Fakülteleri

Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'na gelmeden önce armoniye yönelik ne gibi çalışmalar yaptıkları araştırılmıştır. Bulgulara göre, öğrencilerin % 43.3' ü akor tanımı ve bağlantıları çalıştığını, % 29,6' sı ise hiçbir çalışma yapmadığını belirtmiştir. Sonuçlar, öğrenciler arasındaki seviye farkını bir kez daha vurgulamıştır. Müzik öğretmenliği programlarına eğitim almak üzere üç çeşit öğrenci tipi gelmektedir. Bilgi birikimine sahip öğrenciler, bilgi birikimi az olan veya yanlış olan öğrenciler ve hiç bilmeyen öğrenciler. Tüm bu gruplara aynı dersi vermek, aynı şekilde çalıştırmak hem zor hem de yanlış bir uygulamadır. Öğrencilerin bildiklerini söyledikleri akor tanımı ve akor bağlantıları konuları, armoni eğitiminin en başında verilen konulardır. Ancak armoni eğitiminin en başındaki konular olmasına rağmen, bu konuları bilmeyen bir öğrenci için bir dönemlik çalışma yapması anlamına gelir. Bu durumda, bilen ve bilmeyen öğrenciler arasında bir dönemlik bir fark oluşmaktadır. Ders süresinin yetersizliği, öğrencilerin bilgi seviyesindeki farkları kapatmaya tam olarak yetmemektedir. "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" ders elemanları, bir dönemi, öğrencilerin bilgi seviyesi farklarını kapatabilmek için geçirmekte, geriye kalan iki dönemde de "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersinin tüm alanlarında öğrenciyi bilgilendirmeye çalışmaktadır. Ancak bu kadar süre, öğrenciyi geliştirmek için yeterli değildir. "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" programını yapan eğitimciler, üç dönemlik bir sürenin, güzel sanatlar liselerinden gelen öğrenciler için yeterli olacağını düşünmüş olabilirler, ancak akor tanımı ve akor bağlantılarını çalışan öğrencilerin güzel sanatlar liseleri mezunları oldukları düşünülürse, armoninin sadece ilk konularını öğrenerek bu kurumlara eğitim almak üzere gelmiş öğrenciler için bile 3 dönem "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" için yine yetersiz bir süre olacaktır.

Armoni eğitiminde kullanılan kaynak kitap ve araç gereçler üç problem dahilinde incelenmiştir. Birinci problemde öğrencilerin armoni konusunda bir kaynak kitaba ihtiyaç duyup duymadıkları araştırılmış ve öğrencilerin, armoni eğitimi ile ilgili bir kitaba "bazen" ihtiyaç duydukları anlaşılmıştır. Öğrenciler, öğretmenlerin ders notlarıyla çalıştırıldığından bir kitaba ihtiyaç hissetmiyor olabilirler. Problemin

değişkenlerle ilişkisi incelendiğinde, öğrencilerin devam ettikleri okullarla ilgili bir farklılaşmaya rastlanmıştır. Buna göre, kaynak kitap eksikliğini en fazla Gazi Üniversitesi öğrencileri hissetmektedir. Öğrencilere hangi konular için bir kaynak kitaba ihtiyaç duydukları sorulduğunda ise en çok "akor tanımı, akor bağlantıları ve kadanslar" cevabı alınmıştır. Ortaya çıkan bu sonucu, araştırmacı, yine çelişkili bir durum olarak nitelemektedir. Çünkü, öğrenciler, bilgi seviyesi olarak en çok akor tanımı ve bağlantıları konusunu bilerek Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'na geldiklerini belirtirken, herhangi bir kaynak kitaba ihtiyaç duyduklarında yine aynı konuları, bunun yanı sıra kadanslar konusunu öğrenmek istemektedirler. Öğrencilerin "hangi konular için bir kaynak kitaba ihtiyaç duyuyorsunuz" sorusuna verdikleri cevaplar değişkenlerle incelendiğinde, okul ve sınıf değişkenleri ile ilgili bir ilişkiye rastlanmıştır. Bulgulara göre, örneklem grubundaki tüm okullar öncelikle "akor tanımı, akor bağlantıları ve kadanslar" konuları için bir armoni kitabına ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. Ancak okullar arasında, bu konuya en fazla ihtiyaç duyan öğrenciler, Gazi Üniversitesi öğrencileridir. Problem sınıf değişkenine göre incelendiğinde, 1. sınıf, 2. sınıf ve 3. sınıf öğrencileri yine "akor tanımı, akor bağlantıları ve kadanslar" konularına ihtiyaç duyarlarken, 4. sınıf öğrencileri en fazla bas ve şan ezgisini armonize edebilmek için bir armoni kitabına ihtiyaç duyduklarını açıklamışlardır. Öğrencilere, armoni çalışmalarında yaralanacakları kitabın konulara bağlı, uygulamaya ve incelemeye yönelik bol armoni ödevleri içermesi konusundaki fikirleri sorulduğunda ise bol örnekli ve ödevli bir armoni kitabına ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. Bulgulardan da anlaşılacağı gibi öğrencilerin armoni çalışabilmeleri için bol ödevli armoni kitaplarına ihtiyaçları vardır. Ödevlerin açıklamalı çözümlerinin olması, öğrencilerin yalnız başlarına armoni çalışabilmelerine yardımcı olacaktır.

Araştırmanın kaynak kitap ve araç gereçlerle ilgili ikinci probleminde, en yaygın kullanılan armoni kitaplarının öğrenciler tarafından bilinip bilinmediği araştırılmıştır. Örneklem grubuna, T. Dubois, H. Challan, N. Rimski- Korsakov, J.

Gallon, N. Cangal, T. Tutu, K. İlerici' nin armoni kitapları alınmış, ve öğrenciler tarafından en tanınan N. Cangal' ın armoni kitabı olarak bulunmuştur. Armoni kitaplarının öğrenciler tarafından az tanınmasının nedeni öğretim elemanlarının, kendi ders notlarıyla armoni eğitimi vermelerinden kaynaklanıyor olabilir. Ayrıca kitapların her biri farklı bir ekole ait olduklarından ve öğretim elemanlarının tüm ekolleri bilmemesi de diğer bir sebeptir. Armoni kitaplarının bir kısmı sadece ders öğretim elemanlarının anlayabileceği niteliktedir. Yukarıdaki örneklem grubunda yer alan kitaplar incelendiğinde bir kısmının öğretmenin anlayabileceği nitelikte, bir kısmının ise öğrencinin anlayabileceği nitelikte olduklarına karar verilmiştir.

H. Challan' ın "380 Basses Et Chants Donnés" isimli kitabı, fransız ekolüne ait bir kitaptır. Özellikle konservatuvarların kompozisyon bölümlerinde okutulan armoni dersleri için uygundur. Kitap, sadece armoni ödevlerinden oluştuğu için öğretmenlerin anlayabileceği niteliktedir.

T. Dubois'nın "Traite D'harmonie" isimli kitabı fransız ekolüne ait bir kitaptır. Tüm öğretmenler tarafından bilinen, kullanılan, en eski kitaplardan biridir. Türkçe'ye çevirisi Cemal Reşit Rey ve M. Hulisi Öktem tarafından yapılmıştır. Ancak yapılan çeviri günümüz Türkçe'sine göre çevrilmediğinden anlaşılması oldukça güçtür. Öğrencilerin anlayabilecekleri nitelikte bir kitap olmasına karşın öğrenciler, çevirisi yüzünden öğretmenlerinin yardımı olmaksızın bu kitabı kullanamamaktadır.

J. Gallon' un "80 Exercices Et Thémes D'harmonie" isimli kitabı yine konservatuvarların kompozisyon bölümlerinde okutulan armoni dersleri için uygun, fransız ekolüne ait bir kitaptır. Dört partili ve çözülmüş armoni ödevleri olan kitap, daha çok bir analiz kitabı niteliğindedir. Öğretmenlerin anlayabileceği nitelikte bir kitap olup, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Anabilim Dalları için ileri düzeyde bir kitaptır.

N. Rimski- Korsakov 'un "Kuramsal ve Uygulamalı Armoni" kitabının çevirisini Ahmet Muhtar Ataman yapmıştır. Öğrencilerin anlayabileceği nitelikte Rus

ekolünü temsil eden bir kitaptır. Kitabın içnde konular öğrencilerin anlayabileceği bir şekilde verilmiştir. Ancak armoni ödevleri konusunda çok da zengin bir kitap olduğu söylenemez.

K. İlerici' nin kitabı Çağdaş Türk Müziği armonisini anlatan bir kitaptır. Öğrencilerin kendi kendilerine anlayabileceği nitelikte bir armoni kitabı değildir.

T. Tutu' nun armoni kitabı öğrencilerin anlayabileceği nitelikte fransız ekolüne ait bir kitaptır. Birkaç armoni kitabından derleme niteliğindedir.

N. Cangal' ın armoni kitabı Alman elolüne ait öğrencilerin anlayabileceği nitelikte bir kitaptır. Kitap, Gazi Üniversitesi'nde kullanılmaktadır. Öğrenciler tarafından da en bilinen kitaptır.

Ancak yukarıda anlatılan kitapların hiçbirisi öğrencilerin istediği nitelikte kitaplar değillerdir. Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Anabilim Dalları' nda verilen armoni eğitiminde kullanılmak üzere öğrencilerin istediği nitelikte bir armoni kitabının eksikliği hissedilmektedir.

Araştırmanın kaynak kitap ve araç gereçlerle ilgili üçüncü probleminde, "okulunuzda piyanonun yanı sıra hangi araç gereçten yararlanılmaktadır" sorusuna cevap aranmıştır. Elde edilen bulgularda %51,9 ile hiçbir araç- gereçten yararlanılmadığı anlaşılmıştır. Özellikle tepegöz ve kaset-CD çalar armoni derslerinde kullanılabilecek iki araçtır. Ancak armoni derslerinde öğretim elemanlarının bu araç-gereçlerden fazla yararlanmadıkları düşünülebilir.

5.2. Öneriler

1. Bulgulardan elde edilen bilgilere göre, öğrenciler armoni eğitiminin gerekliliğine inanmaktadırlar. Müzik öğretmeni adaylarının müzisyen kişiliklerini geliştirmeye yönelik, tüm müzik öğretmenliği programlarında kullanılabilecek, nitelikli müzik öğretmenlerinin yetiştirilebilmesini sağlayacak bir eğitim programının

vakit kaybetmeden hazırlanması gereklidir. Bu programın içeriğinde tüm 5'li ve 7'li akorlar ve bu akorların bağlantıları, modülasyonlar, fonksiyona yabancı sesler ve bu seslerin armonide kullanımları, küçük formlarda beste çalışmaları ve eşlik yazımına yönelik çalışmalar bulunmalıdır.

2. Armoni eğitiminin müzik öğretmenliğinde kullanım alanları, öğrenciye neler kazandıracağı anlatılarak bu eğitimi daha bilinçli almaları sağlanabilir.

3. Öğrencilerin, müzik öğretmeni olacakları göz önünde bulundurularak, armoni eğitiminin ders içeriği bir kez daha gözden geçirilmelidir. Müzik öğretmeni adaylarının, armoni bilgilerini en fazla eşlik alanında kullanacakları göz önünde bulundurularak, armoni ve eşlik dersi birbirini tamamlayacak şekilde düşünülüp, ders programına daha fazla ders saati konulmalıdır.

4. Araştırmanın bulgularından, armoni eğitiminin, "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersinden bağımsız verilmesinden yana bir sonuç elde edilmiştir. "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" alan derslerinin birbirinden bağımsız verilmesi mantıklı bir çözüm yoludur. Bu sayede öğrenciler, "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" alan derslerinden birinden başarısız olduklarında tüm alan derslerinden sorumlu tutulmayacaklardır.

5. Öğrencilerin armoni eğitiminde piyanoyu kullanabilmelerine yönelik çalışmalar yaptırılmalıdır. Bu sayede öğrenciler eşlik konusunda gelişebilirler. Ayrıca piyano başında uygulamalı armoni eğitimi öğrencilerin daha çabuk görme ve çözümleme yetenekleri geliştirebileceğinden, eser analizlerini de daha rahat yapabileceklerdir.

6. Dört yıllık lisans programı içinde "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersinde armoni eğitimine ayrılan sürenin yetersizliği bulgulardan elde edilmiştir. Hedeflenen ölçülerde müzik öğretmenleri yetiştirebilmek için bu gerçeğin göz ardı edilmemesi ve Eğitim Fakültelerinin yeniden yapılanma çalışmaları kapsamında uygulanmaya konulan programın tekrar incelenmeye alınması gerekmektedir.

Armoni eğitimi, programlarda, Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi dersi içinde ya da bağımsız bir ders olarak, 8 dönem haftada en az 2 saat yer almalıdır.

7. Giriş yetenek sınavlarında her türlü liseden öğrenci alındığı için öğrencilerin bilgi seviyelerindeki farklılığı tamamen ortadan kaldırabilmek oldukça güçtür. Bu nedenle, giriş yetenek sınavlarındaki kriterler, müzik öğretmeni olabilecek öğrenci modeline göre tekrar gözden geçirilmeli bu sayede seviye farklarının en aza indirgenebilmesi sağlanmalıdır.

8. Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda kullanılmak üzere öğrencilere yönelik bir armoni kitabının eksikliği hissedilmektedir. Armoni eğitimi ders içeriğine göre müzik öğretmenliği programlarında kullanılabilecek bir armoni kitabı oluşturma fikri yeni bir araştırma konusu olarak ciddiyetle düşünülmelidir.

9. Armoni derslerinde piyanonun yanı sıra eser analizlerinde tepegözden, dinletilerde kaset ve CD çalardan daha fazla yaralanılmalıdır. Ancak tüm dünyada bilgisayar merkezli eğitim başlamışken, armoni eğitiminde, bilgisayardan nasıl yararlanılabileceği bundan sonra yapılacak araştırmaların problem alanı olarak düşünülmelidir.

VI. SONUÇ

Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda verilmekte olan armoni eğitiminde bazı problemlerin yaşandığı gözlenmiş ve bu problemleri saptamak, nedenlerini ve çözüm yollarını bulabilmek amacıyla bu araştırma yapılmıştır. Armoni eğitiminde yaşanan sorunlar; hedef, kapsam, süre, öğrencilerin bilgi seviyesi, kullanılan kaynak kitap ve araç-gereç açısından incelenmiştir.

Araştırmada armoni eğitiminin kuramsal temellerinin daha iyi anlaşılabilmesi için çeşitli kaynaklardan bilgiler sunulmuş, armoni kitapları için ise bir literatür çalışması yapılmış ve 550 armoni kitabına ulaşılmıştır. Araştırmanın problemi ile doğrudan ilgili araştırmalara ne ülkemizde ne de yurtdışında rastlanmamıştır. Ancak araştırma ile dolaylı olarak ilgisi olduğu düşünülen çeşitli araştırmalar ilgili literatür bölümünde sunulmuştur.

Araştırmada, tarihsel ve betimsel yöntem kullanılmıştır. Armoni, armoni eğitimi ve armoninin kullanım alanları tarihsel yöntem yardımıyla açıklanmaya çalışılmıştır. Armoni kitaplarına yine tarihsel yöntem yardımıyla ulaşılmıştır. Armoni eğitiminde yaşanan problemler ise betimsel araştırma yöntemi kullanılarak belirlenmiştir.

Araştırmanın evrenini, Türkiye'de bulunan üniversitelerin müzik öğretmenliği bölümleri ve bu kurumlarda armoni eğitimi gören tüm öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem grubu ise Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim

Fakültesinde 2001-2002 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören öğrencilerden oluşmaktadır.

Araştırma için öğrencilerden anket tekniği ile, konularında uzman kişilerden de görüşme tekniği ile gerekli veriler elde edilmiştir. Anketlerden elde edilen verilerin, araştırmanın amaç ve soruları doğrultusundaki istatistik analizleri bilgisayar ortamında, SPSS paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Verilerin istatistik analizinde, frekans ve yüzde dağılımları, tek yönlü varyans analizi (anova), ilişkisiz grup"t Testi" ve ki-kare analizi teknikleri kullanılmıştır. Araştırmadan aşağıdaki bulgular elde edilmiştir:

1. Öğrenciler, özellikle de müzik öğretmenliği yapmayı düşünen öğrenciler, armoni eğitiminin müzik ile profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için çok gerekli olduğunu düşünmektedirler. Armoni eğitiminin gereklilik düzeyi okul ve müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmemeye göre farklılık göstermiştir. Buna göre armoni eğitimini en gerekli bulan öğrenciler müzik öğretmenliği yapmayı düşünenler ve Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencileridir.

2. Öğrenciler, müzik öğretmenlerinin armoni bilgilerini eşliksiz ezgi yazımı ve düzenleme çalışmalarında kullanabileceklerini düşünürken, kendi meslek hayatlarında armoni bilgilerini, çaldıkları veya söyledikleri bir eseri analiz ederken kullanabileceklerini belirtmektedirler. Müzik öğretmeni adayları öncelikle armoni eğitiminin gerekliliği ve kullanım alanlarının anlatılmasını istemişlerdir. Bu sonuçlara göre öğrenciler, armoni bilgilerini meslek hayatlarında nasıl kullanabileceklerini henüz tam olarak bilememektedirler. Öğrencilere neden armoni öğrenmek istedikleri sorulduğunda ise "armoni eğitimi müzikle profesyonel anlamda ilgilenen kişiler için gereklidir" cevabını vermişlerdir.

3. Öğrenciler, armoni eğitiminden genel kurallarıyla armoniyi öğrenebilmeyi ve müzik çalışmalarında uygulayabilecek, çaldıkları, söyledikleri veya dinledikleri bir eseri analiz edebilecek düzeye gelebilmeyi beklemektedirler. Armoni eğitiminden beklentileri, cinsiyete, okula ve müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmemeye

göre farklılaşmaktadır. Buna göre armoni eğitiminden erkek müzik öğretmeni adayları genel kuralları ile armoniyi öğrenebilmeyi ve müzik çalışmalarında uygulayabilmeyi beklerken, kız müzik öğretmeni adayları, çaldıkları veya dinledikleri bir eseri müzikal açıdan analiz edebilmeyi beklemektedirler. Müzik öğretmenliği yapmayı düşünüp düşünmeme değişkenine göre incelendiğinde, müzik öğretmenliği yapmayı düşünenler armoni dersinden genel kuralları ile armoniyi öğrenebilmeyi ve müzik çalışmalarında uygulayabilmeyi beklerken, müzik öğretmenliği yapmayı düşünmeyenler, çaldıkları veya dinledikleri bir eseri müzikal açıdan analiz edebilmeyi beklemektedirler. Okula göre incelendiğinde Dokuz Eylül Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi öğrencileri armoni eğitiminden, genel kuralları ile armoniyi öğrenebilmeyi ve müzik çalışmalarında uygulayabilmeyi ve çaldıkları veya dinledikleri bir eseri müzikal açıdan analiz edebilmeyi beklerken Marmara Üniversitesi öğrencilerinin beklentileri sadece bu iki seçenekle sınırlı değildir.

4. Öğrenciler armoni eğitimini "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersinden bağımsız verilmesinin daha uygun olduğunu düşünmektedirler. Öğrencilerin armoni eğitimini bağımsız bir ders olarak isteme düzeyleri, cinsiyet ve bireysel çalgıya göre farklılaşmaktadır. Bulgulara göre, armoni eğitiminin bağımsız bir ders olarak verilmesini en fazla erkek müzik öğretmeni adayları, bireysel çalgılar açısından da nefesli saz öğrencileri istemektedirler.

5. Öğrencilerin armoni bilgilerini kullanabilme amaçlarına uygun eğitim verilip verilmediği araştırılmış, piyanoyu kullanabilme ve herhangi bir eseri analiz edebilme seviyeleri incelenmiştir. Buna göre, öğrenciler armoni çalışmalarında piyanoyu bazen kullanabilmektedirler. Piyanodan faydalanma seviyeleri değişkenlerle ile incelendiğinde, okul ile farklılaşmalara rastlanmıştır. Armoni çalışmalarında piyanodan en fazla Gazi Üniversitesi öğrencileri faydalanmaktadır. Öğrenciler armoni çalışmalarında piyanoyu en çok kadansları ve kağıt üzerinde armonize ettikleri bas ezgisini çalarken kullanmaktadırlar. Öğrencilerin piyanodan hangi çalışmalar için faydalandıkları cinsiyetlerine göre farklılaşmıştır. Buna göre erkek öğrenciler en çok kağıt üzerinde armonize ettikleri bas ezgisini dinlerken, kız

öğrenciler ise kadansları çalışırken piyanodan faydalanmaktadırlar. Öğrencilerin karşılarına çıkan bir eseri az seviyede analiz edebilecekleri bulgulardan elde edilmiştir. Bu soru değişkenlerle incelendiğinde, cinsiyet, okul ve sınıf değişkenleri ile farklılaşmalara rastlanmıştır. Cinsiyete göre incelendiğinde, erkek öğrenciler, okullara göre incelendiğinde, Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencileri, sınıflara göre incelendiğinde 3. sınıf öğrencileri karşılarına çıkan bir eseri daha rahat analiz edebileceklerini düşünmektedirler.

6. Dört yıllık lisans eğitimi süresinde, armoni eğitimine ayrılan sürenin yetersiz olduğu bulgulardan elde edilmiştir. Problem değişkenlerle incelenmiş, değişkenlerin hiçbiriyle farklılaşmaya rastlanmamıştır.

7. Öğrenciler armoni eğitimi haftalık ders programında 4 saat veya 4 saatin üzerinde görmek istemektedirler. Problem değişkenlerle incelendiğinde sadece yaş değişkeni ile bir ilişkiye rastlanmıştır. Buna göre, 25 yaş ve daha üzerinde olan grup, armoni eğitiminin haftalık ders programında 4 saat veya 4 saat üzerinde olmasını daha fazla istemektedirler.

8. Öğrencilerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'na gelmeden önce armoniye yönelik ne gibi çalışmalar yaptıkları araştırılıp bilgi seviyelerindeki farklılıklar incelenmiştir. Buna göre öğrencilerin %48,3'ü akor tanımı ve bağlantıları çalıştığını, % 29, 6'sı ise hiçbir çalışma yapmadığını belirtmiştir.

9. Armoni konusunda bir kaynak kitaba ihtiyaç duyulup duyulmadığı incelendiğinde öğrencilerin cevapları "bazen" seçeneğinde yoğunlaşmıştır. Problem değişkenlerle incelendiğinde okul değişkenine göre farklılaşmaya rastlanmıştır. Buna göre, kaynak kitap eksikliğini en fazla Gazi Üniversitesi öğrencileri hissetmektedirler. Öğrencilerin hangi konular için bir armoni kitabına ihtiyaç duydukları sorulduğunda akor tanımı, bağlantıları ve kadanslar cevabı alınmıştır. Problem değişkenlerle incelendiğinde, okul ve sınıf değişkenleri ile bir ilişkiye rastlanmıştır. Bu sonuca göre akor tanımı, bağlantıları ve kadanslar konusuna en fazla

ihtiyaç duyan öğrenciler Gazi Üniversitesi öğrencileri , sınıf değişkenine göre 1. sınıf, 2. sınıf, 3. sınıf öğrencileridir. 4. sınıf öğrencileri en fazla bas ve şan armonizesi için bir armoni kitabına ihtiyaç duymaktadırlar.

10. Öğrencilerin en yaygın armoni kitaplarından hangilerini tanıdıkları araştırılmış, sonuç olarak da Nurhan Cangal'ın armoni kitabını tanıdıkları anlaşılmıştır.

11. Armoni eğitiminde piyanonun yanı sıra hangi araç-gereçten yararlanıldığı sorusuna ise öğrencilerin %51,9' u derslerde hiçbir araç-gereçten yararlanılmadığını, %40' ı ise kaset ve CD çalardan yararlanıldığını söylemişlerdir.

KAYNAKLAR

Arseven, Ali, D., (1993). Alan Araştırma Yöntemi İlkeler, Teknikler, Örnekler. Ankara Gül Yayınevi

Alvarez, Manuel (1980). A Comparison of Scalar and Root Harmonic Aural Perception Techniques . Journal Articles, Erişim:17. 07. 2001 http:// www.musica.uci.edu.

Başaran, Ethem İbrahim (1996). Eğitime Giriş. Ankara Yargıcı Matbaası

Boyle, J. David & Lucas, Keitha V. (1990). The Effect of Context on Sightsinging . Journal Articles, Erişim:17. 07. 2001 http:// www.musica.uci.edu.

Cangal, Nurhan (1999). Armoni .Ankara Arkadaş Yayınevi

Challan, Henri (1960). 380 Basses Et Chants Donnés. Paris Alphonse Leduc Editions Musicales

Çelebioğlu, Emel (1986). Tarihsel Açıdan Evrensel Müziğe Giriş. İstanbul Üç Dal Yayınevi

Dubois, Thedore (1930). Nazari ve Ameli Armoni. İstanbul Burhanettin Matbaası

Erden, Münire (1998). Eğitimde Program Değerlendirme. Ankara Anı Yayıncılık

Ertürk, Selahattin (1994). Eğitimde Program Geliştirme . Ankara Meteksan Yayınları

Fidan, Nurettin (1996). Okulda Öğrenme ve Öğretme, Ankara Alkım Yayınevi

Gallon, Jean (1946) 80 Exercices et Thémes d'Harmonie . Paris Au Menestrel

Güvenç, Bozkurt (1999) İnsan ve Kültür İstanbul Remzi Kitabevi

Hesapçıoğlu, Muhsin (1994). Öğretim İlke ve Yöntemleri. İstanbul Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş

Holland, Simon (1989). Artificial Intelligence, Education and Music. Journal Articles Erişim: 15 05. 2002 http://www.ericacve.org

Humphreys, T. Jere (1986). Measurement, Prediction and Training of Harmonic Audation and Performans Skills. Journal Articles, Erişim:17. 07. 2001 http:// www.musica.uci.edu.

İlerici, Kemal (1981). Bestecilik Bakımından Türk Müziği Armonisi. İstanbul Milli Eğitim Basımevi

İlyasoğlu, Evin (1995). Zaman İçinde Müzik. İstanbul Yapı Kredi Yayınları

Kaptan, Saim (1998). Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri Ankara Tekışık Web Ofset Tesisleri

Karasar, Niyazi, (2000). Bilimsel Araştırma Yöntemi Ankara Nobel Yayın Dağıtım

Karasar, Niyazi, (2000). Araştırmalarda Rapor Hazırlama. Ankara Nobel Yayın Dağıtım

Karolyi, Otto, (1996). Müziğe Giriş. Çev. Mehmet Nemutlu İstanbul Pan Yayıncılık

Korsakof, N. Rimsky (1996). Kuramsal ve Uygulamalı Armoni Çev. Ahmet Muhtar Ataman İzmir Levent Müzikevi

Kurtuldu, M. Kayhan (1999). Türkiye'deki Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anasanat Dalları'nda Armoni Eğitimi . Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Lavignac, Albart (1989). Musiki Terbiyesi Çev. Abdülhalik Denker, İstanbul Kanaat Kitabevi

Müzik Ansiklopedisi 1. Cilt (1985). Ankara Başkent Yayınevi

Oğuzkan, A. Ferhan (1993). Eğitim Terimleri Sözlüğü. Ankara Gül Yayınları

ÖSYM, 2001 Öğrenci Seçme Sınavı Kılavuzu. Ankara

Saban, Ahmet (2000). Öğrenme ve Öğretme Süreci. Ankara Nobel Yayın Dağıtım

Sağlam, Atilla (1988). Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümleri'nde Okutulmakta Olan Dikey ve Yatay Çokseslendirme Dersleri Öğretim Programlarının İncelenmesi. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

San, İnci. (1985). Sanat ve Eğitim. Ankara A.Ü. Eğitim Bilimleri Yayınları

Say, Ahmet (2001). Müziğin Kitabı. Ankara Müzik Ansiklopedisi Yayınları

Saygun, Adnan A. (1964). Musiki Temel Bilgisi Kitap III. İstanbul Milli Eğitim Basımevi

Serter, Nur (1997). İnsan Merkezli Eğitim. İstanbul Sarmal Yayınevi

Sözer, Vural (1996). Müzik Ansiklopedik Sözlük. İstanbul Remzi Kitabevi

T.C. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programı (Mart 1998) Ankara

Tozlu, Necmettin (1997). Eğitim Felsefesi. İstanbul Milli Eğitim Basımevi

Tura, Yalçın (1977). Armoni. İstanbul Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Koruma Derneği Yayınları

Tutu, Tevfik (1986). Çözümlemeli Armoni . İzmir Müzik Eserleri Yayınları

Uçan, Ali (1994). Müzik Eğitimi Temel Kavramlar- İlkeler – Yaklaşımlar. Ankara Müzik Ansiklopedisi Yayınları

Uçan, Ali, (1996). İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi, Ankara Müzik Ansiklopedisi Yayınları

Varış, Fatma (1978). Eğitim Bilimine Giriş. Ankara A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları

Yıldırım,Ali & Şimşek,Hasan (1999). Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara Seçkin Yayınevi

EKLER

EK-1 Armoni Kitapları

1.Theory of Harmony

Arnold Schoenberg, Roy E. Carter (Translator) / Paperback / University of California Press / March 1983

2.Tonal Harmony, with an Introduction to Twentieth-Century Music

Stefan Kostka, Dorothy Payne / Paperback / McGraw-Hill Higher Education / February 2000

3. Harmony & Theory: A Comprehensive Source for All Musicians

Keith Wyatt, Carl Schroeder / Paperback / Hal Leonard Pub. / June 1998

4. The Shaping Forces in Music: An Inquiry into the Nature of Harmony, Melody, Counterpoint and Form

Ernst Toch / Paperback / Dover Publications, Incorporated / November 1990

5. Harmony

Walter Piston, Mark DeVoto,Arthur Jannery / Hardcover / Norton, W. W. & Company, Inc. / December 1994

6. Anthology for Musical Analysis

Charles Burkhart / Paperback / Harcourt Brace College Publishers / October 1993

7. Concentrated Course in Traditional Harmony, Vol. 1

Paul Hindemith / Paperback / European American Music Distributors Corporation / August 2001

8. Contemporary Music Theory: Level Two

Mark Harrison,Hal Leonard Publishing Corporation / Paperback / Hal Leonard Pub. / November 1998

9. Twentieth Century Harmony: Creative Aspects and Practice

Vincent Persichetti / Hardcover / Norton, W. W. & Company, Inc. / February 1961

10. Music Theory

George Thaddeus Jones / Paperback / HarperInformation / June 1994

11. Harmonic Materials in Tonal Music

Greg A. Steinke,Paul O. Harder / Paperback / Prentice Hall PTR / September 2001

12. Elementary Harmony: Theory and Practice

Robert W. Ottman / Paperback / Prentice Hall PTR / January 1998

13. Advanced Harmony: Theory and Practice

Robert W. Ottman / Paperback / Prentice Hall PTR / March 2000

14. Harmonic Practice in Tonal Music

Robert Gauldin / Hardcover / Norton, W. W. & Company, Inc. / August 1997

15. Structural Functions of Harmony

Arnold Schoenberg / Paperback / Norton, W. W. & Company, Inc. / June 1972

16. Concentrated Course in Traditional Harmony: Exercises for Advanced Students

Paul Hindemith / Paperback / European American Music Distributors Corporation / August 2001

17. Theory & Harmony for the Contemporary Musician

Arnie Berle / Paperback / Music Sales Corporation / September 1996

18. Treatise on Harmony

Jean Philippe Rameau,Philip Gossett (Translator) / Paperback / Dover Publications, Incorporated / January 1985

19. The Practice of Harmony

Peter Spencer / Paperback / Prentice Hall PTR / November 1999

20. Connecting Chords with Linear Harmony

Hal Leonard Corporation (Editor) / Other Format / Hal Leonard Pub. / May 1996

21. Harmony

Heinrich Schenker,Oswald Jonas (Editor),Elisabeth M. Borgese (Translator) / Paperback / University of Chicago Press / August 1980

22. Harmonic Practice in Tonal Music

Robert Gauldin / Compact Disc / Norton, W. W. & Company, Inc. / March 1997

23. Harmony for Guitar

Lance Bosman / Paperback / Omnibus Press / July 1995

24. Basic Harmony and Theory Applied to Improvisation, Vol. 1

Music Score by Dick Grove / Paperback / Alfred Publishing Co. Inc. / September 1995

25. Remaking the past: Musical Modernism and the Influence of the Tonal Tradition

Joseph N. Straus / Hardcover / Harvard University Press / December 1990

26. Harmonic Function in Chromatic Music: A Renewed Dualist Theory and an Account of Its Precedents

Daniel Harrison / Hardcover / University of Chicago Press / March 1994

27. Contrapuntal Harmony for Beginners

Charles H. Kitson / Library Binding / Greenwood Publishing Group, Incorporated / June 1978

28. A History of 'Consonance' and 'Dissonance'

James Tenney / Hardcover / Gordon & Breach Publishing Group / January 1988

29. Advanced Ear-Training and Sight-Singing as Applied to the Study of Harmony: A Continuation of the Practical and Coordinated Course for Schools and Private Study

George A. Wedge / Hardcover / Best Books / January 2001

30. Advanced Harmony

Paul Sturman / Paperback / Longman Publishing Group / November 1987

31. Advanced Harmony and Arranging, Vol. 6

Charles S. Peters,Paul Yoder / Paperback / Kjos, Neil A., Music Company / February 1968

32. Analyzed Examples of Four-Part Harmony: For the Study of Harmonic Dictation, Part Singing and Keyboard Reading

Gerald Lefkoff / Paperback / Glyphic Press / February 1980

33. Applied Harmony: Diatonic, Vol. 1

George A. Wedge / Paperback / Macmillan Library Reference / July 1995

34. Applied Harmony Book II, Vol. 2

George A. Wedge / Paperback / Macmillan Library Reference / July 1995

35. Aural Harmony

Franklin W. Robinson / Hardcover / Best Books / January 2001

36. Aural Harmony

A. Eugene Ellsworth / Other Format / Kjos, Neil A., Music Company / October 1970

37. Beginner's Guide to Harmony

Percy A. Scholes / Hardcover / Best Books / January 2001

38. Born to Sing: Vocal Harmony

Elisabeth Howard,Howard Austin / Hardcover / Vocal Power / January 1989

39. Choral Harmony / International Masters Publishers, Incorporated / August 1998

40. Chromatic Harmony

J. Shir-Cliff / Hardcover / Free Press, The / March 1965

41. Chromatic Transformations in Nineteenth-Century Music

David Kopp / Hardcover / Cambridge University Press / May 2002

42. Collected Works on Thorough-Bass, Harmony, and Composition, for Self-Instruction

Johann G. Albrechtsberger / Hardcover / Best Books / January 2001

43. Common-Practice Harmony

William H. Reynolds, Gerald Warfield / Hardcover / Macmillan Library Reference / January 1985

44. Course of Harmony

F. Bridges / Hardcover / Best Books / January 2001

45. Digital Harmony: On the Complementarity of Music and Visual Art

John Whitney / Hardcover / McGraw-Hill Companies, The / February 1981

46. Dynamics of Harmony: Principles and Practice

George Pratt / Paperback / Oxford University Press, Incorporated / August 1996

47. Early English Harmony from the 10th to the 15th Century

Anselm Hughes / Hardcover / Best Books / January 2001

48. Elementary Harmony, Vol. 1

Charles H. Kitson / Hardcover / Oxford University Press, Incorporated / May 1984

49. Elementary Harmony, Vol. 2

Charles H. Kitson / Hardcover / Oxford University Press, Incorporated / December 1968

50. Elementary Harmony, Vol. 3

Charles H. Kitson / Paperback / Oxford University Press, Incorporated / December 1968

51. Elementary Keyboard Harmony

Maurice Lieberman / Paperback / Norton, W. W. & Company, Inc. / October 1964

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

52. The Elements of Tonal Harmony

Gerald Lefkoff / Paperback / Glyphic Press / January 1984

53. Esquisse de L'histore de L'harmonie

Mary A. Arlin / Library Binding / Pendragon Press / October 1994

54. Evolution of Harmony: A Treatise on the Material of Musical Composition, Its Gradual Growth and Elementary Use

Charles H. Kiston / Hardcover / Best Books / January 2001

55. Evolution of the Six-Four Chord: A Chapter in the History of Dissonance Treatment

Glen Haydon / Paperback / Da Capo Press, Incorporated / January 1971

56. First-Year Harmony Workbook

P. Friedheim / Paperback / Free Press, The / January 1966

57. Foundations of Harmony and Composition: Music Book Index

Leslie Orrey / Library Binding / Reprint Services Corporation / March 1993

58. Foundations of Practical Harmony and Counterpoint

Reginald Owen Morris / Library Binding / Greenwood Publishing Group, Incorporated / March 1980

59. Functional Harmony

William Toutant / Paperback / Wadsworth Publishing Company / January 1985

60. Fundamentals of Harmony

Siegmund Levarie / Paperback / Institute of Mediaeval Music / January 1965

61.Gradus:The Second Year and after: An Integrated Approach to Harmony, Counterpoint, and Analysis

Leo Kraft / Paperback / Norton, W. W. & Company, Inc. / October 1990

62. Guide to the Practical Study of Harmony

Peter Ilyich Tchaikovsky,P. Juon (Translator),Emil Krall (Translator),James Liebling (Translator) / Paperback / Carousel Publications, Ltd / April 1983

63. Harmonic Reading: An Approach to Chord Singing

Mark L. Holmberg / Paperback / University Press of America / September 1983

64. Harmonic Tonality in the Music Theories of Jerome-Joseph Momogny, 1762-1842

Glenn Gerald Caldwell / Hardcover / Edwin Mellen Pr. / September 2001

65. Harmony

Arthur W. Foote,Walter R. Spalding / Library Binding / Greenwood Publishing Group, Incorporated / August 1995

66. Harmony

Walter Piston / Hardcover / Norton, W. W. & Company, Inc. / June 1962

67. Harmony

Fred Dellar,Alan Cackett,Roy Thompson / Hardcover / Crown Publishing Group / April 1987

68. Harmony

Heinrich Schenker,Oswald Jonas (Editor),Elisabeth M. Borgese (Translator) / Hardcover / University of Chicago Press / October 1980

69. Harmony and Counterpoint

T. H. Bertenshaw / Hardcover / Best Books / January 2001

70. Harmony and Ear Training at the Keyboard

Stanley H. Shumway / Other Format / Brown & Benchmark / January 1984

71. Harmony and the Music of the Spheres

Mariken Teeuwen / Hardcover / Brill Academic Publishers, Incorporated / April 2002

72. Harmony : Baroque to Contemporary, Part 1

R. Evans Evan Copley / Paperback / Stipes Publishing L.L.C. / April 1991

73. Harmony, Chords, and Scales

Mary L. Walker / Hardcover / E S P, Incorporated / January 1980

74. Harmony for a New Millenium: An Introduction to Metatonal Music / Other Format / Second Floor Music / January 2002

75. Harmony for Students

Arthur E. Hull / Hardcover / Best Books / January 2001

76. Harmony in Action: A Practical Course in Tonal Harmony

David Tunley / Paperback / Faber & Faber, Inc. / February 1985

77. Harmony in Context

Miguel A. Roig-Francoli / Hardcover / McGraw-Hill Higher Education / December 2001

78. Harmony in Pianoforte-Study: A Book for the Individual Student

Ernst Fowles / Hardcover / Best Books / January 2001

79. Harmony in Tonal Music, Vol. 1

Joel Lester / Hardcover / Knopf Alfred A / January 1982

80. Harmony: Its Theory and Practice

Ebenezer Prout / Library Binding / Reprint Services Corporation / August 1990

81. Harmony: Structure and Style

Leonard G. Ratner / Hardcover / McGraw-Hill Companies, The / January 1962

82. Harmony Theory: A Bibliography, Vol. 57

James E. Perone / Library Binding / Greenwood Publishing Group, Incorporated / March 1997

83. Harmony through Counterpoint: A Programmed Introduction to the Theory of Tonal Music-Harmonic Counterpoint in Two and Three Parts

Douglass Green / Paperback / Irvington Publishers / January 1970

84. Harmony through Melody

Charles Horton,Laurence Ritchey / Hardcover / Scarecrow Press, Inc. / January 2000

85. How to Master Music: Melody and Harmony

William L. Fowler / Hardcover / Fowler Music Enterprises / December 1993

86. How to Teach Yourself Harmony-Instantly

Duane Shinn / Hardcover / Shinn, Duane Publication / January 1973

87. Introduction to Tonal Harmony

Stefan Kostka,Dorothy Payne / Hardcover / McGraw-Hill Companies, The / December 1984

88. Keyboard Harmony

George A. Wedge / Hardcover / Macmillan Library Reference / January 1924

89. Manual of Harmony

Salomon Jadassohn / Hardcover / Best Books / January 2001

90. Medieval Modes: Their Melody and Harmony for the Use of the Modern Composer

Alfred Madeley Richardson / Hardcover / Hyperion Press, Incorporated / July 1979

91. Melody and Harmony: A Treatise for the Teacher and the Student

Stewart MacPherson / Hardcover / Best Books / January 2001

92. Modern Harmony: Its Explanation and Application

Arthur E. Hull / Hardcover / Best Books / January 2001

93. Mozart: Genius of Harmony

Ann M. Lingg,Helen Frank (Illustrator) / Hardcover / Associated Faculty Press, Incorporated / March 1973

94. Music and Ideas in Seventeenth Century Italy: The Cazzati-Arresti Polemic

Ursula Brett,Maurizio Cazzati / Hardcover / Garland Publishing, Incorporated / November 1989

95. Music and the Occult: French Musical Philosophies, 1750-1950

Joscelyn Godwin / Hardcover / University of Rochester Press / May 1995

96. Music Theory

George Thaddeus Jones / Library Binding / Millefleurs / January 1994

97. Musician's Theory Book: Reference to Fundamentals, Harmony, Counterpoint, Fugue and Form

Pro,Am Music Resources Incorporated (Editor) / Paperback / Bold Strummer, Ltd. / September 1995

98. Pierre Boulez: A World of Harmony, Vol. 2

Lev Koblyakov,Nigel Osborne (Editor) / Hardcover / Gordon & Breach Publishing Group / August 1994

99. The Practice of Harmony

Peter A. Spencer / Paperback / Prentice Hall PTR / September 1995

100. Schoenberg's Twelve-Tone Harmony: The Suite Opus 29 and the Compositional Sketches

Martha M. Hyde,George Buelow (Editor) / Paperback / U M I Research Press / January 1982

101. Study of Chord Frequencies Based on the Music of the Eighteenth and Nineteenth Centuries

Helen Budge / Hardcover / AMS Press, Inc. / January 1972

102.Study of Harmony: An Historical Perspective

Jeffrey Prater / Hardcover / Brown & Benchmark / April 1991

103. Study of Modern Harmony: English Translation

Rene Le Normand / Hardcover / Best Books / January 2001

104. A Study of Twentieth-Century Harmony: Harmony in France to 1914 and Contemporary Harmony

Rene Lenormand,Mosco Carner,Mosco Carner / Paperback / Da Capo Press, Incorporated / January 1975

105. Style of Palestrina and the Dissonance

Knud Jeppesen / Paperback / Dover Publications, Incorporated / January 1970

106. System of Harmony

C. Kistler / Hardcover / Best Books / January 2001

107. Theory and Practice of Tone-Relations

Percy Goetschius / Library Binding / Greenwood Publishing Group, Incorporated / January 1973

108. Theory of Harmony

Matthew Shirlaw / Paperback / Da Capo Press, Incorporated / January 1969

109. Theory of Harmony Founded on the Tempered Scale

John Stainer / Hardcover / Best Books / January 2001

110. Tonal Harmony: Theory and Practice

Allen Forte / Other Format / Harcourt Brace College Publishers / January 1979

111. Treatise on Harmony

Alfred D'Aygalliers Wautier / Hardcover / Best Books / January 2001

112. Treatise on Harmony: Containing the Chief Rules for Composing in Two, Three and Four Parts

John Christopher Pepusch / Hardcover / Georg Olms Publishers / January 1976

113. Understanding Harmony

Robert Louis Jacobs / Hardcover / Greenwood Publishing Group, Incorporated / August 1995

114. Unfigured Harmony: A Short Treatise on Modulation, Harmonization of Melodies, Unfigured Basses, Inner Melodies, Canons and Ground Basses

Percy C. Buck / Hardcover / Best Books / January 2001

115. Viennese Harmonic Theory from Albrechtsberger to Schenker and Schoenberg

Robert W. Wason / Hardcover / University of Rochester Press / March 1995

116. Music in Theory and Practice

Bruce Berward Gary White

117. Harmony Book for Beginners

Preston Ware Orem

118. First Year Harmony

William Lovelock

119. Second Year Harmony

William Lovelock

120. 87 Leçons D'harmonie

Dubois

121. Apprendre Seul Le Solfege Et Les Bases De L'harmonıe

Aubert

122. Cours D'harmonıe

Philippe De Geslın

123. Démonstration De Principe De L'harmonie, Servant De Base À Tout L'art Musical

Théorique Et Pratique

J. Ph . Rameau Et D. Dıderot

124. Exercices Preliminaires À L'etude De L'harmonie

Roger Boutry

125. Expliquer L'harmonie?

Jacques Chaılley

126. Harmonies Viennoises.

Jean Cassou

127. Introduction À L'etude De L'harmonie

Julien Falk

128. L'harmonie

Alain Olivier

129. Les Harmonıes Du Son Et L'hıstoıre Des Instruments De Musıque.

J. Rambosson

130. La Musique Et L'harmonie

R. Duncan

131. Méthode Élémentaire D'harmonie

Emıle Cheve

132. Méthode Élémentaire Et Abrégée D'harmonie Et D'accompagnement

F.J. Fetıs

133. Notes Et Études D'harmonie

Dubois

134. Traité Complet De La Théorie Et De La Pratique De L'harmonie

F.J. Fetıs

135. Traité D'harmonie

Emıle Durand

136. Traité D'harmonie

Henri Reber

137. Manuel Pratique D'harmonies Tonales

David Lampel

138. Manuel Pratique D'analyse AuditiveGeorges Guillard

139.Traite D'harmonie 1-2-3

Jean-Jacques Rebillard

140. Théorie De La Musique

John L. Philip

141. Precis D'harmonie Tonale

Marcel Bitsch

142. Bases Fondamentales De L'harmonie

Patrick Pochet

143. Les Bases De L'harmonie Vol. 1-2-3

Philippe Ganter

144. Traite D'harmonie

Theodore Dubois

145.Théorie De La Musique

Jacques Castéréde

146. 380 Basses Et Chants Donnés

Henri Challan

147. 24 leçons D'harmonie

Henri Challan

148. Cahier De Texte Pour Analyse Vol: 1-2

Georges Dandelot

149. Théorie De La Musique
Danhauser
150. Abrégé De La Théorie
Danhauser
151.Traite D'harmonie En 20 Leçons
Yvonne Desportes
152. Precis D'analyse Harmonique
Yvonne Desportes
153. 90 Leçons D'harmonie
Yvonne Desportes
154. Théorie-Tests Vol: 1-2-3-4
Anie Ledout
155. Théorie Musicale Claire Et Pratique
Michel Lorin
156. Cahier De Devoirs De Musique No: 0-1-2-3-4-5
Edmond Mayeur
157. Complément Du Traite D'harmonie De Reber
Paule Maurice Pierre Lantier
158. 80 Exercices Et Thémes D'harmonie
Jean Gallon
159. Leçons D'Harmonie
Auguste Chapuis
160. Complément du Traite D'Harmonie de Reber
Paule Maurice, Pierre Lantier
161. Armoni
Lale Feridunoğlu
162. Çözümlemeli Armoni
Tevfik Tutu
163. Armoni
Nurhan Cangal

164. Klasik Armoni (Gitar Uygulamalı)
Ziya Aydıntan
165. Armoni
Yalçın Tura

EK- 2 a KİŞİSEL BİLGİ FORMU

1. Cinsiyetiniz ?

   ( ) Kız ( ) Erkek

2. Yaşınız ?

   (.....)

3. Okulunuz ?

   (.....)

4. Sınıfınız ?

   ( ) 1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4

5. En son mezun olduğunuz lisenin türü ?

   a) Güzel sanatlar lisesi b) Konservatuvar

   c) Klasik lise d) Diğer (Lütfen belirtiniz)

6. Bireysel çalgınız?

   ( ) Keman ( ) Viyola ( ) Viyolonsel ( ) Kontrbas

   ( ) Flüt ( ) Klarnet ( )Trompet ( ) Gitar

   ( ) Şan ( ) Diğer (Lütfen belirtiniz) .....

7. Müzik öğretmenliği yapmayı düşünüyor musunuz?

   ( ) Evet ( ) Hayır

EK-2 b ANKET FORMU

YÖNERGE

Sevgili öğrenciler ;

"Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde,Armoni EğitimindeYaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" konulu araştırmada gerekli bilgilerin bir kısmını edinebilmek amacıyla elinizdeki anket düzenlenmiştir.

Araştırmada elde edilecek bulguların güvenirliği açısından tüm soruları cevaplandırmanız çok önemlidir.Bu nedenle her soruyu dikkatli bir şekilde okumanızı ve cevaplandırmanızı rica ederim.

Katkılarınız için teşekkür eder , başarılar dilerim.

Ebru Bulur
M.Ü. Atatürk Eğt. Fak.
Güzel Sanatlar Eğt.Böl.
Müzik Eğt.Anabilim Dalı

SORULAR

1. Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi dersi içinde armoni eğitimine ayrılan süre sizce yeterli midir ?

( ) Tamamen yeterli ( ) Yeterli ( ) Az Yeterli ( ) Yetersiz

2. Sizce bir armoni dersi haftada kaç saat olmalıdır ?

a) 2 saat b) 3 saat c) 4 saat d) 4 saat üzeri

3. Armoni çalışmalarında piyanodan faydalanıyor musunuz ?

( ) Her zaman ( ) Sık sık ( ) Bazen ( ) Hiçbir zaman

4.Armoninin bağımsız bir ders olarak verilmesini ister miydiniz ?

( ) Çok isterdim ( ) İsterdim ( ) Az isterdim ( ) İstemezdim

5.Armoni ders kitabına bir başvuru kaynağı olarak ihtiyaç duyuyor musunuz

( ) Her zaman ( ) Sık sık ( ) Bazen ( ) Hiçbir zaman

6. Önünüze çıkan bir eseri armonik açıdan inceleyebilir misiniz?

( ) Tamamen inceleyebilirim ( ) İnceleyebilirim ( )Az inceleyebilirim ( )İnceleyemem

7.Çağdaş Türk Müziği armonisi öğrenmek ister miydiniz ?

( ) Çok isterdim ( ) İsterdim ( ) Az isterdim ( ) İstemezdim

8.Armoni öğrenmek , müzikle profesyonel olarak ilgilenen kişiler için gerekli midir?

( ) Çok gereklidir ( ) Gereklidir ( ) Az gereklidir ( ) Gereksizdir

9. Armoni konusunda aşağıdaki kitaplardan hangilerini biliyorsunuz ? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

( ) T. Dubois ( ) H. Challan ( ) N. Rimski-Korsakov ( ) J.Gallon

( ) N.Cangal ( ) T. Tutu ( ) K. İlerici ( ) Diğer (Lütfen belirtiniz)

10. Okulunuzdaki armoni eğitiminde piyanonun yanı sıra hangi araç-gereçten yararlanılmaktadır ? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

( ) a) Tepegöz ( ) b) Kaset ve CD çalar ( ) c) Bilgisayar ( ) d) Slayt ( ) e)Hiçbiri

( ) f) Diğer (Lütfen belirtiniz)

Aşağıdaki soruları önem sırasına göre "1" sayısından başlayarak derecelendiriniz

11. Mezun olduğunuz okulda veya kişisel isteğinizle armoniye yönelik ne gibi çalışmalar yaptınız ?

( ) a) Akor tanımı ve bağlantıları ,

( ) b) Bas partisinin armonize edilmesi ,

( ) c) Şan partisinin armonize edilmesi ,

( ) d) Herhangi bir ezgiye eşlik yazımı ,

( ) e) Hiçbir çalışma yapmadım ,

( ) f) Diğer (Lütfen belirtiniz).....

12. Armoni dersinden beklentileriniz nelerdir ?

( ) a) Çaldığım veya dinlediğim bir eseri müzikal açıdan analiz edebilmek,

( ) b) Genel kurallarıyla armoniyi öğrenebilmek ve müzik çalışmalarımda uygulayabilmek,

( ) c) Tek sesli parçaları çok seslendirebilecek armoni bilgisine sahip olabilmek,

( ) d) Beste çalışmalarımda armoni bilgisinden yararlanabilmek,

( ) e) Diğer (Lütfen belirtiniz).....

13. Armoni öğrenmeyi neden istiyorsunuz ?

( ) a) Öğretmenlik mesleğimde kullanmak için ,

( ) b) Herhangi bir parçayı armonize edebilmek için,

( ) c) Müzikle ilgilenen kişilerin armoni öğrenmeleri gerekir,

( ) d) Ders geçebilmek için ,

( ) e) Diğer (Lütfen belirtiniz).....

14. Armoni çalışmalarınızda piyanodan ne şekilde faydalanıyorsunuz ?

( ) a) Şan ezgisini armonize ederken,

( ) b) Kağıt üzerinde armonize ettiğim bas ezgisini dinlerken,

( ) c) Kadansları çalışırken,

( ) d) Herhangi bir parçayı armonik açıdan incelerken,

( ) e) Hepsi,

( ) f) Diğer (Lütfen belirtiniz) .....

15. Hangi konular için böyle bir kitaba ihtiyaç duyuyorsunuz ?

( ) a) Bas ve şan ezgisini armonize edebilmek,

( ) b) Akor tanımı , akor bağlantıları ve kadanslar,

( ) c) Herhangi bir ezgiye eşlik yazabilmek,

( ) d) Modülasyonlar ve fonksiyona yabancı sesler,

( ) e) Diğer (Lütfen belirtiniz).....

16. Armoni çalışmalarınızda yaralanacağınız ders kitabının konulara bağlı olarak , uygulamaya ve incelemeye yönelik armoni ödevleri içermesi konusunda fikirleriniz nelerdir?

( ) a) Bol örnekli ve ödevli olmalı ,

( ) b) Kitapta bulunacak ödevler yalın ve anlaşılır nitelikte olmalı,

( ) c) Kitapta bulunacak ödevlerin açıklamalı çözümleri olmalı,

( ) d) İncelemeye ve uygulamaya yönelik ödevler çeşitli dönem bestecilerinin eserlerinden seçilmeli,

( ) e) Hiçbir fikrim yok

17. Armoni bilgilerinizi ileride ne şekilde kullanmayı düşünüyorsunuz ?

( ) a) Öğretmenlik mesleğimde,

( ) b) Eşlik yazımında,

( ) c) Çaldığım veya söylediğim eserleri incelerken,

( ) d) Kullanmayı düşünmüyorum,

( ) e) Diğer (Lütfen belirtiniz).....

18. Armoni eğitiminde sizce öğretmen adaylarına öncelikli olarak neler verilmelidir ?

( ) a) Armonin gerekliliği ve kullanım alanları anlatılmalı,

( ) b) Armonin genel kuralları öğretilmeli ,

( ) c) Armoninin müziğin diğer öğeleri ile olan bağlantılarının neler olduğu ve kendini geliştirmede nelere yardımcı olacağı öğretilmeli,

( ) d) İyi bir akor bilgisi verilmeli,

( ) e) Herhangi bir ezgiyi çok sesli yazabilecek düzeyde armoni bilgisi verilmeli

19. Sizce bir müzik öğretmeni , armoni bilgilerini meslek hayatında nasıl kullanabilir?

( ) a) Eşliksiz parçalara eşlik yazmada ve parça düzenlemede,

( ) b) Armoni parçalarını çalabilme kolaylığını kazanıp eşlikleri daha rahat çalabilmede,

( ) c) Eğitim müziği besteleme çalışmalarında,

( ) d) Armoni bilgilerinden yararlanarak öğrencilere çokseslilliği daha kolay öğretebilmede,

( ) e) Armoni bilgileri müzik öğretmenliğinde kullanılamaz.

20. Armoni eğitimi , Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi dersi içinde sizce nasıl verilmelidir ?

( ) a) Armoninin "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi " dersinden bağımsız verilmesi daha yararlı olur,

( ) b) Genel armoni kuralları öğretilmeli ve çok ödev çözülmelidir,

( ) c) Çeşitli bestecilerin eserlerinden dinletilmeli ve eser analizi yapılmalıdır,

( ) d) Piyano başında uygulamalı olarak yapılmalı ,

( ) e) Armoni dersi öğrencileri yaratıcılığa yönlendirmelidir

EK-3 Görüşme Soruları

1. "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi içinde Müziksel İşitme Okuma ve Yazma, Armoni ve Form Bilgisi eğitimlerinin bir arada verilmesi sizce uygun mudur? Sizin programınızda uygulamanız ne şekildedir ?

2. Armoni eğitimi, Müzik Öğretmenliği haftalık ders programında kaç saat yer almalıdır?

3. Armoni eğitimi, Müzik Öğretmenliği programlarında kaç dönem yer almalıdır?

4. Armoni eğitimine başlamadan önce öğrencilerin müzik bilgisi seviyesi ne olmalıdır?Müzik öğretmenliği programlarında armoni eğitimine ne zaman başlanmalıdır?

5. Müzik öğretmenliği programlarında okutulan "Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi" dersi programı müzik öğretmeni yetiştirme amacına uygun mudur?Armoni eğitimi öğrenciye hangi hedef davranışları kazandırır?

6. Müzik öğretmenleri aldıkları armoni eğitimini öğretmenlik mesleklerinde nasıl kullanabilirler?

7. Armoni eğitiminde kaynak kitap sıkıntısı çekiyor musunuz ? Siz hangi kitapları kullanıyorsunuz?

ÖZGEÇMİŞ

Ebru Bulur, 1974 yılında İstanbul'da doğdu. İlkokul 3. sınıfta İ.Ü. Devlet Konservatuvarı keman bölümüne yarı zamanlı öğrenci olarak kabul edildi, (1982). Giray Rasenfos ile keman, Feride Gündüzlü ile solfej çalıştı. İlkokuldan sonra aynı okula tam zamanlı olarak devam etti, (1985). Keman çalışmalarının yanı sıra Yrd. Doç. Zeynep Yurdakul ile piyano, Prof. Emel Çelebioğlu ile solfej ve armoni çalıştı. Liseyi pekiyi derece ile bitirdikten sonra aynı okulun lisans Teori – Kompozisyon bölümünden mezun oldu, (1992 - 1996). Mete Sakpınar ile kontrpuan, füg ve kompozisyon, Prof. Emel Çelebioğlu ile armoni ve form bilgisi, Yrd. Doç. Dr. Sibel Kutadgobilik ile piyano çalıştı.

1996–1997 bahar döneminde Marmara Üniversitesinin açmış olduğu "Öğretmenlik Formasyonu" programına kaydolarak öğretmenlik sertifikası aldı. Aynı yıl M.Ü. Atatürk eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Anabilim Dalı'nda ücretli öğretim elemanı olarak Müziksel İşitme Okuma ve Yazma ile Armoni dersleri vermeye başladı. 2000 yılının Temmuz ayı itibari ile aynı bölümde araştırma görevlisi olarak çalışmaya devam etmektedir.